IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, XXX
[…](2021) XXX draft

SENSITIVE*
UNTIL ADOPTION

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Linji gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-klima, għall-ħarsien tal-ambjent u għall-enerġija 2022

* Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions https://europa.eu/!db43PX

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Linji gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-klima, għall-ħarsien tal-ambjent u għall-enerġija 2022

1. INTRODUZZJONI ... 6

2. KAMP TA’ APPLIKAZZJONI U DEFINIZZJONIJIET ... 8

2.1 Kamp ta’ applikazzjoni ... 8

2.2 Miżuri ta’ għajnuna koperti minn dawn il-linji gwida ... 9

2.3 Struttura tal-linji gwida ... 10

2.4 Definizzjonijiet ... 10

3. VALUTAZZJONI TAL-KOMPATIBBILTÀ SKONT L-ARTIKOLU 107(3), IL-PUNT (C), TAT-TRATTAT ... 25

3.1 Kundizzjoni pożittiva: l-għajnuna trid tiffaċilita l-iżvilupp ta’ attività ekonomika ... 26

3.1.1 Identifikazzjoni tal-attività ekonomika li qed tiġi ffaċilitata mill-miżura, l-effetti pożittivi tagħha għas-soċjetà inġenerali u, fejn applikabbli, ir-rilevanza tagħha għal politiki speċifiċi tal-Unjoni ... 26

3.1.2 Effett ta’ inċentiv ... 26

3.1.3 Ebda ksur ta’ ebda dispożizzjoni rilevanti tad-dritt tal-Unjoni ... 28

3.2 Kundizzjoni negattiva: il-miżura ta’ għajnuna ma tridx tfixkel bla bżonn il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa punt li jkun kontra l-interess komuni ... 28

3.2.1 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ ... 28

3.2.1.1 Neċessità tal-għajnuna ... 28

3.2.1.2 Adegwatezza ... 30

3.2.1.2.1 Adegwatezza fost strumenti ta’ politika alternattivi ... 30

3.2.1.2.2 Adegwatezza fost strumenti differenti ta’ għajnuna ... 31

3.2.1.3 Proporzjonalità ... 31

3.2.1.3.1 Akkumulazzjoni ... 33

3.2.1.4 Trasparenza ... 34

3.2.2 Evitar ta’ effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ ... 35

3.3 L-ibbilanċjar tal-effetti pożittivi tal-għajnuna mal-effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ ... 36

4. KATEGORIJI TA' GĦAJNUNA ... 38

4.1 Għajnuna għat-tnaqqis u t-tneħħija ta’ emissjonijiet ta’ gassijiet serra inkluż permezz ta’ appoġġ għall-enerġija rinnovabbli ... 38

4.1.1 Raġunament ... 38

4.1.2 Kamp ta’ applikazzjoni u attivitajiet appoġġati ... 38

4.1.3 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ ... 39

4.1.3.1 Neċessità tal-għajnuna ... 39

4.1.3.2 Adegwatezza ... 39
4.1.3.3 Eliġibbiltà ... 39
4.1.3.4 Konsultazzjoni pubblika ... 41
4.1.3.5 Proporzjonalità ... 42
4.1.4 L-evitar ta’ effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ u l-ibbilanċjar ... 44
4.2 Għajnuna għat-titjib tal-prestazzjoni ambjentali u r-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini ... 47
4.2.1 Raġuni għall-għajnuna ... 47
4.2.2 Kamp ta’ applikazzjoni u attivitajiet appoġġati ... 47
4.2.3 Effettta' inċentiv ... 49
4.2.4 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ ... 49
4.2.4.1 Adegwatezza ... 49
4.2.4.2 Proporzjonalità ... 49
4.2.5 L-evitar ta’ effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ u l-ibbilanċjar ... 50
4.3 Għajnuna għal mobbiltà nadifa ... 51
4.3.1 Għajnuna għal xiri u kiri ta’ vetturi tat-trasport nodfa u tagħmir għas-servizz nadif u għall-modifika retroattiva tal-vetturi ... 51
4.3.1.1 Raġuni għall-għajnuna ... 51
4.3.1.2 Kamp ta’ applikazzjoni u attivitajiet appoġġati ... 52
4.3.1.3 Effett ta’ inċentiv ... 52
4.3.1.4 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ .. 53
4.3.1.4.1 Adegwatezza ... 53
4.3.1.4.2 Proporzjonalità ... 53
4.3.1.5 L-evitar ta’ effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ ... 55
4.3.2 Għajnuna għall-installazzjoni ta’ infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-riforniment ... 56
4.3.2.1 Raġuni għall-għajnuna ... 56
4.3.2.2 Kamp ta’ applikazzjoni u attivitajiet appoġġati ... 57
4.3.2.3 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ .. 57
4.3.2.3.1 Neċessità tal-għajnuna ... 57
4.3.2.3.2 Adegwatezza ... 57
4.3.2.3.3 Proporzjonalità ... 58
4.3.2.4 L-evitar ta’ effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ ... 59
4.4 Għajnuna għall-effiċjenza fir-riżorsi u għall-appoġġ tat-tranżizzjoni lejn ekonomija ċirkolari ... 61
4.4.1 Raġuni għall-għajnuna ... 61
4.4.2 Kamp ta’ applikazzjoni u attivitajiet appoġġati ... 61
4.4.3 Effett ta’ inċentiv ... 62
4.4.4 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet fil-kompetizzjoni u l-kummerċ ... 63

4.4.4.1 Neċessità tal-għajnuna ... 63
4.4.4.2 Adegwatezza ... 64
4.4.4.3 Proporzjonalità ... 64
4.4.5 Evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ ... 66
4.5 Għajnuna għall-prevenzjoni jew it-tnaqqis ta' tniġġis għajr minn gassijiet serra ... 66
4.5.1 Raġuni għall-għajnuna ... 66
4.5.2 Kamp ta' applikazzjoni u attivitajiet appoġġati ... 67
4.5.3 Effett ta' inċentiv ... 68
4.5.4 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ ... 68
4.5.4.1 Neċessità tal-għajnuna ... 68
4.5.4.2 Proporzjonalità ... 69
4.5.5 Evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ ... 70
4.6 Għajnuna għar-riabilitazzjoni ta' siti kkontaminati, għar-rijabilitazzjoni ta' ħabitats naturali u ekosistemi u għal soluzzjonijiet ibbażati fuq il-bijodiversità u n-natura ... 70
4.6.1 Raġuni għall-għajnuna ... 70
4.6.2 Kamp ta' applikazzjoni u attivitajiet appoġġati ... 71
4.6.3 Effett ta' inċentiv ... 71
4.6.4 Proporzjonalità ... 72
4.7 Għajnuna fil-forma ta' tnaqqis fit-taxxi jew imposti parafiskali ... 73
4.7.1 Għajnuna fil-forma ta' tnaqqis fit-taxxi ambjentali u imposti parafiskali ... 73
4.7.1.1 Raġuni għall-għajnuna ... 73
4.7.1.2 Kamp ta' applikazzjoni u attività appoġġata ... 73
4.7.1.3 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ ... 74
4.7.1.3.1 Neċessità ... 74
4.7.1.3.2 Adegwatezza ... 74
4.7.1.3.3 Proporzjonalità ... 75
4.7.2 Għajnuna għall-ħarsien tal-ambjent fil-forma ta' tnaqqis fit-taxxi jew imposti parafiskali ... 75
4.7.2.1 Raġuni għall-għajnuna ... 75
4.7.2.2 Kamp ta' applikazzjoni u attività appoġġata ... 76
4.7.2.3 Effett ta' inċentiv ... 76
4.7.2.4 Proporzjonalità ... 76
4.7.2.5 Evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ ... 77
4.8 Għajnuna għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku ... 77
4.8.1 Raġuni għall-għajnuna ... 77
4.8.2 Kamp ta' applikazzjoni u attività appoġġata ... 77
4.8.3 L-għajnuna trid tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika ... 78
4.8.3.1 Il-faċilitazzjoni tal-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi ... 78

4.8.3.2 Effett ta' inċentiv ... 78
4.8.4 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ ... 78
4.8.4.1 Neċessità ... 78
4.8.4.2 Adegwatezza ... 79
4.8.4.3 Eliġibbiltà ... 80
4.8.4.4 Konsultazzjoni pubblika ... 80
4.8.4.5 Proporzjonalità ... 82
4.8.5 L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ u l-ibbilanċjar ... 82
4.9 Għajnuna għall-infrastruttura tal-enerġija ... 84
4.9.1 Raġunament għall-għajnuna ... 84
4.9.2 Kamp ta' applikazzjoni ... 85
4.9.3 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ ... 86
4.9.3.1 Neċessità u adegwatezza ... 86
4.9.3.2 Proporzjonalità tal-għajnuna ... 87
4.9.4 L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ u l-ibbilanċjar ... 87
4.10 Għajnuna għal tisħin jew tkessiħ distrettwali ... 88
4.10.1 Raġunament għall-għajnuna ... 88
4.10.2 Kamp ta' applikazzjoni u attività appoġġata ... 88
4.10.3 Neċessità u adegwatezza ... 88
4.10.4 Proporzjonalità tal-miżura ta' għajnuna ... 89
4.10.5 L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ u l-ibbilanċjar ... 89
4.11 Għajnuna fil-forma ta' tnaqqis mill-imposti fuq l-elettriku għall-utenti li jużaw ħafna enerġija ... 90
4.11.1 Raġunament għall-għajnuna ... 90
4.11.2 Kamp ta' applikazzjoni: imposti li għalihom jista' jingħata tnaqqis ... 91
4.11.3 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ ... 91
4.11.3.1 Eliġibbiltà ... 91
4.11.3.2 Proporzjonalità tal-miżura ta' għajnuna ... 92
4.11.3.3 Forma tal-għajnuna mill-Istat ... 92
4.11.3.4 Awditjar tal-Enerġija u Sistemi ta' Ġestjoni ... 93
4.11.3.5 Regoli tranżizzjonali ... 93
4.12 Għajnuna għall-għeluq tal-attivitajiet tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż ... 93
4.12.1 Għajnuna għall-għeluq bikri ... 94
4.12.1.1 Raġunament għall-għajnuna ... 94
4.12.1.2 Kamp ta' applikazzjoni u attivitajiet appoġġati ... 94
4.12.1.3 Effett ta' inċentiv ... 94
4.12.1.4 Neċessità u adegwatezza ... 95

4.12.1.5 Proporzjonalità 95
4.12.1.6 Evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ 95
4.12.2 Għajnuna għal kostijiet eċċezzjonali 96
4.12.2.1 Raġunament għall-għajnuna 96
4.12.2.2 Kamp ta' applikazzjoni u attivitajiet appoġġati 96
4.12.2.3 Neċessità u adegwatezza 96
4.12.2.4 Effett ta' inċentiv u proporzjonalità 96
4.12.2.5 Evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ 97
4.13 Għajnuna għal studji jew servizzi ta' konsulenza dwar il-ħarsien tal-ambjent u kwistjonijiet relatati mal-enerġija 98
4.13.1 Kamp ta' applikazzjoni u attività appoġġata 98
4.13.2 Effett ta' inċentiv 98
4.13.3 Proporzjonalità 98
5. EVALWAZZJONI 98
6. RAPPORTAR U MONITORAĠĠ 100
7. APPLIKABBILTÀ 100
8. REVIŻJONI 101

1. INTRODUZZJONI

1. Il-Kummissjoni qiegħdet il-Patt Ekoloġiku Ewropew fl-ogħla pożizzjoni ta' prijorità politika, bil-għan li l-Unjoni tiġi ttrasformata f'soċjetà ġusta u għanja b'ekonomija moderna, effiċjenti fir-riżorsi u kompetittiva, filwaqt li ma tħalli lil ħadd warajha. L-ambizzjonijiet klimatiċi tal-Kummissjoni ssaħħu fl-2019 bil-Komunikazzjoni dwar il-Patt Ekoloġiku[1], u stabbilew objettiv ta' ebda emissjoni netta ta' gassijiet serra sal-2050. Sabiex tpoġġi l-Unjoni fuq perkors ibbilanċjat, realistiku u prudenti biex issir newtrali għall-klima sal-2050, il-Kummissjoni pproponiet ukoll li tnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet serra b'mill-inqas 55 % sal-2030 meta mqabbel mal-livelli tal-1990[2]. Dawn il-miri ambizzjużi ġew minquxa fil-Liġi Ewropea dwar il-Klima[3].

2. Barra minn hekk, wara li f'Diċembru 2020[4] il-Kunsill Ewropew approva l-mira ta' tnaqqis ta' 55 % għall-2030, f'[Lulju] 2021 il-Kummissjoni adottat pakkett "Fit for 55" ta' proposti leġiżlattivi li jappoġġaw il-kisba ta' din il-mira[5] u tpoġġi lill-UE fit-triq għan-newtralità klimatika sal-2050.

3. L-ilħiq tal-objettivi tan-newtralità klimatika, l-adattament għat-tibdil fil-klima, l-effiċjenza fir-riżorsi u b'mod partikolari fl-enerġija, iċ-ċirkolarità, it-tniġġis żero u l-irkupru tal-bijodiversità u l-akkumpanjament ta' din it-tranżizzjoni ekoloġika jirrikjedu sforzi sinifikanti u appoġġ adegwat. Biex tintlaħaq l-ambizzjoni ppreżentata fil-Komunikazzjoni dwar il-Patt Ekoloġiku, se jkun meħtieġ investiment sinifikanti, inkluż f'sorsi ta' enerġija rinnovabbli. Il-Kummissjoni kkalkulat li, biex jintlaħqu l-miri tal-klima, tal-enerġija u tat-trasport għall-2030, li għadhom kemm żdiedu, jenħtieġu EUR 350 biljun f'investiment annwali addizzjonali meta mqabbel mal-livelli fl-2011-2020, b'EUR 130 biljun addizzjonali fis-sena għall-objettivi ambjentali l-oħra li ġew stmati qabel[6]. Id-daqs ta' din l-isfida tal-investiment jeħtieġ li l-fondi tas-settur privat kif ukoll tas-settur pubbliku jiġu mmobilizzati b'mod kosteffettiv. Dan se jaffettwa s-setturi kollha u, għaldaqstant, lill-ekonomija tal-Unjoni kollha kemm hi.

4. Il-politika tal-kompetizzjoni, u r-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat b'mod partikolari, għandha rwol importanti li tippermetti u tappoġġa lill-Unjoni biex tissodisfa l-objettivi tal-politika tal-Patt Ekoloġiku. Il-Komunikazzjoni dwar il-Patt Ekoloġiku speċifikament tistipula li r-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat se jiġu riveduti biex jirriflettu dawn l-objettivi ta' politika, biex jappoġġaw tranżizzjoni kosteffettiva u ġusta għan-newtralità klimatika, u biex jiffaċilitaw l-eliminazzjoni gradwali tal-karburanti fossili, b'mod partikolari dawk li jniġġsu l-aktar, filwaqt li fl-istess ħin jiżguraw kundizzjonijiet ekwi fis-suq intern. Dawn il-linji gwida huma r-riżultat ta' din ir-reviżjoni.

---

1 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "Il-Patt Ekoloġiku Ewropew", COM/2019/640 final.

2 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "It-tisħiħ tal-ambizzjoni klimatika tal-Ewropa għall-2030 Ninvestu f'futur newtrali għall-klima għall-benefiċċju tal-popli tagħna", COM/2020/562 final.

3 [Tiddaħħal referenza ġuridika ladarba tiġi adottata mill-koleġiżlaturi]

4 https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf

5 [Tiddaħħal referenza ladarba l-pakkett jiġi adottat mill-Kulleġġ]

6 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020SC0098&from=EN

5. Sabiex jiġi evitat li l-għajnuna mill-Istat tfixkel jew thedded li tfixkel il-kompetizzjoni fis-suq intern u taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri, l-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jistabbilixxi l-prinċipju li l-għajnuna mill-Istat hija pprojbita. Madankollu, f'ċerti każijiet, din l-għajnuna tista' tkun kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikoli 107(2) u (3) tat-Trattat.

6. L-Istati Membri jridu jinnotifikaw dwar l-għajnuna mill-Istat skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat, bl-eċċezzjoni ta' miżuri li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti f'regolament ta' eżenzjoni ta' kategorija adottat mill-Kummissjoni, skont l-Artikolu 1 tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1588[7].

7. Dawn il-linji gwida jipprovdu gwida dwar kif il-Kummissjoni se tivvaluta l-kompatibbiltà tal-ħarsien tal-ambjent, inkluż il-protezzjoni klimatika, u l-miżuri ta' għajnuna għall-enerġija soġġetti għar-rekwiżit ta' notifika skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat. Kwalunkwe referenza għall-"ħarsien tal-ambjent" f'dawn il-linji gwida għandha tinftiehem bħala referenza għall-ħarsien tal-ambjent, inkluż il-protezzjoni klimatika.

8. Skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat, miżura ta' għajnuna tista' tiġi ddikjarata bħala kompatibbli mas-suq intern dment li jiġu ssodisfati żewġ kundizzjonijiet, waħda pożittiva u waħda negattiva. Il-kundizzjoni pożittiva hija li l-għajnuna trid tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika. Il-kundizzjoni negattiva hija li l-għajnuna ma tridx tfixkel il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni.

9. Għalkemm huwa ġeneralment aċċettat li swieq kompetittivi għandhom it-tendenza li jwasslu għal riżultati effiċjenti f'termini ta' prezzijiet, output u użu tar-riżorsi, jista' jkun meħtieġ intervent mill-Istat biex jiffaċilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi li fin-nuqqas ta' għajnuna ma jiżviluppawx jew ma jiżviluppawx bl-istess ritmu jew bl-istess kundizzjonijiet. B'hekk, l-intervent jikkontribwixxi għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv.

10. Fil-kuntest tal-ħarsien tal-ambjent, l-esternalitajiet ambjentali, l-imperfezzjonijiet fl-informazzjoni u l-fallimenti fil-koordinazzjoni jfissru li jista' jkun li l-parteċipanti fis-suq ma qisux għalkollox il-kostijiet u l-benefiċċji ta' attività ekonomika huma u jieħdu deċiżjonijiet dwar il-konsum, l-investiment u l-produzzjoni, minkejja interventi regolatorji. Dawn il-fallimenti tas-suq, jiġifieri sitwazzjonijiet li fihom is-swieq, jekk jitħallew għal riħhom, aktarx li ma jipproduċux riżultati effiċjenti, mhux bilfors iwasslu għal benessri ottimali għall-konsumaturi u għas-soċjetà inġenerali, u dan jirriżulta f'livelli insuffiċjenti ta' ħarsien tal-ambjent fir-rigward tal-attivitajiet ekonomiċi mwettqa fin-nuqqas ta' appoġġ mill-Istat.

[7] Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1588 tat-13 ta' Lulju 2015 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għal ċerti kategoriji ta' għajnuna mill-Istat orizzontali (ĠU L 248, 24.9.2015, p. 1).

2. KAMP TA' APPLIKAZZJONI U DEFINIZZJONIJIET

2.1 Kamp ta' applikazzjoni

11. Dawn il-linji gwida japplikaw għall-għajnuna mill-Istat li tingħata biex tiffaċilita l-iżvilupp ta' attivitajiet ekonomiċi b'mod li jtejjeb il-ħarsien tal-ambjent, kif ukoll attivitajiet fis-settur tal-enerġija li huma rregolati mit-Trattat, sa fejn il-miżuri ta' għajnuna jkunu koperti mit-Taqsima 2.2 ta' dawn il-linji gwida. Għaldaqstant, dawn il-linji gwida japplikaw ukoll għal dawk is-setturi li huma soġġetti għal regoli speċifiċi tal-Unjoni dwar l-għajnuna mill-Istat, sakemm dawn ir-regoli speċifiċi tal-Unjoni ma jiddikjarawx mod ieħor jew ma jkunx fihom dispożizzjonijiet dwar l-għajnuna għall-ħarsien tal-ambjent jew l-għajnuna fis-settur tal-enerġija li japplikaw għall-istess miżura, f'liema każ jipprevalu r-regoli speċifiċi għas-settur. Dawn il-linji gwida jipprevalu fuq il-punt 17(b) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni[8] fir-rigward ta' miżuri ta' għajnuna ambjentali favur ajruporti kbar b'volum ta' passiġġieri ta' aktar minn 5 miljun fis-sena, mingħajr preġudizzju għal emendi futuri ta' dawk il-Linji Gwida.

12. Dawn il-linji gwida ma japplikawx:

(a) għad-disinn u l-manifattura ta' prodotti, magni jew mezzi ta' trasport ekoloġiċi, bil-għan li jitħaddmu b'inqas riżorsi naturali u l-azzjoni meħuda fl-impjanti jew unitajiet oħra ta' produzzjoni bl-għan li tittejjeb is-sikurezza jew l-iġjene[9];

(b) għall-għajnuna mill-Istat għar-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni li tkun soġġetta għar-regoli stabbiliti fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-Qafas għall-għajnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni[10];

(c) għall-għajnuna mill-Istat għat-titjib tal-bijodiversità koperta minn regoli oħra tal-għajnuna mill-Istat (jiġifieri r-regoli dwar l-għoti ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali[11], dwar l-għajnuna mill-Istat fis-settur tal-agrikoltura u l-forestrija[12]; jew fis-setturi tal-produzzjoni primarja tas-sajd u l-akkwakultura[13]),

(d) għall-għajnuna mill-Istat għall-enerġija nukleari.

---

8 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-ajruporti u l-linji tal-ajru (ĠU C 99, 4.4.2014, p. 3).

9 L-għajnuna ambjentali ġeneralment tikkawża inqas distorsjoni u tkun aktar effettiva jekk tingħata lill-konsumaturi/utenti ta' prodotti ekoloġiċi minflok ma tingħata lill-produtturi/manifatturi ta' prodott ekoloġiku. Dan huwa mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li l-Istati Membri jagħtu għajnuna ambjentali lill-impriżi biex itejbu l-livell tal-ħarsien tal-ambjent tal-attivitajiet ta' manifattura tagħhom.

10 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Qafas għall-għajnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp (ĠU C 198, 27.6.2014, p. 1).

11 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Qafas tal-Unjoni Ewropea għall-għajnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens ta' servizz pubbliku (ĠU C 8, 11.1.2012, p. 15).

12 Il-Linji Gwida tal-Unjoni Ewropea għall-għajnuna mill-Istat fis-setturi tal-agrikoltura u l-forestrija u fiż-żoni rurali mill-2014 sal-2020 (ĠU C 204, 1.7.2014, p. 1).

13 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Linji gwida għall-eżami tal-għajnuna mill-Istat għas-settur tas-sajd u tal-akkwakultura (ĠU C 217, 2.7.2015, p. 1).

13. L-għajnuna għall-ħarsien tal-ambjent u għall-enerġija ma tistax tingħata lil impriżi f'diffikultà kif definit fil-Linji Gwida tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' impriżi mhux finanzjarji f'diffikultà[14].

14. Meta tivvaluta l-għajnuna favur impriża li tkun soġġetta għal ordni ta' rkupru pendenti b'segwitu għal deċiżjoni preċedenti tal-Kummissjoni li tiddikjara l-għajnuna illegali u inkompatibbli mas-suq intern, il-Kummissjoni tieħu inkunsiderazzjoni l-ammont tal-għajnuna li jkun għadu jrid jiġi rkuprat[15].

2.2 Miżuri ta' għajnuna koperti minn dawn il-linji gwida

15. Il-Kummissjoni identifikat għadd ta' kategoriji ta' miżuri għall-ħarsien tal-ambjent u għall-enerġija li għalihom l-għajnuna mill-Istat tista' tkun kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat, b'ċerti kundizzjonijiet:

(a) għajnuna għat-tnaqqis u t-tneħħija ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra, inkluż permezz ta' appoġġ għall-enerġija rinnovabbli;

(b) għajnuna għat-titjib tal-prestazzjoni ambjentali u r-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini;

(c) għajnuna għall-akkwist u l-kiri ta' vetturi tat-trasport nodfa (użati għat-trasport ta' passiġġieri u merkanzija bl-ajru, bit-triq, bil-ferroviji, fuq ilma navigabbli intern u bil-baħar u fuq ilma kostali), għajnuna għall-modifika retroattiva tal-vetturi tat-trasport li tippermetti li dawn jikkwalifikaw bħala vetturi tat-trasport nodfa u għajnuna għal tagħmir nadif għas-servizzi;

(d) għajnuna għall-installazzjoni ta' infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-riforniment tal-karburant għal vetturi tat-trasport nodfa u mingħajr emissjonijiet;

(e) għajnuna għal effiċjenza fir-riżorsi u għall-appoġġ tat-tranżizzjoni lejn ekonomija ċirkolari;

(f) għajnuna għall-prevenzjoni jew it-tnaqqis tat-tniġġis għajr mill-gassijiet serra;

(g) għajnuna għar-rimedju ta' siti kontaminati, ir-riabilitazzjoni ta' ħabitats naturali u ekosistemi, il-protezzjoni jew ir-restawr tal-bijodiversità u soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura għall-adattament għall-klima;

(h) għajnuna f'forma ta' tnaqqis fit-taxxi jew f'imposti parafiskali;

(i) għajnuna għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku;

(j) għajnuna għal infrastruttura tal-enerġija;

---

[14] Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni — Il-linji gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' impriżi mhux finanzjarji f'diffikultà (ĠU C 249, 31.7.2014, p. 1).

[15] Ara s-Sentenza tal-Qorti tal-Prim'Istanza tat-13 ta' Settembru 1995, *TWD* vs *Il-Kummissjoni*, il-Kawżi Magħquda T-244/93 u T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160, il-paragrafu 56. Ara wkoll il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Avviż tal-Kummissjoni dwar l-irkupru ta' għajnuna illegali u inkompatibbli mill-Istat, C/2019/5396 (ĠU C 247, 23.7.2019, p. 1).

(k) għajnuna għal tisħin u tkessiħ distrettwali;

(l) għajnuna f'forma ta' tnaqqis mill-imposti fuq l-elettriku għall-utenti li jużaw ħafna enerġija;

(m) għajnuna għall-għeluq tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż;

(n) għajnuna għal studji jew servizzi ta' konsulenza dwar kwistjonijiet ta' ħarsien tal-ambjent u tal-enerġija.

2.3 Struttura tal-linji gwida

16. Il-Kapitolu 3 jippreżenta l-kriterji ta' kompatibbiltà li ġeneralment japplikaw għall-kategoriji varji ta' għajnuna koperti b'dawn il-linji gwida. It-Taqsima 3.2.1.3.1 dwar l-akkumulazzjoni tapplika għall-kategoriji kollha ta' għajnuna koperti b'dawn il-linji gwida. Il-Kapitolu 4 jippreżenta kriterji speċifiċi ta' kompatibbiltà li japplikaw għall-miżuri ta' għajnuna koperti bit-taqsimiet varji ta' dak il-kapitolu. Il-kriterji ta' kompatibbiltà fil-Kapitolu 3 japplikaw sakemm ma jkunx hemm dispożizzjonijiet aktar speċifiċi stipulati fit-taqsimiet iddedikati speċifiċi fil-Kapitolu 4.

17. Il-kundizzjonijiet ippreżentati f'dawn il-linji gwida japplikaw għal skemi ta' għajnuna u għajnuna individwali, kemm jekk ikunu bbażati fuq skema ta' għajnuna kif ukoll jekk jingħataw *ad hoc*, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor.

2.4 Definizzjonijiet

18. Għall-finijiet ta' dawn il-linji gwida, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

(1) "għajnuna *ad hoc*" tfisser għajnuna mhux mogħtija abbażi ta' skema ta' għajnuna;

(2) "intensità tal-għajnuna" tfisser l-ammont gross tal-għajnuna espress bħala perċentwal tal-kostijiet eliġibbli. Iċ-ċifri kollha użati jridu jittieħdu qabel kwalunkwe tnaqqis fit-taxxa jew imposti oħra. Meta l-għajnuna tingħata f'forma oħra għajr għotja, l-ammont tal-għajnuna jrid ikun l-ekwivalenti ta' għotja gross tal-għajnuna. . Għajnuna li titħallas f'diversi pagamenti parzjali trid tiġi kkalkulata skont il-valur tagħha fil-mument tal-għotja. Ir-rata tal-imgħax li għandha tintuża għal finijiet ta' skontijiet u għall-kalkolu tal-ammont ta' għajnuna f'self b'rata tal-imgħax baxxa trid tkun ir-rata ta' referenza applikata fil-mument tal-għotja. L-intensità tal-għajnuna tiġi kkalkulata għal kull benefiċjarju;

(3) "żoni megħjuna" tfisser żoni li fil-mument tal-għoti tal-għajnuna jkunu indikati f'mappa tal-għajnuna reġjonali approvata b'applikazzjoni tal-Artikoli 107(3), il-punti (a) u (c), tat-Trattat;

(4) "ibbilanċjar" għall-elettriku tfisser ibbilanċjar kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (10), tar-Regolament (UE) 2019/943 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[16];

---

[16] Ir-Regolament (UE) 2019/943 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar is-suq intern tal-elettriku (ĠU L 158, 14.6.2019, p. 54).

(5) “parti inkarigata mill-ibbilanċjar (BRP, balance responsible party)” tfisser parti inkarigata mill-ibbilanċjar kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (14), tar-Regolament (UE) 2019/943;

(6) “bijodiversità” tfisser bijodiversità kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (15), tar-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[17];

(7) “bijokarburanti” tfisser bijokarburanti kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (33), tad-Direttiva 2018/2001/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[18];

(8) “bijogass” tfisser bijogass kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (28), tad-Direttiva 2018/2001/UE;

(9) “bijolikwidi” tfisser bijolikwidi kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (32), tad-Direttiva 2018/2001/UE;

(10) “bijomassa” tfisser il-frazzjoni bijodegradabbli tal-prodotti, l-iskart u r-residwi ta’ oriġini bijoloġika, kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (24), tad-Direttiva 2018/2001/UE;

(11) “karburanti mill-bijomassa” tfisser karburanti mill-bijomassa kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (27), tad-Direttiva 2018/2001/UE;

(12) “mekkaniżmu ta’ kapaċità” tfisser miżura għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku kif definit fir-Regolament (UE) 2019/943;

(13) “qbid u ħżin tad-diossidu tal-karbonju” jew “CCS” (carbon capture and storage) tfisser sett ta’ teknoloġiji li jaqbdu d-diossidu tal-karbonju (CO_2) li joħroġ minn impjanti industrijali li jaħdmu bil-karburanti fossili jew bil-bijomassa, inklużi impjanti tal-enerġija u impjanti ta’ rkupru tal-enerġija [jew li jaqbduh direttament mill-arja ambjentali], jittrasportawh lejn post ta’ ħżin u jinjettaw is-CO_2 f’formazzjonijiet ġeoloġiċi taħt l-art adattati għall-fini ta’ ħżin permanenti tas-CO_2;

(14) “qbid u użu tad-diossidu tal-karbonju” jew “CCU” (carbon capture and use) tfisser sett ta’ teknoloġiji li jaqbdu s-CO_2 li joħroġ minn impjanti industrijali li jaħdmu bil-karburanti fossili jew bil-bijomassa, inklużi impjanti tal-enerġija u impjanti ta’ rkupru tal-enerġija [jew li jaqbduh direttament mill-arja tal-ambjent], u jittrasportawh lejn sit tal-konsum jew tal-użu tas-CO_2;

(15) “ekwivalenti ta’ CO_2” hija miżura metrika użata biex tqabbel l-emissjonijiet minn gassijiet serra varji abbażi tal-potenzjal tagħhom ta’ tisħin globali[19], billi tikkonverti ammonti ta’ gassijiet oħra għall-ammont ekwivalenti ta’ diossidu tal-karbonju bl-istess potenzjal ta’ tisħin globali;

[17] Ir-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta’ Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta’ qafas biex jiġi ffaċilitat l-investiment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088 (ĠU L 198, 22.6.2020, p. 13).

[18] Id-Direttiva 2018/2001/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta’ Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 82.).

[19] Kif definit fl-aħħar Rapport ta’ Valutazzjoni tal-Panel Internazzjonali dwar it-Tibdil fil-Klima.

(16) “tneħħija tas-CO_2” tfisser attivitajiet antropoġeniċi li jneħħu s-CO_2 mill-atmosfera u jaħżnuh b’mod durabbli f’riżervi ġeoloġiċi, terrestri jew oċeaniċi, jew fi prodotti. Dan jinkludi titjib antropoġeniku eżistenti u potenzjali ta’ bjar bijoloġiċi jew ġeokimiċi u l-qbid u l-ħżin dirett mill-arja, iżda jeskludi t-teħid naturali tas-CO_2 mhux ikkawżat direttament minn attivitajiet tal-bniedem;

(17) “skema ta’ ċertifikati” jew skema ta’ obbligu tal-fornituri tfisser skema li fiha jinħoloq valur għall-forniment ta’ prodotti jew servizzi billi dawn il-prodotti jew is-servizzi jiġu ċċertifikati u jiġi impost obbligu fuq il-fornituri jew il-konsumaturi biex jixtru ċ-ċertifikati;

(18) “tagħmir nadif għas-servizzi fuq l-art” tfisser tagħmir użat f’attivitajiet ta’ servizzi inċidentali għat-trasport bl-ajru mingħajr emissjonijiet diretti tas-CO_2 (mill-iżbokk tal-egżost);

(19) “tagħmir nadif tat-terminals” tfisser tagħmir użat għat-tagħbija, il-ħatt u t-trasbord ta’ oġġetti u unitajiet tat-tagħbija intermodali, u merkanzija li tiċċaqlaq fiż-żona tat-terminal, mingħajr emissjonijiet diretti tas-CO_2 (mill-iżbokk tal-egżost);

(20) “vettura tat-trasport nadifa” tfisser:

(a) vettura tat-triq tal-kategoriji M1, M2 jew N1 li tissodisfa d-definizzjoni ta’ “vettura nadifa” stabbilita fl-Artikolu 4, il-punt (4)(a), tad-Direttiva (UE) 2019/1161 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[20];

(b) vettura tat-triq tal-kategorija M3, N2 jew N3 li tissodisfa d-definizzjonijiet li ġejjin:

- sal-31 ta’ Diċembru 2025, għal vetturi koperti bir-Regolament (UE) 2019/1242 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[21]: id-definizzjoni ta’ “vettura tqila b’emissjonijiet baxxi” stabbilita fl-Artikolu 3, il-punt (12), ta’ dak ir-Regolament;

- sal-31 ta’ Diċembru 2025, għal vetturi mhux koperti bir-Regolament 2019/1242: id-definizzjoni ta’ “vettura nadifa” stabbilita fl-Artikolu 4, il-punt (4)(b), tad-Direttiva (UE) 2019/1161;

- mill-1 ta’ Jannar 2026: id-definizzjoni ta’ “vettura tqila mingħajr emissjonijiet” stabbilita fl-Artikolu 4, il-punt (5), tad-Direttiva (UE) 2019/1161;

(c) vettura tal-kategorija L (vetturi b’żewġ jew tliet roti jew kwadriċikli) b’emissjonijiet tas-CO_2 mill-iżbokk tal-egżost ekwivalenti għal 0g Co_2e/km

---

[20] Id-Direttiva (UE) 2019/1161 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta’ Ġunju 2019 li temenda d-Direttiva 2009/33/KE dwar il-promozzjoni ta’ vetturi ta’ trasport fuq it-triq nodfa u effiċjenti fl-użu tal-enerġija, (ĠU L 188, 12.7.2019, p. 116).

[21] Ir-Regolament (UE) 2019/1242 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta’ Ġunju 2019 li jistabbilixxi standards tal-prestazzjoni tal-emissjonijiet tas-CO_2 għall-vetturi tqal ġodda u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 595/2009 u (UE) 2018/956 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva tal-Kunsill 96/53/KE (ĠU L 198, 25.7.2019, p. 202).

ikkalkulati f'konformità mat-test tal-emissjonijiet stipulat fl-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) 168/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[22];

(d) bastiment għat-trasport ta' passiġġieri jew ta' merkanzija fuq ilma intern mingħajr emissjonijiet diretti tas-CO_2 (mill-iżbokk tal-egżost); jew sal-31 ta' Diċembru 2025,

(i) bastiment għat-trasport ta' merkanzija fuq ilma intern li jkollu emissjonijiet diretti tas-CO_2 (mill-iżbokk tal-egżost) għal kull tunnellata kilometru (gCO_2/tkm), ikkalkolati (jew stmati fil-każ ta' bastimenti ġodda) bl-użu tal-Indikatur Operattiv tal-Effiċjenza Enerġetika[23], 50 % anqas mill-valur medju ta' referenza għall-emissjonijiet tas-CO_2 definiti għal vetturi tqal (is-sottogrupp tal-vetturi 5-LH) f'konformità mal-Artikolu 11 tar-Regolament 2019/1242;

(ii) bastiment għat-trasport ta' passiġġieri fuq ilma intern li għandu magna ibrida jew li tuża żewġ tipi ta' karburanti li ġġib mill-inqas 50 % tal-enerġija tagħha minn karburanti mingħajr emissjonijiet diretti tas-CO_2 (mill-iżbokk tal-egżost) jew minn provvista tel-elettriku plug-in għat-tħaddim normali tagħha;

(e) bastiment għat-trasport ta' passiġġieri jew merkanzija bil-baħar jew fuq ilma kostali, bastiment għal operazzjonijiet fil-port jew għal attivitajiet awżiljarji mingħajr emissjonijiet diretti tas-CO_2 (mill-iżbokk tal-egżost); jew sal-31 ta' Diċembru 2025:

(i) għandu magna ibrida jew li tuża żewġ tipi ta' karburanti li ġġib mill-inqas 25 % tal-enerġija tagħha minn karburanti mingħajr emissjonijiet diretti tas-CO_2 (mill-iżbokk tal-egżost) jew minn provvista tal-elettriku plug-in għat-tħaddim normali tagħha fil-baħar u fil-portijiet;

(ii) għandu valur tal-Indiċi tal-Effiċjenza Enerġetika tad-Disinn (EEDI, Energy Efficiency Design Index) 10 % inqas mir-rekwiżit tal-EEDI applikabbli fl-1 ta' April 2022[24] u l-bastiment jista' jaħdem b'karburanti mingħajr emissjonijet diretti tas-CO_2 (mill-iżbokk tal-egżost) jew b'karburanti minn sorsi rinnovabbli.

---

22 Ir-Regolament (UE) Nru 168/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Jannar 2013 dwar l-approvazzjoni u s-sorveljanza tas-suq ta' vetturi b'żewġ jew tliet roti u kwadriċikli (ĠU L 60, 2.3.2013, p. 52).

23 L-Indikatur Operattiv tal-Effiċjenza Enerġetika huwa definit bħala l-proporzjon tal-massa tas-CO_2 emessa għal kull unità ta' xogħol ta' trasport. Huwa valur rappreżentattiv tal-effiċjenza fl-enerġija tal-operazzjoni tal-bastiment matul perjodu konsistenti li jirrappreżenta l-mudell tal-kummerċ kumplessiv tal-bastiment. Gwida dwar kif għandu jiġi kkalkolat dan l-indikatur hija pprovduta fid-dokument MEPC.1/Circ. 684 mill-IMO.

24 Ir-rekwiżiti tal-EEDI kif miftiehma mill-Kumitat tal-Protezzjoni tal-Ambjent tal-Baħar tal-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali fil-ħamsa u sebgħin sessjoni tiegħu. Bastimenti li jaqgħu mat-tipi ta' bastimenti stabbiliti fil-MARPOL, l-Anness VI, ir-Regolament 2, iżda li ma jitqisux bħala bastimenti ġodda skont dak ir-regolament jistgħu jipprovdu valur miksub tal-EEDI ikkalkolat fuq bażi volontarja f'konformità mal-MARPOL, l-Anness VI, il-Kapitolu 4, u jitolbu li dawk il-kalkoli jiġu vverifikati f'konformità mal-MARPOL, l-Anness VI, il-Kapitolu 2.

(f) bastiment għat-trasport ta' merkanzija bil-baħar u fuq ilma kostali li jintuża b'mod esklużiv għat-tħaddim ta' servizzi kostali u fuq il-baħar fuq distanzi qosra mfassal sabiex jippermetti l-bidla modali tal-merkanzija attwalment trasportata mill-art għall-baħar, u għandu emissjonijiet diretti tas-CO_2 (mill-iżbokk tal-egżost), ikkalkulati bl-użu tal-Indiċi tal-Effiċjenza Enerġetika tad-Disinn (EEDI) tal-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali (IMO)[25], 50 % inqas mill-valur medju tal-emissjonijiet tas-CO_2 ta' referenza definit għal vetturi tqal (is-sottogrupp tal-vetturi 5-LH) f'konformità mal-Artikolu 11 tar-Regolament (UE) 2019/1242;

(g) vettura ferrovjarja mingħajr emissjonijiet diretti tas-CO_2 (mill-iżbokk tal-egżost); jew vettura ferrovjarja mingħajr emissjonijiet diretti tas-CO_2 mill-iżbokk tal-egżost meta taħdem fuq binarju bl-infrastruttura meħtieġa, u tuża magna konvenzjonali meta din l-infrastruttura ma tkunx disponibbli (bimodalità);

(h) inġenju tal-ajru b'valur metriku ċċertifikat li jaqbeż b'mill-inqas 10 % l-aħħar standards għall-ħarsien tal-ambjent tal-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO, International Civil Aviation Organization) li jinsabu fl-Anness 16 tal-Konvenzjoni ta' Chicago[26], inkluż il-valuri metriċi tas-CO_2 għall-inġenji tal-ajru ta' "Tip Ġdid", kif imsemmi fl-Artikolu 9, il-punt (2), tar-Regolament (UE) 2018/1139[27]; jew inkella, jekk jissostitwixxi inġenju tal-ajru li diġà jaqbeż l-aħħar standards tal-ICAO dwar l-istorbju u l-emissjonijiet għall-ħarsien tal-ambjent għall-inġenji tal-ajru ta' "Tip Ġdid", li jinsab fl-Anness 16 tal-Konvenzjoni ta' Chicago u kif imsemmi fl-Artikolu 9, il-punt (2), tar-Regolament (UE) 2018/1139, inġenju tal-ajru li jwassal għal titjib fil-livell tal-ħarsien tal-ambjent b'mill-inqas 10 % meta mqabbel mal-inġenju tal-ajru li jkun qed jiġi sostitwit;

(21) "tagħmir nadif għas-servizzi" tfisser tagħmir nadif tat-terminals u tagħmir nadif għas-servizzi fuq l-art;

(22) "koġenerazzjoni" jew sħana u enerġija kkombinati tfisser koġenerazzjoni kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (30), tad-Direttiva (UE) 2012/27 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[28];

---

[25] L-Indiċi tal-Effiċjenza Enerġetika tad-Disinn: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

[26] Il-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, iffirmata f'Chicago fis-7 ta' Diċembru 1944.

[27] Ir-Regolament (UE) 2018/1139 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2018 dwar regoli komuni fil-qasam tal-avjazzjoni ċivili u li jistabbilixxi Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea, u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 2111/2005, (KE) Nru 1008/2008, (UE) Nru 996/2010, (UE) Nru 376/2014 u d-Direttivi 2014/30/UE u 2014/53/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li jħassar ir-Regolamenti (KE) Nru 552/2004 u (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3922/91.

[28] Id-Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar l-effiċjenza fl-enerġija, li temenda d-Direttivi 2009/125/KE u 2010/30/UE u li tħassar id-Direttivi 2004/8/KE u 2006/32/KE (ĠU L 315, 14.11.2012, p. 1), kif emendata bid-Direttiva (UE) 2018/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018.

(23) "sit ikkontaminat" tfisser sit fejn ikun hemm preżenza kkonfermata, ikkawżata minn attività tal-bniedem, ta' materjali jew sustanzi ta' livell tali li dawn jirrappreżentaw riskju sinifikanti għas-saħħa tal-bniedem jew għall-ambjent, meta jitqies l-użu attwali u l-użu futur approvat tal-art;

(24) "proġett ta' dimostrazzjoni" tfisser proġett li juri teknoloġija bħala l-ewwel waħda tax-xorta tagħha fl-Unjoni u li jirrappreżenta ammont sinifikanti ta' innovazzjoni li tmur lil hinn sew mill-ogħla livell kummerċjali ta' żvilupp tekniku;

(25) "diġitalizzazzjoni" tfisser l-adozzjoni ta' teknoloġiji mwettqa minn apparat u/jew sistemi elettroniċi li jagħmluha possibbli li tiżdied il-funzjonalità tal-prodotti, jiġu żviluppati servizzi online, jiġu modernizzati proċessi, jew issir migrazzjoni għal mudelli kummerċjali bbażati fuq id-diżintermedjazzjoni tal-produzzjoni tal-oġġetti u l-forniment tas-servizzi, u eventwalment jinħoloq impatt trasformattiv;

(26) "rimi" tfisser rimi kif definit fl-Artikolu 3, il-punt 19, tad-Direttiva 2008/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[29];

(27) "operatur tas-sistema tad-distribuzzjoni" (DSO, distribution system operator) tfisser operatur tas-sistema tad-distribuzzjoni kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (29), tad-Direttiva (UE) 2019/944 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill;

(28) "tisħin distrettwali" jew "tkessiħ distrettwali" tfisser tisħin distrettwali jew tkessiħ distrettwali kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (19), tad-Direttiva (UE) 2010/31 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill;

(29) "sistemi ta' tisħin u tkessiħ distrettwali", li jikkonsistu f'faċilitajiet ta' ġenerazzjoni tas-sħana (impjanti tal-produzzjoni tat-tisħin/tkessiħ), il-ħżin tat-tisħin/tkessiħ u n-network tad-distribuzzjoni (kemm in-network "primarju" - jew ta' trażmissjoni - kif ukoll dak "sekondarju" ta' pipelines għall-provvista tas-sħana lill-konsumaturi). Ir-referenza għat-tisħin distrettwali għandha tiġi interpretata bħala sistemi ta' tisħin u/jew tkessiħ distrettwali, skont jekk in-networks ifornux sħana jew kesħa b'mod konġunt jew separat;

(30) "ekoinnovazzjoni" tfisser il-forom kollha ta' attivitajiet innovattivi, inklużi proċessi ġodda ta' produzzjoni, prodotti jew servizzi ġodda, u metodi ġodda ta' ġestjoni u negozju, li jirriżultaw f'titjib sinifikanti tal-ħarsien tal-ambjent u tnaqqis sinifikanti tal-impatti ambjentali tat-tniġġis, jew li għandhom l-għan li jagħmlu dan. Għall-finijiet ta' din id-definizzjoni, dawn li ġejjin mhumiex meqjusin bħala innovazzjonijiet:

(a) attivitajiet li jwasslu biss għal tibdil jew titjib żgħir għall-ħarsien tal-ambjent;

(b) żieda fil-produzzjoni jew fil-kapaċitajiet tas-servizzi permezz ta' żieda fis-sistemi loġistiċi jew ta' manifattura li huma simili ħafna għal dawk li diġà qed jintużaw;

[29] Id-Direttiva 2008/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008 dwar l-iskart u li tħassar ċerti Direttivi (ĠU L 312, 22.11.2008, p. 3).

(c) tibdil fil-prattiki ta' negozju, organizzazzjoni fuq il-post tax-xogħol jew relazzjonijiet esterni li huma bbażati fuq metodi ta' organizzazzjoni li diġà qegħdin jintużaw fl-impriża;

(d) tibdil fl-istrateġija ta' ġestjoni;

(e) fużjonijiet u akkwiżizzjonijiet;

(f) waqfa mill-użu ta' proċess;

(g) sostituzzjoni jew estensjoni sempliċi tal-kapital;

(h) tibdil li jirriżulta purament minn tibdil fil-prezzijiet tal-fatturi, l-adattament għal użi u utenti speċifiċi, it-tibdil staġjonali regolari u tibdil ċikliku ieħor;

(i) il-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti ġodda jew imtejba b'mod sinifikanti;

(31) "ekosistema" tfisser ekosistema kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (13), tar-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill;

(32) "effiċjenza fl-enerġija" tfisser il-proporzjon bejn l-output ta' rendiment, servizz, oġġetti jew enerġija, għall-input ta' enerġija;

(33) "tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti fl-enerġija" tfisser tisħin u tkessiħ distrettwali kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (41), tad-Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, kif imsemmi fl-Artikolu 2 (20) tad-Direttiva 2018/2001/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[30];

(34) "enerġija minn sorsi rinnovabbli" tfisser l-enerġija prodotta minn impjanti li jużaw biss sorsi ta' enerġija rinnovabbli kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (1), tad-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[31], kif ukoll il-proporzjon f'termini ta' valur kalorifiku tal-enerġija prodotta minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli f'impjanti ibridi li jużaw ukoll sorsi ta' enerġija konvenzjonali u tinkludi l-elettriku rinnovabbli użat fil-mili tas-sistemi ta' ħżin konnessi wara l-miter (installati b'mod konġunt jew bħala żieda mal-installazzjoni rinnovabbli), iżda teskludi l-elettriku prodott bħala riżultat ta' sistemi ta' ħżin;

(35) "infrastruttura tal-enerġija" tfisser kull tagħmir jew faċilità fiżiċi li jinsabu fl-Unjoni jew li jorbtu lill-Unjoni ma' pajjiż terz wieħed jew aktar u li jaqgħu taħt il-kategoriji li ġejjin:

(a) fir-rigward tal-elettriku:

---

30 Id-Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar l-effiċjenza fl-enerġija, li temenda d-Direttivi 2009/125/KE u 2010/30/UE u li tħassar id-Direttivi 2004/8/KE u 2006/32/KE (ĠU L 315, 14.11.2012, p. 1), kif emendata bid-Direttiva (UE) 2018/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018.

31 Id-Direttiva 2018/2001/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 82).

(i) sistemi tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni, fejn "trażmissjoni" tfisser it-trasport tal-elettriku fuq is-sistema interkonnessa ta' vultaġġ għoli ħafna u vultaġġ għoli bil-ħsieb li dan jasal għand il-klijenti finali jew għand id-distributuri, iżda ma jinkludix il-provvista, u "distribuzzjoni" tfisser it-trasport tal-elettriku fuq sistemi tad-distribuzzjoni ta' vultaġġ għoli, vultaġġ medju u vultaġġ baxx bil-ħsieb li dan jasal għand il-klijenti, iżda ma jinkludix il-provvista;

(ii) kull tagħmir jew installazzjoni essenzjali biex is-sistemi msemmija fil-punt (i) jaħdmu b'sikurezza, sigurtà u effiċjenza, inklużi s-sistemi tal-protezzjoni, tal-monitoraġġ u tal-kontroll fil-livelli kollha tal-vultaġġ u fis-substazzjonijiet kollha;

(iii) komponenti tan-network integrati b'mod sħiħ tfisser komponenti tan-network integrati b'mod sħiħ kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (51), tad-Direttiva (UE) 2019/944 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[32];

(iv) grilji elettriċi intelliġenti tfisser sistemi u komponenti li jintegraw it-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni, permezz ta' pjattaformi diġitali operazzjonali, is-sistemi tal-kontroll u t-teknoloġiji tas-sensuri kemm fil-livell tat-trażmissjoni kif ukoll f'dak tad-distribuzzjoni, li jimmiraw għal network tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni tal-elettriku aktar effiċjenti u intelliġenti, kapaċità akbar li jiġu integrati forom ġodda ta' ġenerazzjoni, ħżin u konsum u faċilitazzjoni ta' mudelli kummerċjali u strutturi tas-suq ġodda;

(v) grilji elettriċi lil hinn mill-kosta, li tfisser kull tagħmir jew installazzjoni ta' infrastruttura tat-trażmissjoni jew tad-distribuzzjoni tal-elettriku, kif definit fil-punt (i) ta' hawn fuq, li jkollu funzjonalità doppja: l-interkonnessjoni u t-trażmissjoni jew id-distribuzzjoni ta' elettriku minn sorsi rinnovabbli lil hinn mill-kosta mis-siti ta' ġenerazzjoni lil hinn mill-kosta lejn żewġ pajjiżi jew aktar. Dan jinkludi wkoll kull tagħmir jew installazzjoni kontigwi lil hinn mill-kosta li jkunu essenzjali għal operazzjoni b'sikurezza, sigurtà u effiċjenza, inklużi sistemi tal-protezzjoni, tal-monitoraġġ u tal-kontroll, u s-substazzjonijiet meħtieġa jekk dawn jiżguraw ukoll l-interoperabbiltà tat-teknoloġija, u fost l-oħrajn il-kompatibbiltà tal-interfaċċa bejn teknoloġiji differenti;

(b) fir-rigward tal-gass:

(i) pipelines tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni għat-trasport tal-gass naturali, tal-bijogass u tal-gassijiet rinnovabbli ta' oriġini mhux bijoloġika li jiffurmaw parti minn network, bl-esklużjoni ta' pipelines ta' pressjoni għolja li jintużaw għad-distribuzzjoni upstream tal-gass naturali;

[32] Id-Direttiva (UE) 2019/944 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar regoli komuni għas-suq intern għall-elettriku u li temenda d-Direttiva 2012/27/UE (ĠU L 158, 14.6.2019, p. 125).

(ii) faċilitajiet ta’ ħżin taħt l-art li huma konnessi mal-pipelines ta’ pressjoni għolja msemmija fil-punt (i);

(iii) il-faċilitajiet ta’ riċeviment, ħżin u rigassifikazzjoni jew dekompressjoni għal gass naturali likwifikat (LNG, liquefied natural gas) jew gass naturali kkompressat (CNG, compressed natural gas);

(iv) kull tagħmir jew installazzjoni essenzjali biex is-sistemi joperaw b’sikurezza, sigurtà u effiċjenza jew biex jippermettu kapaċità bidirezzjonali, inklużi l-istazzjonijiet ta’ kompressjoni;

(v) grilji intelliġenti tal-gass, li tfisser kwalunkwe mit-tagħmir jew installazzjonijiet li ġejjin li jkollhom l-għan li jippermettu u jiffaċilitaw l-integrazzjoni ta’ gassijiet rinnovabbli u b’livell baxx ta’ karbonju (inklużi l-bijometan jew l-idroġenu) fin-network: sistemi u komponenti diġitali li jintegraw it-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni, sistemi tal-kontroll u teknoloġiji tas-sensuri li jippermettu l-monitoraġġ, il-kejl, il-kontroll tal-kwalità u l-ġestjoni interattivi u intelliġenti tal-produzzjoni, tat-trażmissjoni, tad-distribuzzjoni u tal-konsum tal-gass f’network tal-gass. Barra minn hekk, grilji intelliġenti jistgħu jinkludu wkoll tagħmir li jippermetti l-flussi fid-direzzjoni opposta mid-distribuzzjoni għal-livell tat-trażmissjoni u titjib neċessarju relatat man-network eżistenti;

(c) dwar l-idroġenu:

(i) pipelines tat-trażmissjoni, għat-trasport tal-idroġenu bi pressjoni għolja, kif ukoll pipelines tad-distribuzzjoni għad-distribuzzjoni lokali tal-idroġenu, li jagħtu aċċess lil utenti multipli tan-network fuq bażi trasparenti u mhux diskriminatorja;

(ii) faċilitajiet ta’ ħżin taħt l-art konnessi mal-pipelines tat-trażmissjoni jew tad-distribuzzjoni tal-idroġenu bi pressjoni għolja msemmija fil-punt (i);

(iii) faċilitajiet tad-dispaċċ, tar-riċeviment, tal-ħżin, tar-rigassifikazzjoni jew tad-dekompressjoni għall-idroġenu jew għall-idroġenu integrat f’sustanzi kimiċi oħra bil-għan li l-idroġenu jiġi injettat fil-grilja;

(iv) kull tagħmir jew installazzjoni essenzjali biex is-sistema tal-idroġenu topera b’sikurezza, sigurtà u effiċjenza jew li jippermettu kapaċità bidirezzjonali, inklużi stazzjonijiet tal-kompressjoni.

Kwalunkwe wieħed mill-assi elenkati fil-punti (i), (ii), (iii), u (iv) jistgħu jkunu assi mibnija ġodda jew assi konvertiti minn gass naturali għal idroġenu (“mogħtija skop ġdid”), jew kombinazzjoni tat-tnejn.

Assi elenkati taħt il-punti (i), (ii),(iii) u (iv) li huma soġġetti għal aċċess ta’ partijiet terzi jikkwalifikaw bħala infrastruttura tal-enerġija.

(d) fir-rigward tad-diossidu tal-karbonju:

(i) pipelines, għajr networks ta' pipelines upstream, użati għat-trasport tad-diossidu tal-karbonju minn aktar minn sors wieħed, jiġifieri installazzjonijiet industrijali (inkluż impjanti tal-enerġija) li jipproduċu gass tad-diossidu tal-karbonju mill-kombustjoni jew reazzjonijiet kimiċi oħra li jinvolvu komposti fossili jew mhux fossili li fihom il-karbonju, għall-fini ta' ħżin ġeoloġiku permanenti tad-diossidu tal-karbonju skont l-Artikolu 3 tad-Direttiva 2009/31/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[33] jew għall-fini li d-diossidu tal-karbonju jintuża bħala materja prima jew biex itejjeb ir-rendimenti tal-proċessi bijoloġiċi;

(ii) faċilitajiet għal-likwifikazzjoni u ħżin bafer tad-diossidu tal-karbonju bil-ħsieb tat-trasport ulterjuri tiegħu;

(iii) infrastruttura ġo formazzjoni ġeoloġika li tintuża għall-ħżin ġeoloġiku permanenti tad-diossidu tal-karbonju skont l-Artikolu 3 tad-Direttiva 2009/31/KE u l-faċilitajiet assoċjati tal-wiċċ u tal-injezzjoni;

(iv) kwalunkwe tagħmir jew installazzjoni essenzjali biex is-sistema inkwistjoni topera b'mod xieraq, sigur u effiċjenti, inklużi s-sistemi tal-protezzjoni, il-monitoraġġ u l-kontroll.

Assi elenkati taħt il-punti (i), (ii),(iii) u (iv) li huma soġġetti għal aċċess ta' partijiet terzi jikkwalifikaw bħala infrastruttura tal-enerġija.

(e) infrastruttura li tintuża għat-trażmissjoni jew id-distribuzzjoni ta' tisħin/fwar/tkessiħ minn produtturi/utenti multipli, abbażi tal-użu ta' tisħin/fwar mingħajr emissjonijiet/b'emissjonijiet baxxi tal-karbonju jew sħana mormija minn applikazzjonijiet industrijali;

(f) proġetti ta' interess komuni, jew Proġetti ta' Interess Reċiproku kif definit fl-Artikolu 2 tar-Regolament (UE) 347/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u l-Artikolu 170 tat-TFUE[34].

(g) kategoriji oħra ta' infrastruttura, li jikkonċernaw infrastruttura li tippermetti konnessjoni fiżika jew mingħajr fili ta' enerġija mingħajr emissjonijiet/b'emissjonijiet baxxi tal-karbonju bejn il-produtturi u l-utenti minn punti ta' aċċess u ta' ħruġ multipli u li huma miftuħa għal aċċess minn partijiet terzi li ma jappartjenux għall-impriżi tas-sid/tal-maniġer tal-infrastruttura;

---

[33] Id-Direttiva 2009/31/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2009 dwar il-ħżin ġeoloġiku tad-diossidu tal-karbonju u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 85/337/KEE, id-Direttivi tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2000/60/KE, 2001/80/KE, 2004/35/KE, 2006/12/KE, 2008/1/KE u r-Regolament (KE) Nru 1013/2006 (ĠU L 140, 5.6.2009, p. 114).

[34] Ir-Regolament (UE) Nru 347/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2013 dwar linji gwida għall-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropea u li jħassar id-Deċiżjoni Nru 1364/2006/KE u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 713/2009, (KE) Nru 714/2009 u (KE) Nru 715/2009 (ĠU L 115, 25.4.2013, p. 39).

Assi elenkati taħt il-punti minn (a) sa (g) li huma mibnija għal utent identifikat *ex ante* wieħed, jew grupp żgħir, u mfassla għall-ħtiġijiet tagħhom ("infrastruttura ddedikata") ma jikkwalifikawx bħala infrastruttura tal-enerġija.

(36) "rendiment fl-użu tal-enerġija" tfisser rendiment fl-użu tal-enerġija kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (4), tad-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[35];

(37) "iffrankar tal-enerġija" tfisser iffrankar tal-enerġija kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (5), tad-Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[36];

(38) "ħarsien tal-ambjent" tfisser kwalunkwe azzjoni mfassla biex tirrimedja jew biex tipprevjeni li jkun hemm tniġġis jew issir ħsara fuq l-ambjent fiżiku, fuq l-ekosistemi jew fuq ir-riżorsi naturali mill-attivitajiet tal-bniedem, fosthom biex ittaffi t-tibdil fil-klima, biex tnaqqas ir-riskju ta' tali ħsara, biex tħares u tirrestawra l-bijodiversità jew biex twassal għal użu aktar effiċjenti tar-riżorsi naturali, inklużi miżuri li jiffrankaw l-enerġija u l-użu ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli u tekniki oħra li jnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u sustanzi niġġiesa oħra, kif ukoll biex issir bidla lejn mudelli tal-ekonomija ċirkolari biex jitnaqqas l-użu ta' materjal verġni u jiżdiedu l-effiċjenzi. Tkopri wkoll azzjonijiet li jsaħħu l-kapaċità ta' adattament u jimminimizzaw il-vulnerabbiltà għall-impatti klimatiċi;

(39) "taxxa ambjentali" tfisser taxxa li l-bażi taxxabbli speċifika tagħha jkollha effett negattiv ċar fuq l-ambjent jew li tfittex li tintaxxa ċerti attivitajiet, oġġetti jew servizzi biex il-kostijiet ambjentali jkunu jistgħu jiġu inklużi fil-prezz tagħhom jew biex il-produtturi u l-konsumaturi jkunu orjentati lejn attivitajiet li jirrispettaw aktar l-ambjent;

(40) "adegwatezza tar-riżorsi" tfisser livell ta' kapaċità ġenerata li hija meqjusa bħala adegwata biex takkomoda l-livelli tad-domanda fl-Istat Membru f'kull perjodu partikolari, abbażi tal-użu ta' indikatur statistiku konvenzjonali li jintuża minn organizzazzjonijiet rikonoxxuti mill-istituzzjonijiet tal-Unjoni li jwettqu rwol essenzjali fil-ħolqien ta' suq uniku fil-qasam tal-elettriku, pereżempju n-Network Ewropew għall-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni tal-Elettriku (ENTSO-E, European Network of Transmission System Operators for Electricity);

(41) "ġeneratur" tfisser impriża li tipproduċi potenza elettrika għal skopijiet kummerċjali;

(42) "koġenerazzjoni b'effiċjenza għolja" tfisser koġenerazzjoni b'effiċjenza għolja kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (34), tad-Direttiva 2012/27/UE;

---

35 Id-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Mejju 2010 dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija (ĠU L 153, 18.6.2010, p. 13).

36 Id-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-effiċjenza fl-enerġija, li temenda d-Direttivi 2009/125/KE u 2010/30/UE u li tħassar id-Direttivi 2004/8/KE u 2006/32/KE (ĠU L 315, 14.11.2012, p. 1).

(43) “żbilanċi” tfisser devjazzjonijiet bejn il-ġenerazzjoni, il-konsum u t-tranżazzjonijiet kummerċjali ta’ BRP f’perjodu partikolari ta’ saldu tal-iżbilanċ;

(44) “saldu tal-iżbilanċ” tfisser mekkaniżmu ta’ saldu finanzjarja bl-għan li jiġu rkuprati l-kostijiet ta’ bbilanċjar applikabbli għall-iżbilanċi tal-BRPs;

(45) “perjodu ta’ saldu tal-iżbilanċ” tfisser perjodu ta’ saldu tal-iżbilanċ kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (15), tar-Regolament (UE) 2019/943;

(46) “għajnuna individwali” tfisser għajnuna *ad hoc* u allokazzjonijiet notifikabbli ta’ għajnuna abbażi ta’ skema ta’ għajnuna;

(47) “skema ta’ interrompibbiltà” tfisser miżura għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku mfassla biex tiżgura frekwenza stabbli fis-sistema tal-elettriku jew tindirizza problemi fit-terminu qasir ta’ sigurtà tal-provvista, fosthom billi tinterrompi l-karga;

(48) “soluzzjoni bbażata fuq in-natura” tfisser azzjoni għall-protezzjoni, għall-ġestjoni sostenibbli u għar-restawr ta’ ekosistemi naturali jew modifikati, li tindirizza sfidi tas-soċjetà b’mod effettiv u adattiv, u fl-istess ħin tipprovdi benesseri għall-bniedem u benefiċċji għall-bijodiversità;

(49) “riżerva tan-network” tfisser miżura għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku mfassla biex tikkumpensa għal insuffiċjenza sistemika u fit-tul fit-trażmissjoni tal-elettriku jew fin-network tad-distribuzzjoni;

(50) “sustanza niġġiesa” tfisser sustanza niġġiesa kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (10), tar-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill;

(51) “min iniġġes” tfisser xi ħadd li direttament jew indirettament jagħmel ħsara lill-ambjent jew joħloq kundizzjonijiet li jwasslu għal din il-ħsara[37];

(52) “tniġġis” tfisser tniġġis kif definit fl-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 2010/75/UE[38];

(53) “il-prinċipju ta’ min iniġġes iħallas” tfisser li l-kostijiet tal-miżuri li jindirizzaw it-tniġġis għandu jġarrabhom min iniġġes;

(54) “preparazzjoni għal użu mill-ġdid” tfisser preparazzjoni għal użu mill-ġdid kif definit fl-Artikolu 3, il-punt 16, tad-Direttiva 2008/98/KE;

(55) “infrastruttura tal-iċċarġjar” tfisser infrastruttura fissa jew mobbli li tforni l-elettriku lil vetturi tat-trasport jew lil tagħmir nadif għas-servizzi;

(56) “irkupru” tfisser irkupru kif definit fl-Artikolu 3, il-punt 15, tad-Direttiva 2008/98/KE;

---

37 Ir-Rakkommandazzjoni tal-Kunsill tat-3 ta’ Marzu 1975 rigward l-allokazzjoni tal-kostijiet u l-azzjoni mill-awtoritajiet pubbliċi dwar kwistjonijiet ambjentali (ĠU L 194, 25.7.1975, p. 1).

38 Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta’ Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis) (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17).

(57) “riċiklaġġ” tfisser riċiklaġġ kif definit fl-Artikolu 3, il-punt 17, tad-Direttiva 2008/98/KE;

(58) “proġett ta’ referenza” tfisser eżempju ta’ proġett li jirrappreżenta l-proġett tipiku f’kategorija ta’ benefiċjarji eliġibbli għal skema ta’ għajnuna;

(59) “infrastruttura tar-riforniment tal-karburant” tfisser infrastruttura fissa jew mobbli li tagħmilha possibbli li vetturi tat-trasport mingħajr emissjonijiet jew tagħmir nadif għas-servizzi jiġu fornuti mill-ġdid bil-karburanti alternattivi msemmija fl-Artikolu 5 u 6 tad-Direttiva 2014/94/UE;

(60) “riabilitazzjoni” tfisser azzjonijiet ta’ ġestjoni li għandhom l-għan li jerġgħu jistabbilixxu livell ta’ funzjonament tal-ekosistema f’siti degradati, fejn l-għan ikun l-għoti kontinwu ta’ servizzi tal-ekosistema minflok il-bijodiversità u l-integrità ta’ ekosistema ta’ referenza naturali jew seminaturali deżinjata;

(61) “rimedju” tfisser l-attività ta’ ġestjoni, bħat-tneħħija jew id-detossifikazzjoni ta’ oġġetti kkontaminati jew ta’ nutrijenti eċċessivi mill-ħamrija u mill-ilma, li għandha l-għan li tneħħi s-sorsi tad-degradazzjoni;

(62) “sorsi ta’ enerġija rinnovabbli” tfisser enerġija minn sorsi rinnovabbli jew enerġija rinnovabbli kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (1), tad-Direttiva (UE) 2018/2001;

(63) “karburanti għat-trasport rinnovabbli gassużi ta’ oriġini mhux bijoloġika” tfisser karburanti għat-trasport rinnovabbli gassużi ta’ oriġini mhux bijoloġika kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (36), tad-Direttiva (UE) 2018/2001;

(64) “effiċjenza fir-riżorsi” tfisser it-tnaqqis fil-kwantità ta’ inputs meħtieġa biex tiġi prodotta unità ta’ output jew is-sostituzzjoni ta’ inputs primarji b’inputs sekondarji;

(65) “restawr” tfisser il-proċess ta’ assistenza għall-irkupru ta’ ekosistema bħala mezz ta’ konservazzjoni tal-bijodiversità u tar-reżiljenza tal-ekosistema. Ir-restawr tal-ekosistemi jinkludi miżuri li jittieħdu għat-titjib tal-kundizzjoni ta’ ekosistema u l-ħolqien mill-ġdid jew l-istabbiliment mill-ġdid ta’ ekosistema fejn dik il-kundizzjoni tkun intilfet;

(66) “użu mill-ġdid” tfisser użu mill-ġdid kif definit fl-Artikolu 3, il-punt (13), tad-Direttiva 2008/98/KE;

(67) “intrapriża żgħira u medja” (SME, small and medium-sized enterprise), tfisser impriża li tissodisfa l-kundizzjonijiet stipulati fir-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar id-definizzjoni tal-intrapriżi mikro, żgħar u medji[39];

(68) “kumpanija b’kapitalizzazzjoni medja żgħira” tfisser impriża li mhijiex SME u li n-numru ta’ impjegati tagħha ma jaqbiżx l-499, ikkalkulat f’konformità mal-Artikoli 3 sa 6 tal-Anness I tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru

[39] Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta’ Mejju 2003 dwar id-definizzjoni ta’ intrapriżi mikro, żgħar u medji (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36).

651/2014[40], u li l-fatturat annwali tagħha ma jaqbiżx il-EUR 100 miljun jew li l-karta tal-bilanċ annwali tagħha ma taqbiżx is-EUR 86 miljun. Diversi entitajiet jitqiesu bħala impriża waħda jekk tiġi ssodisfata kwalunkwe waħda mill-kundizzjonijiet elenkati fl-Artikolu 3, il-punt (3), tal-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 651/2014;

(69) "potenzjal ta' intelliġenza" tfisser il-kapaċità tal-bini jew tal-unitajiet tal-bini li jadattaw l-operat tagħhom għall-ħtiġijiet tal-okkupant, inkluż l-ottimizzazzjoni tal-effiċjenza fl-enerġija u r-rendiment ġenerali, u li jadattaw l-operat tagħhom b'rispons għas-sinjali mill-grilja;

(70) "responsabbiltajiet standard għall-ibbilanċjar" tfisser responsabbiltajiet għall-ibbilanċjar mhux diskriminatorji bejn it-teknoloġiji li ma jeżentawx xi wieħed mill-ġeneraturi mir-responsabbiltà, kif stabbilit fl-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) 2019/943;

(71) "bidu tax-xogħlijiet" tfisser l-ewwel impenn sod (pereżempju biex jiġi ordnat tagħmir jew tinbeda l-kostruzzjoni) li jagħmel l-investiment irriversibbli. Ix-xiri ta' art u xogħlijiet preparatorji, bħall-kisba ta' permessi u t-twettiq ta' studji preliminari dwar il-fattibbiltà, mhumiex meqjusa bħala bidu tax-xogħlijiet. Fil-każ ta' akkwiżizzjonijiet, il-"bidu tax-xogħlijiet" tfisser il-mument tal-akkwiżizzjoni tal-assi direttament marbuta mal-istabbiliment akkwistat;

(72) "riżerva strateġika" tfisser miżura għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku li fiha l-kapaċità tal-elettriku, bħall-ġenerazzjoni, il-ħażna jew ir-rispons tad-domanda, jinżammu barra mis-suq tal-elettriku u li tiġi skjerata biss f'ċirkustanzi speċifiċi;

(73) "kost totali tas-sjieda" tfisser il-kost totali tal-akkwiżizzjoni u s-sjieda ta' vettura tul ħajjitha, inkluż il-kostijiet tal-akkwiżizzjoni jew tal-lokazzjoni tal-vettura, il-kostijiet tal-karburant, il-kostijiet tal-manutenzjoni u tat-tiswija, il-kostijiet tal-assigurazzjoni, il-kostijiet finanzjarji, u t-taxxi;

(74) "operatur tas-sistema tat-trażmissjoni" (TSO, transmission system operator) tfisser operatur tas-sistema tat-trażmissjoni kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (35), tad-Direttiva (UE) 2019/944 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill;

(75) "vettura tat-trasport" tfisser kwalunkwe waħda minn dawn li ġejjin:

(a) vettura tat-triq tal-kategorija M1, M2, N1, M3, N2, N3 jew L;

(b) bastiment għat-trasport ta' passiġġieri jew ta' merkanzija fuq ilma intern jew bil-baħar u fuq ilma kostali;

(c) vettura ferrovjarja; jew

(d) inġenju tal-ajru;

---

40 Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 tas-17 ta' Ġunju 2014 li jiddikjara li ċerti kategoriji ta' għajnuna huma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat (ĠU L 187, 26.6.2014, p. 1).

(76) "trattament" tfisser trattament kif definit fl-Artikolu 3, il-punt (14), tad-Direttiva 2008/98/KE;

(77) "livell ta' taxxa minimu tal-Unjoni" tfisser il-livell minimu ta' tassazzjoni previst fid-dritt tal-Unjoni. Fir-rigward tal-prodotti tal-enerġija u l-elettriku, tfisser il-livell minimu ta' tassazzjoni stipulat fl-Anness I tad-Direttiva tal-Kunsill 2003/96/KE[41];

(78) "standard tal-Unjoni" tfisser:

(a) standard obbligatorju tal-Unjoni li jiffissa l-livelli li għandhom jintlaħqu f'termini ambjentali minn impriżi individwali, esklużi standards jew miri stabbiliti fil-livell tal-Unjoni li huma vinkolanti għall-Istati Membri iżda mhux għall-impriżi individwali;

(b) l-obbligu skont id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[42] biex jintużaw l-aqwa metodi tekniċi disponibbli (BAT, best available techniques) u li jiġi żgurat li l-livelli ta' emissjonijiet ta' sustanzi niġġiesa ma jkunux ogħla milli kienu jkunu meta jiġu applikati l-BAT; għall-każijiet fejn il-livelli ta' emissjonijiet assoċjati mal-BAT ikunu ġew definiti f'atti ta' implimentazzjoni adottati skont id-Direttiva 2010/75/UE, dawk il-livelli se jkunu applikabbli għall-fini ta' dawn il-linji gwida; jekk dawn il-livelli jkunu espressi bħala firxa, għandu jkun applikabbli l-limitu fejn il-BAT jintlaħqu l-ewwel;

(79) "skart" tfisser skart kif definit fl-Artikolu 3, il-punt (1), tad-Direttiva 2008/98/KE;

(80) "vettura tat-trasport mingħajr emissjonijiet" tfisser:

(a) vettura tal-kategorija M1, M2 jew N1 mingħajr emissjonijiet mill-iżbokk tal-egżost, kif determinat f'konformità mar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2017/1151[43];

(b) vettura tal-kategorija M3, N2 jew N3 li tissodisfa d-definizzjoni ta' vettura tqila mingħajr emissjonijiet stabbilita fir-Regolament (UE) 2019/1242 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[44];

---

[41] Id-Direttiva tal-Kunsill 2003/96/KE tas-27 ta' Ottubru 2003 li tirriforma l-istruttura tal-Komunità dwar tassazzjoni fuq prodotti ta' enerġija u elettriku (ĠU L 283, 31.10.2003, p. 51).

[42] Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis) (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17).

[43] Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2017/1151 tal-1 ta' Ġunju 2017 li jissupplimenta r-Regolament (KE) Nru 715/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-approvazzjoni tat-tip ta' vetturi bil-mutur fir-rigward tal-emissjonijiet ta' vetturi ħfief għall-passiġġieri u ta' vetturi kummerċjali (Euro 5 u Euro 6) u dwar l-aċċess għal informazzjoni dwar it-tiswija u l-manutenzjoni tal-vetturi, li jemenda d-Direttiva 2007/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 692/2008 u r-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 1230/2012 u li jħassar ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 692/2008 (ĠU L 175, 7.7.2017, p. 1).

[44] Ir-Regolament (UE) 2019/1242 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 li jistabbilixxi standards tal-prestazzjoni tal-emissjonijiet tas-CO_2 għall-vetturi tqal ġodda u li jemenda r-Regolamenti

(c) vettura tal-kategorija L, kif definit fl-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 168/2013 u tinkludi vetturi b'żewġ jew tliet roti jew kwadriċikli, b'emissjonijiet tas-CO_2 mill-iżbokk tal-egżost ekwivalenti għal 0g CO_2e/km ikkalkulati f'konformità mat-test tal-emissjonijiet stipulat f'dak ir-Regolament;

(d) vettura tat-trasport ta' passiġġieri jew ta' merkanzija fuq ilma intern jew bil-baħar u fuq ilma kostali mingħajr emissjonijiet diretti tas-CO_2 (mill-iżbokk tal-egżost/egżost);

(e) vettura ferrovjarja mingħajr emissjonijiet diretti tas-CO_2 (mill-iżbokk tal-egżost);

(f) inġenju tal-ajru mingħajr emissjonijiet diretti tas-CO_2 (mill-iżbokk tal-egżost).

3. VALUTAZZJONI TAL-KOMPATIBBILTÀ SKONT L-ARTIKOLU 107(3), IL-PUNT (C), TAT-TRATTAT

19. Dawn il-linji gwida jipprovdu l-kriterji ta' kompatibbiltà għall-miżuri ta' għajnuna għall-ħarsien tal-klima u tal-ambjent u l-objettivi tal-enerġija skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat li huma soġġetti għar-rekwiżit ta' notifika fl-Artikolu 108(3) tat-Trattat.

20. Abbażi tal-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat, il-Kummissjoni tista' tqis kompatibbli mas-suq intern l-għajnuna mill-Istat li tiffaċilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi fl-Unjoni (kundizzjoni pożittiva), basta din l-għajnuna ma tfixkilx il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni (kundizzjoni negattiva).

21. Għall-għajnuna msemmija fil-punt 20, il-Kummissjoni se tivvaluta jekk din tistax titqies kompatibbli mas-suq intern billi tanalizza l-aspetti li ġejjin;

(a) Fir-rigward tal-ewwel kundizzjoni (pożittiva), **l-għajnuna għall-ħarsien tal-ambjent u għall-enerġija tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika**:

(i) l-identifikazzjoni tal-attività ekonomika li qed tiġi ffaċilitata bil-miżura, l-effetti pożittivi tagħha għas-soċjetà inġenerali u, fejn applikabbli, ir-rilevanza tagħha għal politiki speċifiċi tal-Unjoni (ara t-Taqsima 3.1.1);

(ii) l-effett ta' inċentiv tal-għajnuna (ara t-Taqsima 3.1.2); u

(iii) in-nuqqas ta' ksur ta' kwalunkwe dispożizzjoni rilevanti tad-dritt tal-Unjoni (ara t-Taqsima 3.1.3).

(KE) Nru 595/2009 u (UE) 2018/956 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva tal-Kunsill 96/53/KE, (ĠU L 198, 25.7.2019, p. 202).

(b) Fir-rigward tat-tieni kundizzjoni (negattiva), **l-għajnuna għall-ħarsien tal-ambjent u għall-enerġija ma tfixkilx bla bżonn il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni**:

(i) il-ħtieġa għal intervent mill-Istat (ara t-Taqsima 3.2.1.1);

(ii) l-adegwatezza tal-għajnuna (ara t-Taqsima (3.2.1.2);

(iii) il-proporzjonalità tal-għajnuna (l-għajnuna limitata għall-minimu meħtieġ biex jintlaħaq l-objettiv tagħha) inkluża l-akkumulazzjoni (it-Taqsima 3.2.1.3);

(iv) it-trasparenza tal-għajnuna (ara t-Taqsima 3.2.1.4);

(v) l-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ (ara t-Taqsima 3.2.2); u

(vi) l-evalwazzjoni tal-effetti pożittivi u negattivi tal-għajnuna (ara t-Taqsima 3.3).

3.1 Kundizzjoni pożittiva: l-għajnuna trid tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika

3.1.1 *Identifikazzjoni tal-attività ekonomika li qed tiġi ffaċilitata mill-miżura, l-effetti pożittivi tagħha għas-soċjetà inġenerali u, fejn applikabbli, ir-rilevanza tagħha għal politiki speċifiċi tal-Unjoni*

22. Meta jinnotifikaw l-għajnuna, l-Istati Membri jridu jidentifikaw l-attivitajiet ekonomiċi li se jiġu ffaċilitati b'riżultat tal-għajnuna u kif l-iżvilupp ta' dawk l-attivitajiet se jiġu appoġġati.

23. L-għajnuna biex jiġu evitati jew jitnaqqsu l-effetti negattivi tal-attivitajiet ekonomiċi fuq il-klima jew l-ambjent tista' tiffaċilita l-iżvilupp tal-attivitajiet ekonomiċi billi żżid is-sostenibbiltà tal-attività ekonomika kkonċernata. L-għajnuna tista' tiżgura wkoll li l-attività tista' tkompli fil-futur mingħajr ma toħloq ħsara inaċċettabbli lill-ambjent u billi tappoġġa l-ħolqien ta' attivitajiet ekonomiċi ġodda u servizzi (li jappoġġaw l-iżvilupp tal-hekk imsejħa "ekonomija ekoloġika").

24. L-Istati Membri jridu jiddeskrivu wkoll jekk l-għajnuna hix se tikkontribwixxi għall-kisba tal-objettivi tal-politika dwar it-tibdil fil-klima, il-politika ambjentali u l-politika dwar l-enerġija tal-Unjoni u, aktar speċifikament, il-benefiċċji mistennija tal-għajnuna f'termini tal-kontribuzzjoni materjali tagħha għall-ħarsien tal-ambjent, inkluż il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima, jew il-funzjonament effiċjenti tas-suq intern tal-enerġija, u kif se tagħmel dan.

3.1.2 *Effett ta' inċentiv*

25. L-għajnuna tista' titqies li tiffaċilita attività ekonomika biss jekk ikollha effett ta' inċentiv. Effett ta' inċentiv iseħħ meta l-għajnuna ġġiegħel lill-benefiċjarju jibdel l-imġiba tiegħu, jinvolvi ruħu f'attività ekonomika addizzjonali jew f'attività ekonomika aktar ekoloġika, li kieku ma kienx iwettaq mingħajr l-għajnuna jew kien iwettaqha b'mod ristrett jew differenti.

26. L-għajnuna ma tridx tappoġġa l-kostijiet ta' attività li l-benefiċjarju tal-għajnuna xorta kien se jġarrab u ma tridx tikkumpensa għar-riskju normali tan-negozju ta' attività ekonomika[45].

27. Il-prova ta' effett ta' inċentiv tinkludi l-identifikazzjoni tax-xenarju fattwali u x-xenarju kontrofattwali probabbli fin-nuqqas ta' għajnuna. Il-Kummissjoni se teżamina dan abbażi tal-kwantifikazzjoni msemmija fit-Taqsima 3.2.1.3.

28. Il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna ma għandhiex effett ta' inċentiv għall-benefiċjarju fil-każijiet fejn ix-xogħlijiet fuq il-proġett jew l-attività seħħew qabel ma l-benefiċjarju jkun bagħat applikazzjoni għall-għajnuna bil-miktub lill-awtoritajiet nazzjonali. F'każijiet fejn il-benefiċjarju jkun beda jimplimenta proġett qabel ma japplika għall-għajnuna, kwalunkwe għajnuna mogħtija fir-rigward ta' dak il-proġett, fil-prinċipju, ma tiġix ikkunsidrata kompatibbli mas-suq intern.

29. L-applikazzjoni għall-għajnuna tista' tieħu diversi forom inkluż, pereżempju, offerta fi proċedura kompetittiva ta' offerti. Kull applikazzjoni trid tinkludi mill-inqas isem l-applikant, deskrizzjoni tal-proġett jew tal-attività, inkluż il-post, u l-ammont tal-għajnuna meħtieġ għat-twettiq.

30. F'ċerti każijiet eċċezzjonali, l-għajnuna jista' jkollha effett ta' inċentiv saħansitra għall-proġetti li jkunu bdew qabel l-applikazzjoni għall-għajnuna. B'mod partikolari, l-għajnuna titqies li jkollha effett ta' inċentiv f'dawn is-sitwazzjonijiet:

   (a) l-għajnuna tingħata awtomatikament f'konformità ma' kriterji oġġettivi u mhux diskriminatorji u mingħajr eżerċizzju ulterjuri ta' diskrezzjoni mill-Istat Membru u l-miżura tkun ġiet adottata u tkun fis-seħħ qabel ma jkun beda x-xogħol fuq il-proġett jew l-attività megħjuna, ħlief fil-każ ta' skemi fiskali suċċessivi, fejn l-attività tkun diġà ġiet koperta mill-iskemi preċedenti fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa;

   (b) qabel il-bidu tax-xogħlijiet, l-awtoritajiet nazzjonali jkunu ppubblikaw avviż bl-intenzjoni tagħhom li jistabbilixxu l-miżura ta' għajnuna proposta, bil-kundizzjoni li l-Kummissjoni tapprova l-miżura kif meħtieġ bl-Artikolu 108(3) tat-Trattat. Dan l-avviż irid ikun disponibbli fuq sit web pubbliku jew mezz tal-informazzjoni ieħor aċċessibbli pubblikament b'aċċess mifrux u faċli u jiddikjara b'mod ċar it-tip ta' proġetti li l-Istat Membru jipproponi li jkunu eliġibbli u l-punt fiż-żmien li minnu l-Istat Membru beħsiebu jqis tali proġetti eliġibbli. L-eliġibbiltà proposta ma tridx tkun limitata bla bżonn. Il-benefiċjarju jrid ikun informa lill-awtorità awtorizzanti qabel il-bidu tax-xogħlijiet li l-miżura ta' għajnuna proposta kienet ikkunsidrata bħala kundizzjoni għad-deċiżjonijiet ta' investiment li ttieħdu. Meta jkun jiddependi fuq dan l-avviż biex juri effett ta' inċentiv, bħala parti min-notifika tiegħu dwar l-għajnuna mill-Istat, l-Istat Membru jrid jipprovdi kopja tal-avviż u link għas-sit web li fuqu jkun ġie ppubblikat jew prova rispettiva tad-disponibbiltà tiegħu għall-pubbliku;

---

45 Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-13 ta' Ġunju 2013, *HGA u oħrajn* vs *Il-Kummissjoni*, C-630/11 P sa C-633/11 P, ECLI:EU:C:2013:387, il-paragrafu 104.

(c) l-għajnuna operatorja mogħtija lill-installazzjonijiet eżistenti għal produzzjoni ekoloġika fejn ma jkun hemm l-ebda "bidu tax-xogħlijiet" għax ma jkun hemm l-ebda investiment ġdid sinifikanti. F'dawn il-każijiet, l-effett ta' inċentiv jista' jintwera b'bidla biex l-installazzjoni topera b'mod ekoloġiku minflok topera b'mod alternattiv li jkun irħas u inqas ekoloġiku.

31. Il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna mogħtija sempliċiment biex wieħed ikopri l-kost li jadatta għall-istandards tal-Unjoni, fil-prinċipju, ma għandha l-ebda effett ta' inċentiv. Bħala regola ġenerali, l-għajnuna li tmur lil hinn mill-istandards tal-Unjoni biss jista' jkollha effett ta' inċentiv. Madankollu, f'każijiet fejn l-istandard rilevanti tal-Unjoni jkun diġà ġie adottat iżda jkun għadu mhux fis-seħħ, l-għajnuna jista' jkollha effett ta' inċentiv jekk tinċentiva t-twettiq tal-investiment qabel ma l-istandard jidħol fis-seħħ (ara t-Taqsima 4.2.3 u t-Taqsima 4.5.3).

3.1.3 *Ebda ksur ta' ebda dispożizzjoni rilevanti tad-dritt tal-Unjoni*

32. Jekk l-attività appoġġata jew il-miżura ta' għajnuna jew il-kundizzjonijiet marbuta magħha, inkluż il-metodu tal-finanzjament tagħha meta dan ikun jifforma parti integrali mill-miżura, jinkludu ksur tad-dritt rilevanti tal-Unjoni, l-għajnuna ma tistax tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern. Dan jista' jkun il-każ, pereżempju, meta l-għajnuna tkun soġġetta għal klawżoli li jikkondizzjonawha direttament jew indirettament fuq l-oriġini tal-prodotti jew tat-tagħmir, bħar-rekwiżiti biex il-benefiċjarju jixtri prodotti manifatturati domestikament.

3.2 Kundizzjoni negattiva: il-miżura ta' għajnuna ma tridx tfixkel bla bżonn il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa punt li jkun kontra l-interess komuni

3.2.1 *Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ*

3.2.1.1 Neċessità tal-għajnuna

33. Il-miżura ta' għajnuna mill-Istat proposta trid tkun immirata lejn sitwazzjoni fejn tkun tista' twassal għal żvilupp materjali li s-suq waħdu ma jistax iwettaq, pereżempju billi tirrimedja l-fallimenti tas-suq fir-rigward tal-proġetti jew l-attivitajiet li tkun qed tingħata l-għajnuna għalihom. Filwaqt li huwa ġeneralment aċċettat li swieq kompetittivi għandhom it-tendenza li jwasslu għal riżultati effiċjenti f'termini tal-iżvilupp tal-attivitajiet ekonomiċi, il-prezzijiet, l-output u l-użu tar-riżorsi, fil-preżenza ta' fallimenti tas-suq, l-intervent pubbliku fil-forma ta' għajnuna mill-Istat jista' jtejjeb il-funzjonament effiċjenti tas-swieq u b'hekk jikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' attività ekonomika sa fejn is-suq waħdu jonqos milli jagħti riżultat effiċjenti. L-Istat Membru għandu jidentifika l-fallimenti tas-suq li jipprevjenu li jintlaħaq livell suffiċjenti ta' ħarsien tal-ambjent jew li jipprevjenu suq intern effiċjenti tal-enerġija. Il-fallimenti tas-suq ewlenin marbuta mal-ħarsien tal-ambjent u mal-enerġija li jistgħu jipprevjenu r-riżultat ottimu u li jistgħu jwasslu għal riżultat ineffiċjenti huma:

(a) Esternalitajiet negattivi: dawn huma l-aktar komuni għall-miżuri ta' għajnuna ambjentali u jinħolqu meta t-tniġġis ma jkunx ipprezzat b'mod adegwat, jiġifieri l-impriża kkonċernata ma tiffaċċjax il-kost kollu tat-tniġġis. F'dan il-każ, l-impriżi li jaġixxu fl-interess tagħhom stess jista' ma jkollhomx biżżejjed inċentivi biex jikkunsidraw l-esternalitajiet negattivi li jirriżultaw mill-attività ekonomika

tagħhom, la meta jiddeċiedu fuq teknoloġija partikolari u lanqas meta jiddeċiedu dwar il-livell tal-output. Fi kliem ieħor, il-kostijiet li ġġarrab l-impriża ma jirriflettux kompletament il-kostijiet li jġarrbu l-konsumaturi u s-soċjetà inġenerali. Għaldaqstant, l-impriżi tipikament ma għandhomx biżżejjed inċentivi biex inaqqsu l-livell ta' tniġġis tagħhom jew biex jieħdu miżuri individwali biex iħarsu l-ambjent.

(b) Esternalitajiet pożittivi: il-fatt li parti tal-benefiċċju minn investiment jinġema' għall-parteċipanti fis-suq għajr għall-investitur, jista' jwassal lill-impriżi biex ma jinvestux biżżejjed. Esternalitajiet pożittivi jistgħu jseħħu, pereżempju, fil-każ ta' investimenti fl-ekoinnovazzjoni, l-istabbiltà tas-sistema, teknoloġiji rinnovabbli ġodda u innovattivi u miżuri innovattivi ta' rispons għad-domanda jew fil-każ tal-infrastrutturi tal-enerġija jew ta' miżuri ta' sigurtà tal-provvista tal-elettriku li jkunu ta' benefiċċju għal ħafna Stati Membri jew għadd ikbar ta' konsumaturi.

(c) Informazzjoni asimmetrika: din tipikament tirriżulta fi swieq fejn ikun hemm diskrepanza bejn l-informazzjoni disponibbli għal naħa waħda tas-suq u l-informazzjoni disponibbli għan-naħa l-oħra tas-suq. Dan jista' jseħħ, pereżempju, fejn l-investituri finanzjarji esterni jkollhom nuqqas ta' informazzjoni dwar ir-redditi u r-riskji possibbli ta'proġett. Tista' tiġri wkoll f'kollaborazzjoni infrastrutturali transfruntiera meta parti waħda jkollha żvantaġġ ta' informazzjoni meta mqabbla mal-parti l-oħra. Għalkemm ir-riskju jew l-inċertezza fihom infushom ma jwasslux għall-preżenza ta' falliment tas-suq, il-problema tal-informazzjoni asimmetrika hija marbuta mal-grad ta' tali riskju u inċertezza. It-tnejn li huma għandhom it-tendenza li jkunu ogħla għal investimenti ambjentali li tipikament ikollhom perjodu itwal tal-amortizzament, u dan isaħħaħ l-iffukar fuq perspettiva ta' żmien qasira li jista' jiġi aggravat permezz ta' kundizzjonijiet ta' finanzjament għal tali investimenti b'mod partikolari għall-SMEs.

(d) Nuqqasijiet fil-koordinazzjoni: dan jista' jipprevjeni l-iżvilupp ta' proġett jew it-tfassil effettiv tiegħu minħabba l-interessi u l-inċentivi diverġenti fost l-investituri, l-hekk imsejħa "inċentivi opposti", il-kostijiet tal-ikkuntrattar jew l-arranġamenti ta' assigurazzjoni għar-responsabiltà, l-inċertezza dwar ir-riżultat kollaborattiv u l-effetti tan-network, pereżempju provvista tal-elettriku mingħajr interruzzjoni. Dawn in-nuqqasijiet fil-koordinazzjoni jistgħu jitfaċċaw, pereżempju, fir-relazzjoni bejn sid u kerrej ta' bini fir-rigward ta' soluzzjonijiet effiċjenti fl-enerġija. In-nuqqasijiet ta' koordinazzjoni jistgħu jkomplu jiggravaw minħabba problemi ta' informazzjoni, b'mod partikolari dawk relatati ma' informazzjoni asimmetrika. In-nuqqasijiet fil-koordinazzjoni jistgħu jinbtu wkoll mill-ħtieġa li tintlaħaq ċertu massa kritika qabel ma jsir kummerċjalment attraenti li jinbeda proġett, li jista' jkun aspett partikolarment relevanti fi proġetti infrastrutturali (transfruntiera).

34. Madankollu, is-sempliċi eżistenza ta' fallimenti tas-suq f'kuntest partikolari mhijiex biżżejjed biex tipprova l-ħtieġa ta' għajnuna mill-Istat. Diġà jista' jkun hemm politiki u miżuri oħra fis-seħħ biex jindirizzaw uħud mill-fallimenti tas-suq identifikati. Eżempji jinkludu regolamenti settorjali, standards obbligatorji tal-Unjoni dwar it-tniġġis, obbligi dwar il-provvista, mekkaniżmi ta' prezzijiet bħas-Sistema tal-UE Unjoni għan-Negozjar ta' Emissjonijiet (ETS, Emissions Trading System) u taxxi fuq il-karbonju. Miżuri addizzjonali, inkluż l-għajnuna mill-Istat, jistgħu jiġu diretti biss lejn fallimenti

tas-suq residwi, jiġifieri dawk li għadhom ma ġewx indirizzati minn politiki u miżuri oħra tali. Huwa importanti wkoll li jintwera kif l-għajnuna mill-Istat issaħħaħ politiki u miżuri oħra fis-seħħ li għandhom l-għan li jirrimedjaw l-istess fallimenti tas-suq. Għaldaqstant, il-ġustifikazzjoni għall-ħtieġa tal-għajnuna mill-Istat tkun aktar dgħajfa jekk tmur kontra politiki oħra mmirati lejn l-istess falliment tas-suq. Għaldaqstant, l-Istat Membru għandu jidentifika wkoll kwalunkwe politika u miżura li diġà timmira lejn il-fallimenti regolatorji jew tas-suq identifikati.

35. Il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna hija meħtieġa jekk l-Istat Membru juri li din timmira b'mod effettiv lejn il-fallimenti fis-suq residwi, u tqis ukoll kwalunkwe politika u miżura oħra diġà fis-seħħ biex tindirizza wħud mill-fallimenti tas-suq identifikati.

36. Meta l-għajnuna mill-Istat tingħata għal proġetti jew attivitajiet li, fir-rigward tal-kontenut teknoloġiku, tal-livell ta' riskju u tad-daqs tagħhom, ikunu simili għal dawk li diġà qed jitwettqu bil-kundizzjonijiet tas-suq fl-Unjoni, fil-prinċipju, il-Kummissjoni tassumi li ma jeżisti l-ebda falliment tas-suq u titlob aktar evidenza u ġustifikazzjoni għall-ħtieġa ta' għajnuna mill-Istat.

37. Biex juri l-ħtieġa għall-għajnuna, l-Istat Membru jrid juri li l-proġett, jew fil-każ ta' skemi, il-proġett ta' referenza, ma jitwettaqx mingħajr l-għajnuna. Il-Kummissjoni tivvaluta dan abbażi tal-kwantifikazzjoni msemmija fit-Taqsima 3.2.1.3 jew analiżi speċifika bbażata fuq l-evidenza li l-Istat Membru jippreżenta biex juri l-ħtieġa għall-għajnuna.

3.2.1.2 Adegwatezza

38. Il-miżura ta' għajnuna proposta trid tkun strument ta' politika xieraq biex jintlaħaq l-objettiv maħsub tal-għajnuna, jiġifieri ma jridx ikun hemm politika u strument ta' għajnuna li joħolqu inqas distorsjoni li kapaċi jiksbu l-istess riżultati.

3.2.1.2.1 Adegwatezza fost strumenti ta' politika alternattivi

39. L-għajnuna mill-Istat mhijiex l-uniku strument ta' politika disponibbli biex l-Istati Membri jippromwovu livelli ogħla ta' ħarsien tal-ambjent jew biex jiżguraw suq intern tal-enerġija effiċjenti. Jista' jkun hemm strumenti oħra aktar xierqa disponibbli, bħal strumenti bbażati fuq is-suq jew miżuri fuq in-naħa tad-domanda li jinvolvu r-regolamentazzjoni, l-akkwist pubbliku jew l-istandardizzazzjoni, kif ukoll żieda fil-finanzjament ta' infrastruttura pubblika u miżuri fiskali ġenerali. Strumenti mhux vinkolanti, bħal ekotikketti volontarji u d-disseminazzjoni ta' teknoloġiji ekoloġiċi, jista' jkollhom rwol importanti wkoll biex jintlaħaq livell ogħla ta' ħarsien tal-ambjent[46].

---

[46] L-użu ta' tikketti u asserzjonijiet ambjentali fuq il-prodotti jista' jkun mezz ieħor li jippermetti li l-konsumaturi/utenti jieħdu deċiżjonijiet infurmati dwar ix-xiri, u biex tiżdied id-domanda għal prodotti li jħarsu l-ambjent. Meta mfassla tajjeb, rikonoxxuti, mifhuma, fdati u perċepiti mill-konsumaturi rilevanti, tikketti ambjentali robusti u asserzjonijiet ambjentali veritieri jistgħu jkunu għodda b'saħħitha biex tiggwida u ssawwar l-imġiba (tal-konsumaturi) lejn għażliet aktar ekoloġiċi. L-użu ta' skema ta' tikkettar/ċertifikazzjoni ta' reputazzjoni tajba bi kriterji ċari u soġġetta għal verifika esterna (terza) se jkun wieħed mill-iktar modi effettivi biex in-negozji juru lill-konsumaturi u l-partijiet ikkonċernati li huma qed jissodisfaw standards ambjentali għolja. Fid-dawl ta' dan, il-Kummissjoni ma tinkludix regoli

40. Miżuri differenti biex jirrimedjaw l-istess falliment tas-suq jistgħu jmorru kontra xulxin. Dan hu l-każ fejn mekkaniżmu effiċjenti u bbażat fuq is-suq ġie stabbilit biex jindirizza speċifikament il-problema tal-esternalitajiet, bħal pereżempju l-ETS tal-Unjoni. Hemm riskju li miżura ta' appoġġ addizzjonali biex tindirizza l-istess falliment tas-suq iddgħajjef l-effiċjenza tal-mekkaniżmu bbażat fuq is-suq. Għaldaqstant, meta skema ta' għajnuna jkollha l-għan li tindirizza l-fallimenti tas-suq residwi, l-iskema ta' għajnuna trid tkun imfassla b'tali mod li ma ddgħajjifx l-effiċjenza tal-mekkaniżmu bbażat fuq is-suq.

41. Ir-rispett lejn il-prinċipju ta' "min iniġġes iħallas" permezz ta' leġiżlazzjoni ambjentali jiżgura li falliment tas-suq marbut ma' esternalitajiet negattivi jiġi aġġustat. Għaldaqstant, l-għajnuna mill-Istat mhijiex strument xieraq u ma tistax tingħata sakemm il-benefiċjarju tal-għajnuna ma jkunx jista' jinżamm responsabbli għat-tniġġis skont id-dritt nazzjonali jew tal-Unjoni eżistenti.

3.2.1.2.2 Adegwatezza fost strumenti differenti ta' għajnuna

42. L-għajnuna mill-Istat għall-ħarsien tal-ambjent u għall-enerġija tista' tingħata f'diversi forom. Madankollu, l-Istat Membru għandu jiżgura li l-għajnuna tingħata fil-forma li tkun l-aktar probabbli li tiġġenera l-inqas distorsjoni fil-kummerċ u fil-kompetizzjoni.

43. F'dan ir-rigward l-Istat Membru huwa meħtieġ juri għaliex forom oħra ta' għajnuna li potenzjalment jiġġeneraw inqas distorsjoni huma inqas adegwati, bħal: self bil-quddiem li jitħallas lura meta mqabbel ma' għotjiet diretti; krediti ta' taxxa meta mqabbel ma' tnaqqis ta' taxxa; jew forom oħra ta' għajnuna li huma bbażati fuq strumenti finanzjarji, bħal dejn meta mqabbel ma' strumenti ta' ekwità, inkluż, pereżempju, self b'imgħax baxx jew tnaqqis tal-imgħax, garanziji tal-gvern, jew forniment ta' finanzjament alternattiv b'termini favorevoli.

44. Jenħtieġ li l-għażla tal-istrument tal-għajnuna tkun xierqa għall-falliment tas-suq li l-miżura tal-għajnuna għandha l-għan li tindirizza. Fejn id-dħul reali jkun inċert, pereżempju fil-każ tal-miżuri għall-iffrankar tal-enerġija, avvanz ripagabbli jista' jikkostitwixxi l-aktar strument xieraq.

45. L-Istat Membru jrid juri li l-għajnuna u t-tfassil tagħha huma xierqa biex jintlaħaq l-għan tal-miżura li lejha mmirata l-għajnuna.

3.2.1.3 Proporzjonalità

46. L-għajnuna titqies bħala proporzjonata jekk l-ammont ta' għajnuna għal kull benefiċjarju jkun limitat għall-minimu meħtieġ għat-twettiq tal-attività jew il-proġett megħjun.

47. Bħala prinċipju ġenerali, l-għajnuna titqies li tkun limitata għall-minimu neċessarju għat-twettiq tal-attività jew il-proġett megħjuna jekk l-għajnuna tikkorrispondi għall-kost nett żejjed (distakk fil-finanzjament) neċessarju biex jintlaħaq l-objettiv, imqabbel max-xenarju kontrofattwali fin-nuqqas tal-għajnuna. Il-kost nett żejjed jiġi ddeterminat

speċifiċi dwar l-għajnuna għat-tfassil u l-manifattura ta' prodotti ekoloġiċi fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-linji gwida.

bid-differenza bejn il-benefiċċji ekonomiċi u l-kostijiet (inklużi l-investiment u l-operazzjoni) tal-proġett megħjun u dawk tal-proġett alternattiv li l-kumpanija kienet kredibbilment twettaq fl-assenza tal-għajnuna.

48. Ma tkunx meħtieġa valutazzjoni dettaljata ta' dan il-kost żejjed nett jekk l-ammonti tal-għajnuna jiġu ddeterminati permezz ta' proċedura kompetittiva ta' offerti, minħabba li tipprovdi stima affidabbli tal-għajnuna minima meħtieġa mill-benefiċjarji. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-proporzjonalità tal-għajnuna tkun żgurata jekk jiġu ssodisfati l-kriterji li ġejjin:

(a) il-proċess tal-offerti huwa kompetittiv, jiġifieri: Ikun miftuħ, ċar, trasparenti u mhux diskriminatorju, ibbażat fuq kriterji oġġettivi, definiti *ex ante* skont l-objettiv tal-miżura u li jimminimizzaw ir-riskju ta' offerti strateġiċi;

(b) dawn il-kriterji jiġu ppubblikati biżżejjed qabel l-iskadenza għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet biex tkun tista' ssir kompetizzjoni effettiva[47];

(c) il-baġit jew il-volum relatat mal-proċess ta' offerti huwa restrittiv fis-sens li jkun mistenni li mhux l-offerenti kollha jistgħu jirċievu l-għajnuna;

(d) l-għadd mistenni ta' offerenti huwa biżżejjed biex tiġi żgurata kompetizzjoni effettiva; it-tfassil ta' proċessi ta' offerti b'nuqqas ta' sottoskrizzjoni matul l-implimentazzjoni ta' skema jiġi kkoreġut biex jerġa' jkun hemm kompetizzjoni effettiva fil-proċessi ta' offerti sussegwenti jew malajr kemm jista' jkun;

(e) aġġustamenti *ex post* għall-eżitu tal-proċess tal-offerti (bħal negozjati sussegwenti dwar ir-riżultati tal-offerti jew ir-razzjonar) jiġu evitati peress li jistgħu jimminaw l-effiċjenza tal-eżitu tal-proċess.

49. Bħala regola ġenerali, jenħtieġ li l-kriterji tal-għażla fil-proċess ta' offerti kompetittivi jkunu bbażati fuq l-ammont ta' għajnuna mitlub mill-applikant imqiegħed f'relazzjoni diretta jew indiretta mal-kontribut għall-objettiv tal-miżura (pereżempju f'termini ta' unità ta' protezzjoni ambjentali jew unità ta' enerġija). Fi ftit każijiet eċċezzjonali, jista' jkun xieraq li jiġu inklużi kriterji tal-għażla oħra mhux relatati mal-prezzijiet (pereżempju kriterji ambjentali, teknoloġiċi jew soċjali addizzjonali). F'każijiet bħal dawn, kriterji oħra bħal dawn ma jistgħux jammontaw għal aktar minn 25 % tal-ponderazzjoni tal-kriterji tal-għażla kollha. L-Istat Membru jrid jipprovdi ġustifikazzjoni għall-approċċ propost u jiżgura li dan ikun xieraq għall-objettiv segwit.

50. Meta l-għajnuna ma tingħatax skont proċedura kompetittiva ta' offerti, il-kost żejjed nett irid jiġi ddeterminat billi titqabbel il-profittabbiltà tax-xenarji fattwali u kontrofattwali . Sabiex jiġi ddeterminat id-distakk fil-finanzjament f'każijiet bħal dawn, l-Istat Membru jrid jissottometti kwantifikazzjoni, għax-xenarju fattwali u kontrofattwali kredibbli, tal-kostijiet u d-dħul ewlenin kollha, il-kost medju ponderat stmat tal-kapital (WACC) tal-benefiċjarji biex jiġu skontati l-flussi tal-flus futuri, kif ukoll il-valur preżenti nett (NPV) għax-xenarji fattwali u kontrofattwali, tul il-ħajja tal-

[47] Normalment sitt ġimgħat ikunu biżżejjed. Għal proċessi partikolarment kumplessi jew ġodda, dan jista' jkun jeħtieġ li jkun itwal. F'każijiet ġustifikati, pereżempju bi proċessi sempliċi jew regolari/ripetuti, jista' jkun xieraq tul ta' żmien iqsar.

proġett. L-Istat Membru jrid jipprovdi raġunijiet għas-suppożizzjonijiet użati għal kull aspett tal-kwantifikazzjoni, u jispjega u jiġġustifika kwalunkwe metodoloġiji applikati. Il-kost żejjed nett tipiku jista' jiġi stmat bħala d-differenza bejn l-NPV għax-xenarju fattwali u għax-xenarji kontrofattwali tul il-ħajja tal-proġett ta' referenza. Għal każijiet ta' għajnuna individwali, huwa meħtieġ li dawn il-kalkoli jiġu ppreżentati fil-livell tal-pjan dettaljat tan-negozju tal-proġett, u għal skemi ta' għajnuna abbażi ta' proġett ta' referenza wieħed jew aktar.

51. Xi kultant jista' jseħħ xenarju kontrofattwali fejn il-benefiċjarju ma jkunx qed iwettaq attività jew investiment, jew ikompli n-negozju tiegħu mingħajr bidliet. Meta l-evidenza ssostni li dan huwa l-aktar xenarju kontrofattwali probabbli, il-kost żejjed nett jista' tiġi approssimat mill-NPV negattiv tal-proġett fix-xenarju fattwali mingħajr għajnuna tul il-ħajja tal-proġett (għalhekk, b'mod impliċitu jassumi li l-NPV tax-xenarju kontrofattwali huwa żero). B'mod partikolari, dan jista' jkun il-każ għal proġetti ta' infrastruttura.

52. F'ċerti ċirkostanzi, jista' jkun diffiċli li jiġu identifikati bis-sħiħ il-benefiċċji u l-kostijiet għall-benefiċjarju u għalhekk biex jiġi kkwantifikat l-NPV fix-xenarji fattwali u kontrofattwali. Approċċi alternattivi għal dawk il-każijiet jistgħu jiġu applikati, kif dettaljat fil-Kapitolu 4 għal tipi speċifiċi ta' għajnuna, pereżempju billi tiġi permessa għajnuna biss għal ammont limitat tal-kost eliġibbli, jiġifieri l-intensitajiet tal-għajnuna.

53. Fejn ma tintużax proċedura kompetittiva ta' offerti u l-iżviluppi futuri fil-kostijiet u d-dħul ikunu mdawra bi grad għoli ta' inċertezza u jkun hemm assimetrija qawwija tal-informazzjoni, l-Istat Membru jista' jkun meħtieġ jintroduċi mudelli ta' kumpens li mhumiex kompletament *ex ante*. Minflok, dawn il-mudelli huma taħlita *ex antE* u *ex post* jew jintroduċu mekkaniżmi ta' rkupru jew ta' monitoraġġ tal-kostijiet *ex post*, filwaqt li jżommu inċentivi għall-benefiċjarji biex jimminimizzaw il-kostijiet tagħhom u jiżviluppaw in-negozju tagħhom b'mod effiċjenti maż-żmien.

3.2.1.3.1 Akkumulazzjoni

54. L-għajnuna tista' tingħata fl-istess ħin taħt diversi skemi ta' għajnuna jew tiġi akkumulata ma' għajnuna *ad hoc* jew *de minimis* fir-rigward tal-istess kostijiet eliġibbli, sakemm l-ammont totali ta' għajnuna għal attività jew proġett ma jwassalx għal kumpens żejjed jew jaqbeż l-ammont massimu ta' għajnuna permess skont dawn il-linji gwida. Jekk l-Istat Membru jippermetti li l-għajnuna taħt miżura waħda tiġi akkumulata ma' għajnuna taħt miżuri oħra, huwa għandu jispeċifika, għal kull miżura, il-metodu użat biex tiġi żgurata l-konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan il-punt.

55. Finanzjament tal-Unjoni amministrat ċentralment li mhuwiex direttament jew indirettament taħt il-kontroll tal-Istat Membru, ma jikkostitwixxix għajnuna mill-Istat. Fejn tali finanzjament mill-Unjoni jiġi kkombinat ma' għajnuna mill-Istat, għandu jiġi żgurat li l-ammont totali ta' finanzjament pubbliku mogħti fir-rigward tal-istess kostijiet eliġibbli ma jwassalx għal kumpens żejjed.

3.2.1.4 Trasparenza

56. Sabiex jitnaqqsu l-effetti negattivi billi jiġi żgurat li l-kompetituri jkollhom aċċess għal informazzjoni rilevanti dwar l-attivitajiet appoġġati, l-Istat Membru kkonċernat irid jiżgura l-pubblikazzjoni fil-modulu tat-trasparenza tal-għoti tal-Kummissjoni[48] jew fuq sit web komprensiv dwar l-għajnuna mill-Istat, fil-livell nazzjonali jew reġjonali ta':

    (a) it-test sħiħ tal-iskema ta' għajnuna approvata jew tad-deċiżjoni dwar l-għoti ta' għajnuna individwali u d-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni tagħha, jew ħolqa għaliha;

    (b) informazzjoni dwar kull għotja ta' għajnuna individwali mogħtija *ad hoc* jew skont skema ta' għajnuna approvata abbażi ta' dawn il-linji gwida u li taqbeż il-EUR 100 000.

57. L-Istati Membri jridu jorganizzaw is-siti web komprensivi tagħhom dwar l-għajnuna mill-Istat, li fuqhom trid tiġi ppubblikata l-informazzjoni rikjesta f'din it-Taqsima, b'tali mod li l-informazzjoni tkun tista' tiġi faċilment aċċessata. L-informazzjoni trid tiġi ppubblikata f'format ta' *data* ta' spreadsheet nonproprjetarju, li jippermetti li d-*data* tiġi mfittxija, estratta u mniżżla b'mod effettiv u ppubblikata faċilment fuq l-Internet, pereżempju f'format CSV jew XML. Il-pubbliku ġenerali għandu jkollu aċċess għas-sit web mingħajr restrizzjonijiet. Ma għandha tkun meħtieġa ebda reġistrazzjoni tal-utent minn qabel biex jingħata aċċess għas-sit web.

58. Għall-iskemi fil-forma ta' vantaġġi tat-taxxa jew parafiskali, il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt 56(b) se jitqiesu ssodisfati jekk l-Istati Membri jippubblikaw l-informazzjoni meħtieġa dwar l-ammonti tal-għajnuna individwali fil-meded li ġejjin (f'miljuni ta' EUR):

    0,1 -0,5;

    0,5-1;

    1-2;

    2-5;

    5-10;

    10-30;

    30-60;

    60-100;

    100-250;

    250 u iktar.

59. L-informazzjoni msemmija fil-punt 56(b) għandha tiġi ppubblikata fi żmien sitt xhur mid-data li fiha tkun ingħatat l-għajnuna, jew fil-każ ta' għajnuna fil-forma ta' vantaġġ

[48] Tiftix Pubbliku dwar it-Trasparenza tal-Għajnuna mill-Istat, disponibbli fuq: https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=mt

tat-taxxa, fi żmien sena mid-data meta trid tintbagħat id-dikjarazzjoni tat-taxxa[49]. Fil-każ ta' għajnuna illegali iżda kompatibbli, l-Istati Membri huma meħtieġa jiżguraw il-pubblikazzjoni ta' din l-informazzjoni *ex post* fi żmien sitt xhur mid-data tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tiddikjara l-għajnuna kompatibbli. Sabiex tippermetti l-infurzar tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat skont it-Trattat, l-informazzjoni trid tibqa' disponibbli għal mill-anqas 10 snin mid-data li fiha tkun ingħatat l-għajnuna.

60. Il-Kummissjoni se tippubblika fuq is-sit web tagħha l-ħolqa għas-sit web dwar l-għajnuna mill-Istat li hemm referenza għaliha fil-punt 57.

3.2.2 *Evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ*

61. L-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat, jippermetti lill-Kummissjoni tiddikjara għajnuna maħsuba sabiex tiffaċilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi jew ta' ċerti oqsma ekonomiċi kompatibbli, "basta dik l-għajnuna ma tfixkilx il-kondizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni".

62. L-applikazzjoni ta' din il-kundizzjoni negattiva teħtieġ, l-ewwel, valutazzjoni tal-effett distorsiv tal-għajnuna inkwistjoni fuq il-kundizzjonijiet tal-kummerċ. Min-natura tagħha stess, kwalunkwe miżura ta' għajnuna se tiġġenera distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u se jkollha effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri peress li ssaħħaħ il-pożizzjoni kompetittiva tal-benefiċjarji, saħansitra jekk il-miżura ta' għajnuna tkun neċessarja, xierqa, proporzjonata u trasparenti.

63. Għajnuna għal skopijiet ambjentali min-natura tagħha, għandha t-tendenza li tiffavorixxi prodotti u teknoloġiji favur l-ambjent akkost ta' oħrajn li jniġġsu iktar u li l-effett tal-għajnuna, fil-prinċipju, mhux se jkun ikkunsidrat bħala distorsjoni indebita tal-kompetizzjoni, peress li tindirizza fallimenti tas-suq li jrendu l-għajnuna neċessarja. Barra minn hekk, l-appoġġ għal prodotti u teknoloġiji li ma jagħmlux ħsara lill-klima jwassal għall-kisba tal-objettivi tal-Liġi Ewropea dwar il-Klima għall-2030 u l-2050. B'hekk għal miżuri għall-protezzjoni ambjentali il-Kummissjoni se tikkunsidra l-effetti distorsivi fuq il-kompetituri li bl-istess mod joperaw fuq bażi li ma jagħmlux ħsara lill-ambjent, anki mingħajr l-għajnuna.

64. Il-Kummissjoni tqis li skemi miftuħa għal firxa usa' ta' benefiċjarji potenzjali għandhom effett distorsiv aktar limitat fuq il-kompetizzjoni minn appoġġ immirat lejn numru limitat ta' benefiċjarji speċifiċi biss, b'mod partikolari meta l-kamp ta' applikazzjoni tal-miżura ta' għajnuna jinkludi l-kompetituri kollha li lesti jipprovdu l-istess servizz, prodott jew benefiċċju.

65. L-għajnuna mill-Istat għall-objettivi ambjentali u tal-enerġija jista' jkollha l-effett mhux intenzjonat li timmina l-premji tas-suq lill-produtturi l-aktar effiċjenti u innovattivi kif ukoll inċentivi għal dawk l-inqas effiċjenti biex jitjiebu, jirristrutturaw jew joħorġu mis-suq. Dan jista' jirriżulta wkoll f'ostakli ineffiċjenti għad-dħul ta' kompetituri potenzjali aktar effiċjenti jew innovattivi. Fuq medda twila ta' żmien, tali distorsjonijiet jistgħu joħonqu l-innovazzjoni, l-effiċjenza u l-adozzjoni ta' teknoloġiji aktar nodfa. Dawn l-

[49] F'każ li ma jkunx jeżisti rekwiżit formali għal dikjarazzjoni annwali, għal finijiet ta' kkowdjar id-data tal-għoti għandha titqies bħala l-31 ta' Diċembru tas-sena li fiha tkun ingħatat l-għajnuna.

effetti distorsivi jistgħu jkunu partikolarment importanti meta l-għajnuna tingħata lil proġetti li jipprovdu benefiċċju tranżitorju limitat iżda jimblukkaw teknoloġiji aktar nodfa għal perjodu itwal ta' żmien, inklużi dawk meħtieġa biex jintlaħqu l-miri klimatiċi fuq terminu medju u twil minquxa fil-Liġi Ewropea dwar il-Klima. Dan jista' pereżempju jkun il-każ għall-appoġġ ta' ċerti attivitajiet li jużaw il-karburanti fossili li jipprovdu tnaqqis immedjat tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra, iżda li jwasslu għal tnaqqis aktar bil-mod tal-emissjonijiet fit-tul. Jekk kollox jibqa' l-istess, aktar ma l-investiment megħjun ikun qrib id-data mmirata rilevanti, aktar ikun probabbli li l-benefiċċji tranżitorji tiegħu jistgħu jingħelbu mid-diżinċentivi possibbli għal teknoloġiji aktar nodfa. Għalhekk, fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni se tqis dawn l-effetti negattivi possibbli fil-qosor u fit-tul fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ.

66. L-għajnuna jista' jkollha wkoll effetti distorsiv billi ssaħħaħ jew iżżomm il-poter sostanzjali tas-suq tal-benefiċjarju. Anke meta l-għajnuna ma ssaħħaħx is-saħħa sinifikanti fis-suq direttament, tista' tagħmel dan indirettament, billi tiskoraġġixxi l-espansjoni ta' kompetituri eżistenti jew billi ġġegħelhom joħorġu mis-suq jew billi tiskoraġġixxi d-dħul ta' kompetituri ġodda. Huwa meħtieġ li dan l-aspett jitqies, b'mod partikolari meta l-miżura ta' appoġġ tkun immirata lejn numru limitat ta' benefiċjarji speċifiċi jew fejn l-operaturi diġà stabbiliti kisbu setgħa fis-suq qabel il-liberalizzazzjoni tas-suq, bħalma ġieli pereżempju jkun il-każ fis-swieq tal-enerġija. Dan huwa rilevanti wkoll fi proċeduri kompetittivi ta' offerti fi swieq emerġenti, meta jkun hemm riskju li operatur b'pożizzjoni b'saħħitha fis-suq jirnexxi fil-biċċa l-kbira tal-offerti u jipprevjeni dħul ġdid sinifikanti.

67. Minbarra distorsjonijiet fuq is-swieq tal-prodotti, l-għajnuna tista' wkoll twassal għal effetti fuq il-kummerċ u l-għażla tal-post. Dawk id-distorsjonijiet jistgħu jinħolqu madwar l-Istati Membri, jew meta l-impriżi jikkompetu fuq livell transfruntier jew jikkunsidraw postijiet differenti għall-investiment. Għajnuna mmirata biex tiġi ppreservata l-attività ekonomika f'reġjun wieħed jew biex tattiraha minn reġjuni oħra fi ħdan is-suq intern tista' tisposta attivitajiet jew investimenti minn reġjun għall-ieħor mingħajr ebda impatt ambjentali nett. Il-Kummissjoni se tivverifika li l-għajnuna ma tirriżultax fi kwalunkwe effett manifestament negattiv fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ. Bl-istess mod, għajnuna għall-objettivi tal-ambjent u l-enerġija li sempliċiment iwasslu għal bidla fil-post tal-attività ekonomika mingħajr ma jittejjeb il-livell eżistenti ta' ħarsien tal-ambjent fl-Istati Membri mhux se tiġi kkunsidrata kompatibbli mas-suq intern.

3.3 L-ibbilanċjar tal-effetti pożittivi tal-għajnuna mal-effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ

68. Bħala l-aħħar pass, il-Kummissjoni se tibbilanċja l-effetti negattivi identifikati fuq il-kompetizzjoni u l-kundizzjonijiet kummerċjali tal-miżura ta' għajnuna mal-effetti pożittivi tal-għajnuna ppjanata fuq l-attivitajiet ekonomiċi appoġġati, inkluż il-kontribuzzjoni tagħha għall-ħarsien tal-ambjent u l-objettivi tal-politika tal-enerġija u, b'mod aktar partikolari, għat-tranżizzjoni lejn attivitajiet ambjentalment sostenibbli u għall-kisba tal-miri legalment vinkolanti skont il-Liġi Ewropea dwar il-Klima.

69. F'dak l-eżerċizzju ta' bbilanċjar, il-Kummissjoni se tagħti attenzjoni partikolari lill-Artikolu 3 tar-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[50], inkluż il-prinċipju "la tagħmilx ħsara sinifikanti", jew metodoloġiji komparabbli oħra. Barra minn hekk, bħala parti mill-valutazzjoni tal-effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ, il-Kummissjoni tista' tqis, fejn rilevanti, esternalitajiet negattivi tal-attività megħjuna fejn tali esternalitajiet jaffettwaw b'mod negattiv il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri sa punt li jmur kontra l-interess komuni billi joħolqu jew jaggravaw ineffiċjenzi tas-suq inkluż b'mod partikolari dawk l-esternalitajiet li jistgħu jfixklu l-kisba tal-objettivi klimatiċi stabbiliti skont id-dritt tal-Unjoni[51].

70. Il-Kummissjoni se tikkunsidra l-miżura ta' għajnuna kompatibbli mas-suq intern biss jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin. F'każijiet fejn il-miżura ta' għajnuna proposta ma tindirizzax falliment tas-suq identifikat sew b'mod xieraq u proporzjonat, pereżempju minħabba n-natura tranżitorja tal-benefiċċju u d-distorsjonijiet fit-tul li tinvolvi kif stabbilit fil-punt 65, l-effetti distorsivi negattivi fuq il-kompetizzjoni se jkollhom it-tendenza li jegħlbu l-effetti pożittivi tal-miżura. Għalhekk, il-Kummissjoni x'aktarx tikkonkludi li l-miżura ta' għajnuna proposta tkun inkompatibbli.

71. Miżuri li direttament jew indirettament jinvolvu appoġġ għall-karburanti fossili, b'mod partikolari l-aktar karburanti fossili niġġiesa, x'aktarx li ma joħolqux effetti ambjentali pożittivi u spiss ikollhom effetti negattivi importanti minħabba li jistgħu jżidu l-esternalitajiet ambjentali negattivi fis-suq. L-istess japplika għal miżuri li jinvolvu investimenti ġodda fil-gass naturali, sakemm ma jintweriex li ma hemm l-ebda effett ta' intrappolament. Fil-prinċipju, dan se jwassal biex bilanċ pożittiv għal miżuri bħal dawn ikun improbabbli, kif spjegat aktar fil-Kapitolu 4.

72. Aktar fatturi li għandhom jitqiesu biex jiġi ddeterminat il-bilanċ globali ta' ċerti kategoriji ta' skemi ta' għajnuna f'ċerti każijiet huma:

(a) rekwiżit ta' evalwazzjoni *ex post* kif deskritt fil-Kapitolu 5; f'każijiet bħal dawn, il-Kummissjoni tista' tillimita d-durata ta' dawk l-iskemi (normalment għal erba' snin jew anqas) bil-possibbiltà li terġa' tinnotifika l-estensjoni tad-data ta' skadenza tagħhom wara dan;

(b) rekwiżit - fin-nuqqas ta' proċedura kompetittiva ta' offerti - li jiġu nnotifikati individwalment proġetti ta' appoġġ ta' ċertu daqs jew li jippreżentaw ċerti karatteristiċi;

(c) rekwiżit li l-miżuri ta' għajnuna jkunu soġġetti għal limitu ta' żmien.

---

50 Ir-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta' qafas biex jiġi ffaċilitat l-investiment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088 (ĠU L 198, 22.6.2020, p. 13).

51 Dan jista' jkun il-każ ukoll fejn l-għajnuna tfixkel l-operat tal-istrumenti ekonomiċi stabbiliti biex jinternalizzaw dawn l-esternalitajiet negattivi (pereżempju, billi taffettwa s-sinjali tal-prezzijiet mogħtija mill-ETS tal-Unjoni jew strument simili).

4. KATEGORIJI TA' GĦAJNUNA

4.1 Għajnuna għat-tnaqqis u t-tneħħija ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra inkluż permezz ta' appoġġ għall-enerġija rinnovabbli

4.1.1 *Raġunament*

73. L-Unjoni stabbiliet miri vinkolanti u ambizzjużi għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra fil-liġi għall-2030 u l-2050. [referenza għal-Liġi tal-UE dwar il-Klima ladarba tiġi adottata]. L-għajnuna mill-Istat tista' tkun meħtieġa biex tikkontribwixxi għall-kisba ta' dawn il-miri tal-Unjoni u dawk nazzjonali relatati.

4.1.2 *Kamp ta' applikazzjoni u attivitajiet appoġġati*

74. Din it-Taqsima tistabbilixxi r-regoli ta' kompatibbiltà għall-miżuri ta' għajnuna primarjament immirati biex inaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra, inkluża l-għajnuna għall-produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli u b'livell baxx ta' karbonju, l-għajnuna għall-effiċjenza fl-enerġija inkluża l-koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja, l-għajnuna għall-qbid, il-ħżin u l-użu tal-karbonju, u l-għajnuna għat-tnaqqis jew l-evitar tal-emissjonijiet li jirriżultaw minn proċessi industrijali. Tkopri wkoll appoġġ għat-tneħħija ta' gassijiet b'effett ta' serra mill-ambjent. Din it-Taqsima ma tapplikax għal miżuri li l-objettiv primarju tagħhom mhuwiex it-tnaqqis jew it-tneħħija ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra. Fejn miżura tikkontribwixxi kemm għat-tnaqqis ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra kif ukoll għall-prevenzjoni jew it-tnaqqis ta' tniġġis għajr minn emissjonijiet ta' gassijiet serra, il-kompatibbiltà tal-miżura ser tiġi vvalutata abbażi ta' din it-Taqsima jew tat-Taqsima 4.5, skont liema miż-żewġ objettivi jkun predominanti.

75. Din it-Taqsima tkopri wkoll proġetti ta' infrastruttura ddedikati (inkluż għall-idroġenu u gassijiet oħra b'livell baxx ta' karbonju, kif ukoll CCS/CCU) li ma jaqgħux taħt id-definizzjoni ta' infrastruttura tal-enerġija.

76. L-appoġġ għall-bijokarburanti, il-bijolikwidi, il-bijogass u l-karburanti mill-bijomassa jista' jiġi approvat biss sa fejn il-karburanti megħjuna jkunu konformi mal-kriterji tas-sostenibbiltà u tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra fid-Direttiva (UE) 2018/2001 u fl-atti delegati jew ta' implimentazzjoni tagħha.

77. It-tibdil indirett fl-użu tal-art (ILUC) iseħħ meta l-kultivazzjoni tal-għelejjel għall-bijokarburanti, il-bijolikwidi jew il-karburanti mill-bijomassa tieħu post il-produzzjoni tal-għelejjel għal skopijiet ta' ikel u għalf. Tali domanda addizzjonali żżid il-pressjoni fuq l-art u tista' twassal għall-estensjoni tal-art agrikola f'żoni b'ħażna għolja ta' karbonju, bħal foresti, art mistagħdra u art torbiera, li joħloq emissjonijiet addizzjonali ta' gassijiet serra. Huwa għalhekk li d-Direttiva (UE) 2018/2001 tillimita l-bijokarburanti, il-bijolikwidi u l-karburanti mill-bijomassa bbażati fuq l-għelejjel tal-ikel u tal-għalf. Il-Kummissjoni tqis li ċerti miżuri ta' għajnuna jistgħu jaggravaw esternalitajiet negattivi indiretti. Għalhekk, fil-prinċipju, il-Kummissjoni se tqis li l-appoġġ għall-bijokarburanti, il-bijolikwidi, il-bijogass u l-karburanti mill-bijomassa li jaqbżu l-limiti massimi li jiddefinixxu l-eliġibbiltà tagħhom għall-kalkolu tal-konsum finali gross tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli fl-Istat Membru kkonċernat skont l-Artikolu 26 ta' dik id-Direttiva, ma jipproduċux effetti pożittivi li jegħlbu l-effetti negattivi tal-miżura. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tivverifika jekk l-Istati

Membri qisux fit-tfassil tal-mekkaniżmi ta' appoġġ tagħhom il-ħtieġa li jiġu evitati distorsjonijiet fis-swieq tal-materja prima mill-appoġġ għall-bijomassa, b'mod partikolari għall-bijomassa forestali.

4.1.3 *Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ*

4.1.3.1 Neċessità tal-għajnuna

78. Il-punti 33, 34, 35 u 36 ma japplikawx għal miżuri għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra. L-Istat Membru jrid jidentifika l-miżuri ta' politika diġà fis-seħħ biex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra. Madankollu, filwaqt li l-ETS tal-Unjoni u l-politiki u l-miżuri relatati jinternalizzaw uħud mill-kostijet tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra, dawn jistgħu ma jinternalizzawx kompletament dawk il-kostijiet.

79. Jenħtieġ li l-Istati Membri juru li l-għajnuna hija meħtieġa għall-attivitajiet proposti kif meħtieġ skont il-punt 37, b'kont meħud tal-kostijiet u d-dħul rilevanti inklużi dawk marbuta mal-ETS u l-politiki u l-miżuri relatati identifikati fil-punt 78. Meta l-Istat Membru juri li hemm bżonn ta' għajnuna, il-Kummissjoni mbagħad tassumi li jifdal falliment tas-suq residwu, li jista' jiġi indirizzat permezz ta' għajnuna għad-dekarbonizzazzjoni, sakemm ma jkollhiex evidenza kuntrarja.

80. Jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw li l-għajnuna tibqa' meħtieġa għad-durata tal-iskemi li jitħaddmu għal aktar minn sena billi jaġġornaw l-analiżi tagħhom tal-kostijiet u d-dħul rilevanti kull sena jew, għal skemi li jinvolvu għoti inqas frekwenti, qabel ma tingħata l-għajnuna, sabiex jiġi żgurat li tibqa' meħtieġa l-għajnuna għal kull proġett ta' referenza eliġibbli. Fejn l-għajnuna ma tkunx għadha meħtieġa għal kategorija ta' benefiċjarju, jenħtieġ li din il-kategorija titneħħa qabel ma tingħata aktar għajnuna[52].

4.1.3.2 Adegwatezza

81. It-Taqsima 3.2.1.2 ma tapplikax għal miżuri għat-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra. Il-Kummissjoni tassumi li l-għajnuna mill-Istat tista', fil-prinċipju, tkun miżura xierqa biex jintlaħqu l-għanijiet tad-dekarbonizzazzjoni, minħabba li strumenti oħra ta' politika tipikament mhumiex biżżejjed biex jintlaħqu dawk l-għanijiet, u sakemm jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet l-oħra kollha tal-kompatibbiltà. Minħabba l-iskala u l-urġenza tal-isfida tad-dekarbonizzazzjoni, tista' tintuża varjetà ta' strumenti, inklużi għotjiet diretti.

4.1.3.3 Eliġibbiltà

82. Il-miżuri ta' dekarbonizzazzjoni mmirati lejn attivitajiet speċifiċi li jikkompetu ma' attivitajiet oħra mhux sussidjati jistgħu jkunu mistennija li jwasslu għal distorsjonijiet akbar tal-kompetizzjoni, meta mqabbla ma' miżuri miftuħa għall-attivitajiet kollha li jikkompetu. Għalhekk, jenħtieġ li l-Istati Membri jagħtu raġunijiet għal miżuri li ma jinkludux it-teknoloġiji u l-proġetti kollha li huma f'kompetizzjoni — pereżempju l-proġetti kollha li joperaw fis-suq tal-elettriku, jew l-impriżi kollha li jipproduċu prodotti sostitwibbli u li huma teknikament kapaċi jikkontribwixxu b'mod effiċjenti għat-tnaqqis

[52] Dan ma jaffettwax l-intitolament li wieħed jirċievi għajnuna diġà mogħtija (eż. taħt kuntratt ta' 10 snin).

tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra[53]. Jenħtieġ li dawn ir-raġunijiet ikunu bbażati fuq kunsiderazzjonijiet oġġettivi marbuta, pereżempju, mal-effiċjenza jew il-kostijiet jew ċirkostanzi rilevanti oħra. Dawn ir-raġunijiet jistgħu jkunu bbażati fuq l-evidenza miġbura fil-konsultazzjoni pubblika skont it-Taqsima 4.1.3.4 fejn applikabbli.

83. Il-Kummissjoni se tivvaluta r-raġunijiet mogħtija bħala ġustifikazzjoni u, pereżempju, se tqis li eliġibbiltà aktar limitata ma tfixkilx il-kompetizzjoni bla bżonn meta:

(a) miżura jkollha mira speċifika settorjali jew ibbażata fuq it-teknoloġija stabbilita fid-dritt tal-Unjoni, bħal skema ta' enerġija rinnovabbli jew ta' effiċjenza fl-enerġija[54];

(b) miżura jkollha l-għan speċifiku li tappoġġa proġetti ta' dimostrazzjoni;

(c) miżura jkollha l-għan li tindirizza mhux biss id-dekarbonizzazzjoni iżda wkoll il-kwalità tal-arja jew tniġġis ieħor;

(d) Stat Membru jipprovdi evidenza li setturi eliġibbli jew teknoloġiji innovattivi għandhom il-potenzjal li jagħtu kontribut importanti għall-protezzjoni ambjentali u d-dekarbonizzazzjoni profonda fit-tul, b'mod partikolari f'termini ta' kosteffettività;

(e) miżura tkun meħtieġa biex tinkiseb id-diversifikazzjoni meħtieġa biex jiġi evitat l-aggravar ta' kwistjonijiet relatati mal-istabbiltà tan-network[55];

(f) approċċ aktar selettiv jista' jkun mistenni li jwassal għal inqas kostijiet biex jinkiseb il-ħarsien tal-ambjent (pereżempju permezz ta' tnaqqis fil-kostijiet tal-integrazzjoni tal-grilja), u/jew jirriżulta f'inqas distorsjoni tal-kompetizzjoni.

84. Jenħtieġ li l-Istati Membri jżommu r-regoli ta' eliġibbiltà u kwalunkwe regola relatata magħhom taħt rieżami biex jiżguraw li r-raġunijiet ipprovduti biex jiġġustifikaw eliġibbiltà aktar limitata jkomplu japplikaw għat-tul tal-ħajja ta' kull skema, jiġifieri, biex jiżguraw li kwalunkwe limitazzjoni fuq l-eliġibbiltà xorta tista' tiġi ġġustifikata meta jiġu żviluppati teknoloġiji jew approċċi ġodda jew issir disponibbli aktar *data*[56].

---

53 Il-Kummissjoni ġeneralment mhux se tirrikjedi li l-miżuri jinfetħu bejn il-fruntieri, għalkemm dan jista' jgħin biex jittaffa t-tħassib dwar il-kompetizzjoni.

54 L-eliġibbiltà f'każ bħal dan jenħtieġ li tkun limitata biss f'konformità mad-definizzjonijiet rilevanti fejn disponibbli fil-leġiżlazzjoni settorjali. Pereżempju, skemi speċifiċi għas-sorsi ta' enerġija rinnovabbli jenħtieġ li jkunu miftuħa għat-teknoloġiji kollha li jissodisfaw id-definizzjoni ta' "sorsi ta' enerġija rinnovabbli" fid-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 8).

55 F'każ bħal dan, jenħtieġ li l-Istat Membru juri li l-ewwel ittieħdu passi xierqa permezz tad-disinn tas-suq u tas-servizzi anċillari biex jesponu lill-investituri għal riskji assoċjati mat-tnaqqis u l-ippremjar tal-għażliet tal-lokalità u tat-teknoloġija li jappoġġaw l-istabbiltà tal-grilja. Fejn l-Istat Membru jidentifika problema persistenti għas-sigurtà tal-provvista lokali li ma tistax tissolva fit-terminu medju b'titjib fid-disinn tas-suq jew b'tisħiħ suffiċjenti tan-network, jenħtieġ li titfassal u tiġi vvalutata miżura biex tindirizza dan it-tħassib taħt it-Taqsima 4.8.

56 Dan il-punt huwa mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 4 tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 tal-21 ta' April 2004 li jimplimenta r-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 li

4.1.3.4 Konsultazzjoni pubblika

85. L-Istati Membri jridu jikkonsultaw pubblikament dwar il-miżuri li għandhom jiġu nnotifikati skont din it-Taqsima qabel in-notifika tal-għajnuna, ħlief f'ċirkostanzi ta' eċċezzjoni debitament ġustifikati. L-obbligu ta' konsultazzjoni ma japplikax fir-rigward ta' emendi għal miżuri diġà approvati li ma jbiddlux il-kamp ta' applikazzjoni jew l-eliġibbiltà tagħhom, u l-każijiet imsemmija fil-punt 86. Biex jiġi ddeterminat jekk miżura hijiex ġustifikata, filwaqt li wieħed iżomm f'moħħu l-kriterji f'dawn il-linji gwida, hija meħtieġa l-konsultazzjoni pubblika li ġejja:

(a) għal miżuri fejn l-għajnuna annwali medja stmata li għandha tingħata hija ≥ EUR 150 miljun fis-sena, konsultazzjoni pubblika ta' mill-inqas tmien (8) ġimgħat, li tkopri:

(i) l-eliġibbiltà;

(ii) Il-metodu u l-istima tas-sussidju għal kull tunnellata ta' emissjonijiet ekwivalenti ta' CO_2 evitati (għal kull proġett ta' referenza);

(iii) l-użu propost u l-kamp ta' applikazzjoni tal-proċessi ta' offerti kompetittivi u kwalunkwe eċċezzjoni proposta;

(iv) il-parametri ewlenin għall-proċess tal-allokazzjoni tal-għajnuna[57], inkluż biex tkun possibbli l-kompetizzjoni bejn it-tipi differenti ta' benefiċjarji[58];

(v) suppożizzjonijiet ewlenin li jinfurmaw il-kwantifikazzjoni użata biex jintwera l-effett ta' inċentiv, in-neċessità u l-proporzjonalità;

(vi) fejn jistgħu jiġu appoġġati investimenti ġodda fil-ġenerazzjoni jew fil-produzzjoni industrijali bbażati fuq il-gass naturali, jiġu proposti salvagwardji biex tiġi żgurata l-kompatibbiltà mal-miri klimatiċi tal-Unjoni (ara l-punt 110).

(b) għal miżuri fejn l-għajnuna annwali medja stmata li għandha tingħata hija < EUR 150 miljun fis-sena, konsultazzjoni pubblika ta' mill-inqas erba' (4) ġimgħat, li tkopri:

(i) l-eliġibbiltà;

(ii) l-użu propost u l-kamp ta' applikazzjoni tal-proċessi kompetittivi ta' offerti u kwalunkwe eċċezzjoni proposta;

---

jippreskrivi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU L 140, 30.4.2004, p. 1).

57 Pereżempju t-tul ta' żmien bejn il-proċess kompetittiv u l-perjodu ta' konsenja, ir-regoli tal-offerta/offerta, ir-regoli tal-ipprezzar.

58 Pereżempju, jekk ikun hemm durati differenti tal-kuntratti, metodoloġiji differenti għall-kalkolu tal-ammont ta' kapaċità/output eliġibbli minn teknoloġiji differenti, metodoloġiji differenti għall-kalkolu jew għall-ħlas tas-sussidji.

(iii) hawnhekk jistgħu jiġu appoġġati investimenti ġodda fil-ġenerazzjoni jew fil-produzzjoni industrijali bbażati fuq il-gass naturali, u jistgħu jiġu proposti salvagwardji biex tiġi żgurata l-kompatibbiltà mal-miri klimatiċi tal-Unjoni (ara l-punt 110).

86. Ma hija meħtieġa l-ebda konsultazzjoni pubblika għal miżuri li jaqgħu taħt il-punt 85(b) fejn jintużaw proċessi ta' offerti kompetittivi u l-miżura ma tappoġġax investimenti fil-ġenerazzjoni tal-enerġija jew fil-produzzjoni industrijali bbażata fuq il-karburanti fossili.

87. Il-kwestjonarji ta' konsultazzjoni jridu jiġu ppubblikati fuq sit web pubbliku. L-Istati Membri għandhom jippubblikaw tweġiba għall-konsultazzjoni li tiġbor fil-qosor u tindirizza t-tweġibiet li jkunu rċevew. Jenħtieġ li dan jinkludi spjegazzjoni ta' kif l-impatti negattivi possibbli fuq il-kompetizzjoni ġew minimizzati permezz tal-kamp ta' applikazzjoni/eliġibbiltà tal-miżura proposta. L-Istati Membri jridu jipprovdu link għar-rispons ta' konsultazzjoni tagħhom bħala parti min-notifika tal-miżuri ta' għajnuna taħt din it-taqsima.

88. F'każijiet eċċezzjonali u ġġustifikati kif xieraq, il-Kummissjoni tista' tikkunsidra metodi alternattivi ta' konsultazzjoni sakemm il-fehmiet tal-partijiet interessati jitqiesu fl-implimentazzjoni (kontinwa) tal-għajnuna. F'każijiet bħal dawn, il-konsultazzjoni jaf ikollha tiġi kkombinata ma' azzjonijiet korrettivi biex jiġu minimizzati l-effetti ta' distorsjoni possibbli tal-miżura.

4.1.3.5 Proporzjonalità

89. Jenħtieġ li l-għajnuna għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra b'mod ġenerali tingħata permezz ta' proċedura kompetittiva ta' offerti kif deskritt fil-punti 48 u 49.

90. Jenħtieġ li l-proċess tal-offerti fil-prinċipju jkun miftuħ għall-benefiċjarji eliġibbli kollha biex jippermetti allokazzjoni kosteffettiva tal-għajnuna u jnaqqas id-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni. Madankollu, il-proċess tal-offerti jista' jkun limitat għal kategorija speċifika waħda jew aktar ta' benefiċjarju fejn tiġi pprovduta evidenza, inkluża kwalunkwe evidenza rilevanti miġbura fil-konsultazzjoni pubblika, li turi pereżempju li:

(a) proċess wieħed miftuħ għall-benefiċjarji eliġibbli kollha jwassal għal riżultat subottimali jew ma jippermettix il-kisba tal-objettiv(i) tal-miżura. dik il-ġustifikazzjoni tista' tirreferi għall-kriterji fil-punt 83 ;

(b) il-livell ta' appoġġ li kategoriji differenti ta' benefiċjarji huma mistennija li jeħtieġu jiddevja b'mod sinifikanti[59]; f'dan il-każ, jistgħu jintużaw proċessi ta' offerti kompetittivi separati sabiex il-kategoriji ta' benefiċjarji b'kostijiet simili jikkompetu kontra xulxin.

91. Fejn diversi kategoriji ta' benefiċjarji li huma mistennija li jirrikjedu livell ta' appoġġ li jiddevja b'mod sinifikanti jitqiegħdu fi proċess ta' offerti kompetittiv wieħed, jenħtieġ li l-Istati Membri jikkunsidraw il-potenzjal għal kumpens żejjed ta' teknoloġiji orħos.

[59] Ġeneralment dan ikun il-każ fejn il-kostijiet ivarjaw b'aktar minn 15 %.

Dan se jitqies ukoll mill-Kummissjoni fil-valutazzjoni tagħha. Fejn xieraq, jistgħu jkunu meħtieġa limiti massimi tal-offerti biex jillimitaw l-offerta massima minn offerenti individwali f'kategoriji partikolari. Jenħtieġ li kwalunkwe limitu massimu tal-offerta jkun iġġustifikat b'referenza għall-kwantifikazzjoni għall-proġetti ta' referenza msemmija fil-punti 50 u 51.

92. Eċċezzjonijiet mir-rekwiżit li tiġi allokata l-għajnuna u li jiġi ddeterminat il-livell ta' għajnuna permezz ta' proċess kompetittiv ta' offerti jistgħu jiġu ġġustifikati fejn tiġi pprovduta evidenza, inkluża dik miġbura fil-konsultazzjoni pubblika, li tapplika waħda minn dawn li ġejjin:

(a) hemm provvista potenzjali insuffiċjenti biex tiġi żgurata l-kompetizzjoni; f'dan il-każ, l-Istat Membru jrid juri li mhuwiex possibbli li tiżdied il-kompetizzjoni billi jitnaqqas il-baġit jew tiġi estiża l-eliġibbiltà tal-iskema;

(b) il-benefiċjarji huma proġetti żgħar definiti kif ġej:

(i) għal proġetti ta' ġenerazzjoni jew ħżin tal-elettriku — proġetti taħt il-livell limitu fl-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) 2019/943;

(ii) għall-konsum tal-elettriku — proġetti b'domanda massima ta' inqas minn 400 kW;

(iii) għal teknoloġiji tal-ġenerazzjoni tas-sħana u tal-produzzjoni tal-gass — proġetti b'kapaċità installata ta' inqas minn 400 kW.

93. għal għotjiet ta' għajnuna individwali mingħajr proċess kompetittiv ta' offerti, l-Istati Membri jridu jiġġustifikaw il-livelli ta' għajnuna proposti abbażi ta' pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju individwali għall-proġett speċifiku li għandu jiġi megħjun, inklużi l-elementi kollha elenkati fil-punti 50 u 51.

94. L-Istati Membri jistgħu jużaw ukoll ċertifikati kompetittivi jew skemi ta' obbligu tal-fornitur biex jistabbilixxu l-ammont ta' għajnuna u jallokaw l-għajnuna, sakemm:

(a) id-domanda fl-iskema tkun stabbilita taħt il-provvista potenzjali;

(b) il-prezz tal-akkwiżizzjoni jew tal-penali li japplika għal konsumatur jew fornitur li ma jkunx xtara n-numru ta' ċertifikati meħtieġa (jiġifieri, il-prezz li jikkostitwixxi l-massimu li jitħallas għall-appoġġ) ikun stabbilit f'livell għoli biżżejjed biex jinċentiva l-konformità mal-obbligu. Madankollu, jenħtieġ li l-prezz tal-penali jkun ibbażat fuq il-kwantifikazzjoni msemmija fil-punti 50 u 51 sabiex jiġi evitat li livell eċċessivament għoli jwassal għal kumpens żejjed.

95. L-Istati Membri jistgħu jfasslu wkoll skemi ta' appoġġ immirati lejn id-dekarbonizzazzjoni fil-forma ta' tnaqqis fit-taxxi jew imposti parafiskali. L-applikazzjoni ta' proċess kompetittiv ta' offerti mhijiex obbligatorja għal skemi bħal dawn. Madankollu, għajnuna bħal din trid tingħata, fil-prinċipju, bl-istess mod għall-impriżi eliġibbli kollha li joperaw fl-istess settur ta' attività ekonomika li jkunu fl-istess sitwazzjoni fattwali jew simili fir-rigward tal-għanijiet jew l-objettivi tal-miżura ta' għajnuna. L-Istat Membru notifikanti għandu jistabbilixxi mekkaniżmu ta' monitoraġġ annwali biex jivverifika li l-miżura tkun għadha meħtieġa.

96. Meta l-għajnuna tingħata fil-forma ta' għajnuna operatorja jew tnaqqis fit-taxxa bħala appoġġ għall-bijokarburanti, bijolikwidi jew bijogass, u jkun hemm obbligu ta' kwota/provvista li effettivament jistabbilixxi prezz tas-suq separat għall-bijokarburanti, l-ammont tal-għajnuna ma jistax jaqbeż id-differenza bejn il-kostijiet tal-produzzjoni tagħhom u dak il-prezz tas-suq. Il-kostijiet tal-produzzjoni jistgħu jkunu jinkludu profitt raġonevoli.

4.1.4 *L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ u l-ibbilanċjar*

97. It-taqsimiet 3.2.2 u 3.3 ma japplikawx għal miżuri għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra.

98. Is-sussidju għal kull tunnellata ta' emissjonijiet ekwivalenti ta' CO_2 evitati għandu jiġi stmat għal kull benefiċjarju jew proġett ta' referenza, u għandhom jiġu pprovduti s-suppożizzjonijiet u l-metodoloġija għal dak il-kalkolu. Sa fejn ikun possibbli, jenħtieġ li dan ifittex li jidentifika t-tnaqqis nett tal-emissjonijiet mill-attività, filwaqt li jitqiesu l-emissjonijiet tul iċ-ċiklu tal-ħajja maħluqa jew imnaqqsa. Sabiex ikun jista' jsir paragun bejn il-kostijiet ta' miżuri differenti għall-ħarsien tal-ambjent, jenħtieġ li l-metodoloġija normalment tkun simili għall-miżuri kollha promossi minn Stat Membru[60].

99. Biex twassal għal effetti ambjentali pożittivi fir-rigward tad-dekarbonizzazzjoni, l-għajnuna ma tistax sempliċiment tisposta l-emissjonijiet minn settur għal ieħor u trid twassal għal tnaqqis ġenerali fl-emissjonijiet tal-gassijiet serra. Jenħtieġ li jiġu kkunsidrati interazzjonijiet fuq terminu qasir u twil ma' kwalunkwe politika jew miżura rilevanti oħra, inkluża l-ETS tal-Unjoni.

100. Sabiex jiġi evitat ir-riskju ta' sussidji doppji u tiġi żgurata l-verifika tat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra, l-għajnuna għad-dekarbonizzazzjoni tal-attivitajiet industrijali trid tnaqqas l-emissjonijiet li jirriżultaw direttament minn dik l-attività industrijali. L-għajnuna għat-titjib tal-effiċjenza fl-enerġija tal-attivitajiet industrijali trid ittejjeb l-effiċjenza fl-enerġija tal-attivitajiet tal-benefiċjarji.

101. Sabiex jiġi evitat li baġit jiġi allokat għal proġetti li ma jiġux imwettqa, li potenzjalment jimblokka dħul ġdid fis-suq, l-Istati Membri jridu juru li se jittieħdu miżuri raġonevoli biex jiġi żgurat li l-proġetti li jingħataw l-għajnuna fil-fatt jiġu żviluppati, pereżempju bl-istabbiliment ta' skadenzi ċari għat-twettiq tal-proġetti, il-verifika tal-fattibbiltà tal-proġett bħala parti mill-prekwalifikazzjoni biex jirċievu l-għajnuna, ir-rekwiżit li l-kollateral jitħallas mill-parteċipanti, jew il-monitoraġġ tal-iżvilupp u l-kostruzzjoni tal-proġett.

102. Il-benefiċjarji tal-miżura jenħtieġ li jkunu esposti għal riskji li jistgħu jikkontribwixxu għall-ġestjoni tagħhom, pereżempju riskji assoċjati mat-tnaqqis tal-enerġija rinnovabbli marbuta ma' perjodi ta' produzzjoni eċċessiva jew ma' trażmissjoni insuffiċjenti.

60 Il-prinċipji għall-kalkolu tat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra kif użati għall-Fond ta' Innovazzjoni tal-UE jipprovdu punt ta' referenza utli, disponibbli fuq: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/innovfund/wp-call/call-annex_c_innovfund-lsc-2020-two-stage_en.pdf.

103. L-għajnuna għad-dekarbonizzazzjoni tista' tieħu diversi forom inklużi għotjiet bil-quddiem u kuntratti għal pagamenti ta' għajnuna kontinwi bħal kuntratti għad-differenza[61]. Għajnuna li tkopri kostijiet marbuta l-aktar mal-operat aktar milli mal-investiment jenħtieġ li tintuża biss meta l-Istat Membru juri b'mod ċar li dan jirriżulta f'deċiżjonijiet operattivi li ma jagħmlux ħsara lill-ambjent.

104. L-għajnuna trid tkun iddisinjata biex tipprevjeni kwalunkwe distorsjoni indebita għall-funzjonament effiċjenti tas-swieq u, b'mod partikolari, biex tippreserva inċentivi operattivi u sinjali tal-prezzijiet effiċjenti . Pereżempju, jenħtieġ li l-benefiċjarji jibqgħu esposti għall-varjazzjoni fil-prezz u għar-riskju tas-suq, sakemm dan ma jdgħajjifx il-kisba tal-objettiv tal-għajnuna. B'mod partikolari, il-benefiċjarji jenħtieġ li ma jiġux inċentivati joffru l-output tagħhom taħt il-kostijiet marġinali tagħhom jew ma jridux jirċievu għajnuna għall-produzzjoni fi kwalunkwe perjodu li fih il-valur tas-suq ta' dik il-produzzjoni jkun negattiv[62].

105. Il-Kummissjoni se twettaq valutazzjoni każ b'każ għal miżuri li jinkludu proġetti ta' infrastruttura ddedikati. Fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni se tikkunsidra, fost l-oħrajn, id-daqs tal-infrastruttura fir-rigward tas-suq rilevanti, l-impatt fuq il-probabbiltà ta' investimenti addizzjonali bbażati fuq is-suq, il-punt sa fejn l-infrastruttura hija inizjalment maħsuba għal utent individwali jew grupp ta' utenti u jekk jeżistix pjan kredibbli jew impenn sod għall-konnessjoni ma' network usa', it-tul ta' żmien ta' kwalunkwe deroga jew eżenzjoni mil-leġiżlazzjoni tas-suq intern, l-istruttura tas-suq rilevanti u l-pożizzjoni tal-benefiċjarju/benefiċjarji f'dan is-suq.

106. Pereżempju, fejn l-infrastruttura inizjalment tikkollega biss għadd limitat ta' utenti, l-effett ta' distorsjoni jista' jittaffa meta tkun parti minn pjan biex jiġi żviluppat network Ewropew usa' abbażi tal-kriterji li ġejjin:

(a) jenħtieġ li l-kontabilità għall-infrastruttura tkun separata minn kwalunkwe attività oħra u il-kostijiet tal-aċċess u l-użu għandhom isiru trasparenti;

(b) sakemm dan ma jdgħajjifx il-kisba tal-objettiv tal-għajnuna, jenħtieġ li l-għajnuna tkun soġġetta għall-ftuħ tal-infrastruttura għal partijiet terzi b'termini ġusti, raġonevoli u mhux diskriminatorji (inklużi sejħiet pubbliċi għal talbiet ta' konnessjoni b'kundizzjonijiet ekwivalenti);

(c) jista' jkun meħtieġ li l-vantaġġ li jiksbu l-benefiċjarji sakemm iseħħ tali żvilupp usa' jiġi kkumpensat, pereżempju billi jingħata kontribut għall-estensjoni ulterjuri tan-network;

---

61 Kuntratt għad-differenza jintitola lill-benefiċjarju għal pagament ugwali għad-differenza bejn prezz fiss "strike" u prezz ta' referenza — bħal prezz tas-suq, għal kull unità ta' output. Dawn intużaw għal miżuri ta' ġenerazzjoni tal-elettriku f'dawn l-aħħar snin iżda jistgħu jinvolvu wkoll prezz ta' referenza marbut mal-ETS — jiġifieri kuntratti għad-differenza għall-karbonju. Il-kuntratti għad-differenza jistgħu jinvolvu wkoll ħlasijiet lura mill-benefiċjarji lil kontribwenti jew konsumaturi għal perjodi li fihom il-prezz ta' referenza jaqbeż il-prezz tal-eżerċitar.

62 L-installazzjonijiet tal-elettriku rinnovabbli fuq skala żgħira jistgħu jibbenefikaw minn appoġġ dirett għall-prezzijiet li jkopri l-kostijiet kollha tal-operat u ma jitlobhomx ibigħu l-elettriku tagħhom fis-suq, f'konformità mal-eżenzjoni fl-Artikolu 4.3 tad-Direttiva (UE) 2018/2001. L-installazzjonijiet jenħtieġ li jitqiesu li huma fuq skala żgħira jekk il-kapaċità tagħhom tkun taħt il-limitu applikabbli fl-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) 2019/943.

(d) il-vantaġġ miksub mill-utenti ddedikati jista' jkun jeħtieġ li jkun limitat u/jew kondiviż ma' operaturi oħra.

107. Sabiex jiġi evitat li jiġi mminat l-objettiv tal-miżura jew ta' objettivi oħra tal-Unjoni għall-ħarsien tal-ambjent, ma jistgħux jiġu pprovduti inċentivi għall-ġenerazzjoni tal-enerġija li tisposta forom ta' enerġija li jniġġsu inqas. Pereżempju, fejn tkun appoġġata l-koġenerazzjoni minn sorsi mhux rinnovabbli, jew fejn tkun appoġġata l-bijomassa, ma jistgħux jirċievu inċentivi biex jiġġeneraw l-elettriku jew is-sħana fi żminijiet meta dan ikun ifisser li s-sorsi tal-enerġija rinnovabbli li ma jniġġsux l-arja jiġu limitati.

108. L-għajnuna għad-dekarbonizzazzjoni tista' tfixkel il-kompetizzjoni bla bżonn meta tisposta l-investimenti f'alternattivi aktar nodfa li diġà huma disponibbli fis-suq, jew fejn toħloq intrappolament f'ċerti teknoloġiji, u b'hekk tfixkel l-iżvilupp usa' ta' suq soluzzjonijiet aktar nodfa u l-użu tagħhom. Il-Kummissjoni għalhekk se tivverifika wkoll li l-miżura ta' għajnuna ma tistimulax jew ittawwal il-konsum ta' karburanti u enerġija bbażati fuq il-fossili[63], u b'hekk ixxekkel l-iżvilupp ta' alternattivi aktar nodfa u tnaqqas b'mod sinifikanti l-benefiċċju ambjentali globali tal-investiment. Jenħtieġ li l-Istati Membri jispjegaw kif beħsiebhom jevitaw dak ir-riskju, inkluż permezz ta' impenji vinkolanti biex jużaw prinċipalment karburanti rinnovabbli jew b'livell baxx ta' karbonju jew jeliminaw gradwalment is-sorsi tal-karburanti fossili.

109. Il-Kummissjoni tqis li ċerti miżuri ta' għajnuna għandhom effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ li x'aktarx ma jiġux ikkumpensati. B'mod partikolari, ċerti miżuri ta' għajnuna jistgħu jaggravaw il-fallimenti tas-suq, u b'hekk joħolqu ineffiċjenzi għad-detriment tal-konsumatur u tal-benesseri soċjali. Pereżempju, miżuri li jinċentivaw investimenti ġodda fil-produzzjoni tal-enerġija jew industrijali bbażati fuq il-karburanti fossili l-aktar niġġiesa, bħall-faħam, id-diżil, il-linjite, iż-żejt, il-pit u x-shale bituminuż, iżidu l-esternalitajiet ambjentali negattivi fis-suq. Dawn mhux se jitqiesu li għandhom effetti ambjentali pożittivi, minħabba l-inkompatibbiltà ta' dawn il-karburanti mal-miri klimatiċi tal-Unjoni.

110. Bl-istess mod, miżuri li jinċentivaw investimenti ġodda fil-produzzjoni tal-enerġija jew industrijali bbażati fuq il-gass naturali jistgħu jnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u sustanzi niġġiesa oħra fuq terminu qasir iżda jaggravaw l-esternalitajiet ambjentali negattivi fuq terminu itwal, meta mqabbla ma' investimenti alternattivi. Biex l-investimenti fil-gass naturali jitqiesu li għandhom effetti ambjentali pożittivi, l-Istati Membri jridu jispjegaw kif se jiżguraw li l-investiment jikkontribwixxi biex tintlaħaq il-mira klimatika tal-Unjoni għall-2030 u l-mira tan-newtralità klimatika għall-2050. B'mod partikolari, jenħtieġ li l-Istati Membri jispjegaw kif se jiġi evitat l-intrappolament f'din il-ġenerazzjoni tal-enerġija li taħdem bil-gass jew it-tagħmir tal-produzzjoni li jaħdem bil-gass. Pereżempju, dan jista' jinkludi impenji vinkolanti mill-benefiċjarju biex jimplimenta teknoloġiji ta' dekarbonizzazzjoni bħas-CCS/CCU jew biex jissostitwixxi l-gass naturali b'gass rinnovabbli jew b'livell baxx ta' emissjonijiet

[63] Inklużi vetturi tal-enerġija li ma jemettux mill-iżbokk tal-egżost iżda li jiġu prodotti fi proċess li juża ħafna karbonju.

tal-karbonju jew biex jagħlaq l-impjant fuq skeda ta' żmien konsistenti mal-miri tan-newtralità klimatika tal-Unjoni[64].

111. Fejn jiġu identifikati riskji ta' distorsjonijiet addizzjonali tal-kompetizzjoni jew fejn il-miżuri jkunu partikolarment ġodda jew kumplessi, il-Kummissjoni tista' timponi kundizzjonijiet kif stabbilit fil-punt 72.

112. Għal miżuri jew skemi ta' għajnuna individwali li jibbenefikaw minn għadd partikolarment limitat ta' benefiċjarji jew benefiċjarju stabbilit, jenħtieġ li l-Istati Membri juru wkoll li l-miżura ta' għajnuna proposta mhux se twassal għal saħħa akbar fis-suq.

113. Dment li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet l-oħra kollha ta' kompatibbiltà, il-Kummissjoni tipikament se ssib il-bilanċ għall-miżuri ta' dekarbonizzazzjoni bħala pożittiv (jiġifieri, id-distorsjonijiet fis-suq intern huma megħluba minn effetti pożittivi) fid-dawl tal-kontribut tagħhom għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima, li huwa definit bħala objettiv ambjentali fir-Regolament (UE) 2020/852, sakemm ma jkunx hemm indikazzjonijiet ovvji ta' nuqqas ta' konformità mal-prinċipju ta' "la tagħmilx ħsara sinifikanti".

4.2 Għajnuna għat-titjib tal-prestazzjoni ambjentali u r-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini

4.2.1 *Raġuni għall-għajnuna*

114. Il-miżuri mmirati lejn it-titjib tal-prestazzjoni ambjentali u r-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini jimmiraw lejn l-esternalitajiet negattivi billi joħolqu inċentivi individwali biex jintlaħqu l-miri għall-iffrankar tal-enerġija u għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra u tas-sustanzi niġġiesa tal-arja. Minbarra l-fallimenti ġenerali tas-suq identifikati fit-Taqsima 3, jistgħu jseħħu fallimenti tas-suq partikolari fil-qasam tal-prestazzjoni ambjentali u r-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini. Pereżempju meta jitqiesu x-xogħlijiet ta' rinnovazzjoni fil-bini, il-benefiċċji ta' miżuri ta' effiċjenza fl-enerġija tipikament ma jgawdix minnhom biss is-sid il-bini li ġeneralment li jġarrab il-kostijiet tar-rinnovazzjoni, iżda wkoll l-inkwilin. Il-Kummissjoni għalhekk tqis li l-għajnuna mill-Istat tista' tkun meħtieġa biex tippromwovi investimenti mmirati lejn it-titjib tal-prestazzjoni ambjentali u r-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini.

4.2.2 *Kamp ta' applikazzjoni u attivitajiet appoġġati*

115. L-għajnuna tista' tingħata għat-titjib tal-effiċjenza fl-enerġija tal-bini.

64 Barra minn hekk, meta proġett jinvolvi investiment f'installazzjoni tal-produzzjoni tal-enerġija jew tal-produzzjoni industrijali bbażata fuq il-gass naturali, il-kostijiet ta' din l-installazzjoni ġeneralment ma jkunux eliġibbli għall-għajnuna mill-Istat skont din it-taqsima, peress li dan normalment jitqies bħala l-investiment kontrofattwali li jseħħ fin-nuqqas ta' għajnuna. Pjuttost, l-elementi addizzjonali li jwasslu għal tnaqqis fl-emissjonijiet, bħas-CCS jew kostijiet żejda assoċjati mal-koġenerazzjoni, ikunu eliġibbli għall-għajnuna.

116. Din l-għajnuna tista' tiġi kkombinata ma' għajnuna għal kwalunkwe waħda mill-miżuri li ġejjin jew għal kollha kemm huma:

(a) l-installazzjoni ta' installazzjonijiet integrati tal-enerġija rinnovabbli fuq il-post li jiġġeneraw l-elettriku, is-sħana jew il-kesħa;

(b) l-installazzjoni ta' tagħmir għall-ħżin tal-enerġija ġġenerata minn installazzjonijiet tal-enerġija rinnovabbli fuq il-post;

(c) il-kostruzzjoni u l-installazzjoni ta' infrastruttura tal-iċċarġjar għall-użu mill-utenti tal-bini, u infrastruttura relatata, bħal kanali, fejn il-parkeġġ ikun jinsab fil-bini jew fiżikament maġenb il-bini;

(d) l-installazzjoni ta' tagħmir għad-diġitalizzazzjoni fuq il-post tal-bini, b'mod partikolari biex jiżdied il-potenzjal ta' intelliġenza tiegħu. L-investimenti eliġibbli jistgħu jinkludu interventi limitati li jingħaddew il-wajers passivi interni jew kejbils strutturati għan-networks tad-*data* u, jekk ikun meħtieġ, il-parti anċillari tan-network passiv fuq il-proprjetà privata barra l-bini. Il-mogħdija ta' wajers jew il-kejbils għan-networks tad-*data* barra mill-proprjetà privata huma esklużi;

(e) investimenti oħra li jtejbu l-prestazzjoni ambjentali u r-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini, inklużi investimenti f'soqfa ekoloġiċi u tagħmir għall-irkupru tal-ilma tax-xita.

117. L-għajnuna tista' tingħata wkoll għat-titjib tal-effiċjenza fl-enerġija tat-tagħmir tat-tisħin jew tat-tkessiħ ġewwa l-bini. L-għajnuna għat-titjib tal-effiċjenza fl-enerġija tal-proċessi tal-produzzjoni u għat-tagħmir li jiġġenera l-enerġija użat biex iħaddem il-makkinarju mhijiex koperta minn din it-Taqsima iżda tista' tkun koperta mit-Taqsima 4.1. L-għajnuna għal tagħmir ta' tisħin jew ta' tkessiħ relatat ma' sistemi ta' tisħin distrettwali hija koperta mit-Taqsima 4.10.

118. L-għajnuna trid twassal għal:

(a) fil-każ ta' rinnovazzjoni ta' bini eżistenti, titjib fir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija li jwassal għal tnaqqis fid-domanda għall-enerġija primarja ta' mill-inqas 20 % meta mqabbla mas-sitwazzjoni ta' qabel l-investiment; Permezz ta' deroga, fejn it-titjib ikun parti minn rinnovazzjoni fi stadji, din tal-aħħar għandha twassal għal tnaqqis globali fid-domanda għall-enerġija primarja ta' mill-inqas 30 % meta mqabbla mas-sitwazzjoni ta' qabel l-investiment, fuq perjodu ta' 3 snin;

(b) fil-każ ta' bini ġdid, titjib fir-rendiment fl-użu tal-enerġija li jwassal għal mill-inqas 10 % tal-iffrankar tal-enerġija primarja meta mqabbel mal-livell limitu stabbilit għar-rekwiżiti tal-bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero fil-miżuri nazzjonali li jimplimentaw id-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[65].

---

65 Id-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Mejju 2010 dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija (ĠU L 153, 18.6.2010, p. 13).

119. L-għajnuna għat-titjib tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija tista' tingħata wkoll lill-SMEs u lill-kumpaniji żgħar b'kapitalizzazzjoni medja li huma fornituri ta' miżuri għat-titjib tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għall-faċilitazzjoni tal-ikkuntrattar għall-prestazzjoni tal-enerġija skont it-tifsira tal-Artikolu 2, punt (27) tad-Direttiva 2012/27/UE.

4.2.3 *Effettta' inċentiv*

120. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 121 u 122 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.1.2.

121. Il-Kummissjoni tqis li, fil-prinċipju, l-għajnuna għal proġetti b'perjodu ta' ħlas lura ta' inqas minn ħames snin ma għandhiex effett ta' inċentiv. L-Istat Membru jista' madankollu jipprovdi evidenza biex juri li l-għajnuna hija meħtieġa biex tiskatta bidla fl-imġiba, anki fil-każ ta' proġetti b'perjodu iqsar ta' ħlas lura.

122. L-għajnuna mogħtija biex tkopri l-kostijiet tal-adattament għall-istandards tal-Unjoni diġà adottati imma li għadhom mhumiex fis-seħħ se tiġi meqjusa li jkollha effett ta' inċentiv jekk l-investiment jiġi implimentat u ffinalizzat mill-inqas 18-il xahar qabel l-istandards tal-Unjoni jidħlu fis-seħħ.

4.2.4 *Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ*

4.2.4.1 Adegwatezza

123. Ir-rekwiżit stabbilit fil-punt 124 japplika flimkien mar-rekwiżiti stabbiliti fit-Taqsima 3.2.1.2.

124. L-għajnuna għall-faċilitazzjoni tal-ikkuntrattar għall-prestazzjoni tal-enerġija tista' tieħu l-forma ta' self jew garanzija lill-fornitur tal-miżuri għat-titjib tar-rendiment fl-użu tal-enerġija skont kuntratt għall-prestazzjoni tal-enerġija, jew tikkonsisti fi prodott finanzjarju mmirat biex jiffinanzja mill-ġdid lill-fornitur rispettiv (pereżempju, fatturament jew forfaiting).

4.2.4.2 Proporzjonalità

125. Il-kostijiet eliġibbli jikkorrispondu esklussivament għall-kostijiet tal-investiment marbuta direttament mal-kisba ta' livell ogħla tal-prestazzjoni ambjentali u r-rendiment fl-użu tal-enerġetija.

126. l-intensità massima tal-għajnuna ma tistax taqbeż it-30 % tal-kostijiet eliġibbli.

127. Fir-rigward tal-għajnuna mogħtija għat-titjib tal-effiċjenza fl-enerġija tal-bini eżistenti, l-intensità tal-għajnuna tista' tiżdied bi 15-il punt perċentwali fejn it-titjib fl-effiċjenza fl-enerġija jwassal għal tnaqqis fid-domanda għall-enerġija primarja ta' mill-inqas 40 %.

128. L-intensità tal-għajnuna tista' tiżdied b' 20 punt perċentwali għal għajnuna mogħtija lil intrapriżi żgħar u b'10 punti perċentwali għal għajnuna mogħtija lil intrapriżi ta' daqs medju.

129. L-intensità tal-għajnuna tista' tiżdied bi 15-il punt perċentwali għall-investimenti li jinsabu f'żoni megħjuna li jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-Artikolu 107(3), il-punt (a), tat-Trattat u b'5 punti perċentwali għall-investimenti li jinstabu f'żoni megħjuna li jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat.

130. Eċċezzjonalment, skont il-karatteristiċi speċifiċi tal-miżura, l-Istat Membru jista' juri wkoll, abbażi ta' analiżi tad-distakk fil-finanzjament, kif stabbilit fil-punti47, 50 u 51, li huwa meħtieġ ammont ogħla ta' għajnuna. L-ammont ta' għajnuna ma jridx jaqbeż id-distakk fil-finanzjament, kif stabbilit fil-punti 50 u 51.

131. Meta l-għajnuna tingħata wara proċess kompetittiv ta' offerti mwettaq skont il-kriterji fil-punti 48 u 49, l-ammont tal-għajnuna jitqies proporzjonat.

132. L-għajnuna mogħtija fil-forma ta' strumenti finanzjarji mhijiex soġġetta għall-intensitajiet massimi tal-għajnuna stabbiliti fil-punti 126 sa 130. Meta l-għajnuna tingħata fil-forma ta' garanzija, jenħtieġ li din ma taqbiżx it-80 % tas-self sottostanti. Il-ħlas lura mis-sidien tal-bini lill-fond tal-effiċjenza fl-enerġija jew tal-enerġija rinnovabbli jew lil intermedjarju finanzjarju ieħor għandu jkun mill-inqas daqs il-valur nominali tas-self.

4.2.5 *L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ u l-ibbilanċjar*

133. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 134 sa 136 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.2.2.

134. Miżuri li jinċentivaw investimenti ġodda f'tagħmir li jaħdem bil-gass naturali mmirati lejn it-titjib tal-effiċjenza fl-enerġija tal-bini jistgħu jwasslu għal tnaqqis fid-domanda għall-enerġija fuq medda qasira ta' żmien iżda jaggravaw l-esternalitajiet ambjentali negattivi fuq medda itwal ta' żmien, meta mqabbla ma' investimenti alternattivi. Barra minn hekk, l-għajnuna għall-installazzjoni ta' tagħmir li jaħdem bil-gass naturali tista' tfixkel il-kompetizzjoni bla bżonn meta tisposta l-investimenti f'alternattivi aktar nodfa li huma diġà disponibbli fis-suq, jew fejn toħloq intrappolament f'ċerti teknoloġiji, u b'hekk tfixkel l-iżvilupp usa' ta' suq għal u l-użu ta' teknoloġiji aktar nodfa. Il-Kummissjoni tqis li l-effetti pożittivi tal-miżuri li joħolqu tali effett ta' intrappolament x'aktarx li ma jegħlbux l-effetti ta' intrappolament tagħhom. Bħala parti mill-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni se tikkunsidra jekk it-tagħmir li jaħdem bil-gass naturali jissostitwix it-tagħmir tal-enerġija li juża l-aktar karburanti fossili li jniġġsu, bħaż-żejt u l-faħam.

135. Alternattivi għat-tagħmir tal-enerġija li juża l-aktar karburanti fossili niġġiesa (bħaż-żejt u l-faħam) diġà huma disponibbli fis-suq. F'dan il-kuntest, l-għajnuna għall-installazzjoni ta' tagħmir tal-enerġija effiċjenti fl-użu tal-enerġija li juża karburanti bħal dawn ma titqiesx li tipproduċi l-istess effetti pożittivi bħal għajnuna għall-installazzjoni ta' tagħmir tal-enerġija aktar nadifa. L-ewwel nett, it-titjib marġinali f'termini ta' tnaqqis fid-domanda għall-enerġija huwa kontrobilanċjat mill-emissjonijiet akbar tal-karbonju marbuta mal-użu tal-karburanti fossili. It-tieni, l-għoti ta' għajnuna għall-installazzjoni ta' tagħmir tal-enerġija li jaħdem biż-żejt jew li jaħdem bil-faħam jinvolvi riskju sinifikanti ta' intrappolament f'teknoloġiji bbażati fuq il-fossili u l-ispostament tal-investimenti f'alternattivi aktar nodfa u innovattivi disponibbli fis-suq billi d-domanda titbiegħed minnhom. Dan jiskoraġġixxi wkoll l-iżvilupp ulterjuri tas-suq għal

teknoloġiji nodfa u li jibqgħu validi fil-futur u mhux ibbażati fuq il-fossili. Il-Kummissjoni għalhekk tqis li l-effetti negattivi tal-għajnuna għal tagħmir tal-enerġija li jaħdem biż-żejt jew li jaħdem bil-faħam x'aktarx li ma jiġux ikkumpensati.

136. Meta l-għajnuna tingħata fil-forma ta' dotazzjoni, ekwità, garanzija jew self lil fond għall-effiċjenza fl-enerġija jew għall-enerġija rinnovabbli jew lil intermedjarju finanzjarju ieħor, il-Kummissjoni se tivverifika li hemm fis-seħħ kundizzjonijiet biex jiġi żgurat li l-fond għall-effiċjenza fl-enerġija jew għall-enerġija rinnovabbli jew intermedjarji finanzjarji oħra ma jirċievu l-ebda vantaġġ indebitu u japplikaw strateġija ta' investiment kummerċjalment soda għall-fini tal-implimentazzjoni tal-miżura ta' għajnuna għall-prestazzjoni tal-enerġija. B'mod partikolari, iridu jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) l-intermedjarji finanzjarji jew il-maniġers tal-fondi jridu jintgħażlu permezz ta' proċess miftuħ, trasparenti u mhux diskriminatorju li jsir f'konformità mal-liġijiet tal-Unjoni u nazzjonali applikabbli;

(b) Ikun hemm fis-seħħ kundizzjonijiet biex jiġi żgurat li l-intermedjarji finanzjarji, inklużi l-fondi għall-effiċjenza fl-enerġija għall-enerġija rinnovabbli, jiġu ġestiti fuq bażi kummerċjali u jiżguraw deċiżjonijiet ta' finanzjament mmotivati mill-qligħ;

(c) il-maniġers tal-fond għall-effiċjenza fl-enerġija jew għall-enerġija rinnovabbli jew intermedjarju finanzjarju ieħor jgħaddu l-vantaġġ kemm jista' jkun lill-benefiċjarji finali (is-sidien jew l-inkwilini tal-bini), fil-forma ta' volumi ogħla ta' finanzjament, rekwiżiti ta' kollateral aktar baxxi, primjums ta' garanzija aktar baxxi jew rati tal-imgħax aktar baxxi.

4.3 Għajnuna għal mobbiltà nadifa

137. It-taqsimiet 4.3.1 u 4.3.2 jistabbilixxu l-kundizzjonijiet skont liem l-għajnuna mill-Istat għall-mobbiltà nadifa fis-setturi tat-trasport tal-passiġġieri u tal-merkanzija bl-ajru, bit-triq, bil-ferrovija, fl-ilmijiet navigabbli interni u bil-baħar u kostali tista' tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika b'mod li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent, mingħajr ma taffettwa b'mod negattiv il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa punt li jmur kontra l-interess komuni tal-Unjoni.

4.3.1 *Għajnuna għal xiri u kiri ta' vetturi tat-trasport nodfa u tagħmir għas-servizz nadif u għall-modifika retroattiva tal-vetturi*

4.3.1.1 Raġuni għall-għajnuna

138. Sabiex jintlaħaq l-objettiv legalment vinkolanti tal-Unjoni għan-newtralità klimatika sal-2050, il-Komunikazzjoni dwar il-Patt Ekoloġiku stabbiliet l-għan li sal-2050 l-emissjonijiet tat-trasport jitnaqqsu b'mill-inqas 90 % meta mqabbla mal-livelli tal-1990. Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar Strateġija ta' Mobbiltà Sostenibbli u

Intelliġenti[66] tikkonferma l-ambizzjoni tal-Patt Ekoloġiku u tistabbilixxi diversi objettivi intermedji biex juru t-triq lis-setturi lejn il-kisba ta' dak l-objettiv permezz tad-dekarbonizzazzjoni kemm tal-modi individwali tat-trasport kif ukoll tal-katina kollha tat-trasport.[67]

139. Filwaqt li l-politiki eżistenti jistgħu jipprovdu inċentivi għall-adozzjoni ta' vetturi tat-trasport nodfa, billi jistabbilixxu miri ta' emissjonijiet ta' CO_2 vinkolanti għall-flotta ġdida ta' vetturi tal-manifatturi[68], billi jinternalizzaw l-esternalitajiet klimatiċi u ambjentali[69], jew billi jixprunaw id-domanda permezz tal-akkwist pubbliku[70], jistgħu ma jkunux biżżejjed biex jindirizzaw bis-sħiħ il-fallimenti tas-suq li jaffettwaw is-settur ikkonċernat Minkejja l-politiki eżistenti, ċerti ostakli tas-suq u fallimenti tas-suq jistgħu jibqgħu ma jiġux indirizzati, inkluż fir-rigward tal-affordabbiltà tal-vetturi tat-trasport nodfa meta mqabbla mal-vetturi konvenzjonali, id-disponibbiltà limitata tal-infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-rifforniment tal-karburant u l-eżistenza ta' esternalitajiet ambjentali. L-Istati Membri jistgħu għalhekk jipprovdu għajnuna biex jindirizzaw dawk il-fallimenti tas-suq residwi u jappoġġaw l-iżvilupp tas-settur tal-mobilità nadifa.

4.3.1.2 Kamp ta' applikazzjoni u attivitajiet appoġġati

140. L-għajnuna tista' tingħata għall-akkwist jew il-kiri ta' vetturi tat-trasport nodfa ġodda jew użati għat-trasport tal-passiġġieri u tal-merkanzija bl-ajru, bit-triq, bil-ferrovija, fil-passaġġi fuq l-ilma interni, bil-baħar, u kostali, u għall-akkwist u l-kiri ta' tagħmir nadif tas-servizzi fuq l-art u tagħmir tat-terminali nadif.

141. Tista' tingħata wkoll għajnuna għall-modifika retroattiva tal-vetturi tat-trasport, li tippermettilhom jikkwalifikaw bħala vetturi tat-trasport nodfa.

4.3.1.3 Effett ta' inċentiv

142. Il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punti 143 sa 147 japplikaw flimkien mal-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima 3.1.2.

143. L-Istat Membru jrid jipprovdi xenarju kontrofattwali kredibbli fin-nuqqas tal-għajnuna. Xenarju kontrafattwali jikkorrispondi għal investiment bl-istess kapaċità, tul tal-ħajja u, fejn xieraq, karatteristiċi tekniċi rilevanti oħra bħall-investiment li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent. Fejn l-investiment jikkonċerna l-akkwist jew il-kiri ta' vetturi tat-trasport nodfa, ix-xenarju kontrofattwali ġeneralment huwa l-akkwist jew il-kiri ta' vetturi tal-

[66] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "Strateġija għal Mobbiltà Sostenibbli u Intelliġenti: inqiegħdu t-trasport Ewropew fit-triq it-tajba għall-futur", COM/2020/789 final.

[67] Fost l-oħrajn, dawk jinkludu l-ambizzjoni li jkun hemm mill-inqas 30 miljun karozza u 80 000 trakk mingħajr emissjonijiet joperaw fit-triq sal-2030 u li sal-2050 kważi l-karozzi, il-vannijiet, il-karozzi tal-linja kollha kif ukoll il-vetturi tqal ġodda se jkunu mingħajr emissjonijiet.

[68] Ir-Regolament (UE) 2019/631 u r-Regolament (UE) 2019/1242.

[69] Pereżempju, permezz tad-Direttiva 1999/62/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Ġunju 1999 dwar il-ħlas li jrid isir minn vetturi ta' merkanzija tqila għall-użu ta' ċerti infrastrutturi (ĠU L 187, 20.7.1999, p. 42), u l-ETS tal-Unjoni.

[70] Pereżempju, permezz tad-Direttiva (UE) 2019/1161.

istess kategorija u l-istess kapaċità, tal-inqas konformi mal-istandards tal-Unjoni, li jkunu akkwistati jew mikrija mingħajr l-għajnuna.

144. Xenarju kontrofattwali ieħor jista' jkun li l-vettura eżistenti tibqa' jitħaddem għal perjodu li jikkorrispondi għat-tul ta' ħajja tal-investiment li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent. F'dak il-każ jenħtieġ li jitqiesu l-kostijiet skontati tal-manteniment, tat-tiswija u tal-modernizzazzjoni tul dak il-perjodu.

145. F'ċerti każijiet, ix-xenarju kontrofattwali jista' jikkonsisti f'sostituzzjoni aktar tard tal-vettura tat-trasport, f'liema każ jenħtieġ li jitqies il-valur skontat tal-vettura tat-trasport u li d-differenza fil-ħajja ekonomika rispettiva tat-tagħmir tiġi bbilanċjata. Dan l-approċċ jista' jkun partikolarment rilevanti għal vetturi tat-trasport li għandhom ħajja ekonomika itwal bħal bastimenti, ferroviji u inġenji tal-ajru.

146. Fil-każ ta' vetturi tat-trasport soġġetti għal arranġamenti ta' kiri, il-valur skontat tal-kiri tat-tagħmir li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent jenħtieġ li jitqabbel mal-valur skontat tal-akkwist jew il-kiri tal-vettura tat-trasport anqas ekoloġika li kieku tintuża fin-nuqqas tal-għajnuna.

147. F'każijiet limitati, l-investiment favur l-ambjent jista' jikkonsisti f'tagħmir li jiżdied ma' vettura eżistenti (pereżempju, l-installazzjoni retroattiva ta' sistemi ta' kontroll tat-tniġġis). F'dak il-każ, il-kostijiet eliġibbli se jkunu jikkonsistu mill-kostijiet totali tal-investiment.

4.3.1.4 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ

4.3.1.4.1 Adegwatezza

148. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 149 u 150 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.2.1.2.

149. Il-verifika tal-adegwatezza fost strumenti ta' politika alternattivi jenħtieġ li tqis il-potenzjal għal tipi oħra ta' interventi għajr l-għajnuna mill-Istat biex jiġi stimulat l-iżvilupp tas-suq tal-mobilità nadifa u l-impatt mistenni tagħhom meta mqabbel ma' dak tal-miżura proposta. Barra minn hekk, il-valutazzjoni tal-adegwatezza tal-għajnuna jenħtieġ li tqis l-impatt ta' miżuri alternattivi mmirati lejn il-kisba tal-istess objettiv, bħal dak ta' ETS jew ta' obbligi regolatorji (inkluża l-eżistenza ta' żoni b'emissjonijiet baxxi fl-Istat Membru kkonċernat) u tar-regoli tal-akkwist pubbliku, bħal dawk stabbiliti mid-Direttiva (UE) 2019/1161.

150. L-għajnuna għall-akkwist u l-kiri ta' vetturi nodfa tat-trasport, u għall-modifika retroattiva tal-vetturi tat-trasport li tippermettilhom jikkwalifikaw bħala vetturi tat-trasport nodfa, tista' tingħata fi kwalunkwe forma, inklużi għotjiet, self jew garanziji. L-Istat Membru jrid jiġġustifika l-għażla tiegħu ta' strument ta' għajnuna u jispjega għaliex strumenti ta' għajnuna anqas distorsivi ma jwasslux għal eżiti ugwalment effiċjenti.

4.3.1.4.2 Proporzjonalità

151. L-għajnuna ma tridx taqbeż il-kost meħtieġ biex jiġi ffaċilitat l-iżvilupp tal-attività ekonomika inkwistjoni b'mod li jiżdied il-livell ta' ħarsien tal-ambjent (jiġifieri

permezz tal-bidla minn vetturi tat-trasport konvenzjonali għal vetturi tat-trasport nodfa), meta mqabbla max-xenarju kontrofattwali fin-nuqqas ta' għajnuna. L-għajnuna mill-Istat tista' titqies proporzjonata meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punti 152 sa 159.

152. Il-kostijiet żejda netti (kostijiet eliġibbli) jikkorrispondu għad-differenza bejn il-kost totali tas-sjieda tal-vetturi tat-trasport nodfa previsti li jiġu akkwistati jew mikrija bl-għajnuna mill-Istat u l-kost totali tas-sjieda fix-xenarju kontrofattwali .

153. Il-kostijiet li mhumiex marbuta direttament mal-kisba ta' livell ogħla ta' ħarsien ambjentali mhux se jkunu eliġibbli għall-appoġġ.

154. Fir-rigward tal-modifika retroattiva tal-vetturi li tippermettilhom jikkwalifikaw bħala vetturi nodfa, f'konformità mal-punt 146, il-kostijiet eliġibbli huma il-kostijiet totali tal-modifika retroattiva, jekk wieħed jassumi li fix-xenarju kontrofattwali l-vetturi jżommu l-istess ħajja ekonomika fin-nuqqas tal-modifika retroattiva.

155. L-għajnuna għandha tingħata wara proċedura kompetittiva ta' offerti mmexxija f'konformità mal-kriterji fil-punti 48 u 49.

156. Jekk jintużaw kriterji oħra minbarra l-ammont ta' għajnuna mitlub mill-applikant fil-kuntest tal-proċess kompetittiv ta' offerti, japplika l-punt 49. Il-kriterji tal-għażla jistgħu, pereżempju, jirrelataw mal-benefiċċji ambjentali mistennija tal-investiment f'termini ta' ekwivalenti ta' CO_2 jew tnaqqis ieħor ta' sustanzi niġġiesa matul il-ħajja tiegħu. F'każijiet bħal dawn, biex tiġi ffaċilitata l-identifikazzjoni tal-benefiċċji ambjentali, l-Istat Membru jista' jirrikjedi li l-applikanti jindikaw fl-offerti tagħhom il-livell mistenni ta' tnaqqis tal-emissjonijiet li jirriżulta mill-investiment, meta mqabbel mal-livell ta' emissjonijiet ta' vettura komparabbli li tikkonforma mal-istandards tal-Unjoni, fejn applikabbli. Il-kriterji ambjentali użati fil-proċess kompetittiv tal-offerti jistgħu jinkludu wkoll kunsiderazzjonijiet taċ-ċiklu tal-ħajja bħall-impatt ambjentali tal-ġestjoni ta' tmiem il-ħajja tal-prodott.

157. It-tfassil tal-proċedura kompetittiva tal-offerti jrid jiżgura li jkun hemm biżżejjed inċentivi għall-applikanti biex jissottomettu offerti għal proġetti li jikkonċernaw l-akkwist ta' vetturi tat-trasport b'emissjonijiet żero, sa fejn dawn ikunu disponibbli f'dak il-mod ta' trasport, li ġeneralment ikunu jqumu aktar minn alternattivi li ma jagħmlux ħsara lill-ambjent. Dan jinkludi li jiġi żgurat li l-applikazzjoni tal-kriterji tal-għażla ma tpoġġix lil dawk il-proġetti fi żvantaġġ meta mqabbla ma' vetturi tat-trasport nodfa oħra, li ma jikkwalifikawx bħala emissjonijiet żero. Pereżempju, il-kriterji ambjentali jistgħu jitfasslu bħala primjums li jippermettu li jiġi assenjat punteġġ ogħla lil proġetti li jġibu benefiċċji ambjentali lil hinn minn dawk li jirriżultaw mir-rekwiżiti tal-eliġibbiltà jew mill-objettiv primarju tal-iskema.

158. Permezz ta' deroga mill-punti 155, 156 u157, fejn l-għadd mistenni ta' parteċipanti ma jkunx biżżejjed biex jiżgura kompetizzjoni effettiva jew jevita offerti strateġiċi jew fejn proċedura kompetittiva ta' offerti , kif deskritt fil-punti 48 u 49, ma tkunx tista' tiġi organizzata, l-għajnuna tista' tingħata mingħajr proċedura kompetittiva ta' offerti. F'każijiet bħal dawn, l-intensità bażika tal-għajnuna ma tistax taqbeż l-40 % tal-kostijiet eliġibbli. Din l-intensità tal-għajnuna tista' tiżdied b'10 punti perċentwali

għall-vetturi tat-trasport b'emissjonijiet żero; u b'10 punti perċentwali għal intrapriżi ta' daqs medju u b'20 punt perċentwali għal intrapriżi żgħar;

159. Eċċezzjonalment, skont il-karatteristiċi speċifiċi tal-miżura, l-Istat Membru jista' juri wkoll, abbażi ta' analiżi tad-diskrepanza tal-finanzjament, kif stabbilit fil-punti 47, 50 u 51, li huwa meħtieġ ammont ogħla ta' għajnuna. F'każ bħal dan, l-Istat Membru jrid iwettaq monitoraġġ *ex post* biex jivverifika s-suppożizzjonijiet magħmula dwar il-livell ta' għajnuna meħtieġ u jistabbilixxi mekkaniżmu ta' rkupru, kif stabbilit fil-punt 53. L-ammont ta' għajnuna ma jridx jaqbeż id-distakk fil-finanzjament, kif stabbilit fil-punti 50 u 51.

4.3.1.5 L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ

160. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 161 sa 166 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.2.2.

161. Il-Kummissjoni tqis li ċerti miżuri ta' għajnuna għandhom effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ li x'aktarx ma jiġux paċuti. B'mod partikolari, miżuri li jinċentivaw investimenti ġodda f'vetturi tat-trasport li jaħdmu bil-gass naturali (inklużi CNG u LNG) jistgħu jwasslu għal tnaqqis fl-emissjonijiet tal-gassijiet serra u sustanzi niġġiesa oħra fuq medda qasira ta' żmien iżda jaggravaw l-esternalitajiet ambjentali negattivi aktar fit-tul, meta mqabbla ma' investimenti alternattivi. Barra minn hekk, l-għajnuna għall-akkwist ta' vetturi tat-trasport nodfa tista' tgħawweġ il-kompetizzjoni bla bżonn meta tisposta l-investimenti f'alternattivi aktar nodfa li diġà huma disponibbli fis-suq, jew fejn toħloq intrappolament f'ċerti teknoloġiji, u b'hekk tfixkel l-iżvilupp usa' ta' suq għal teknoloġiji aktar nodfa u l-użu tagħhom. Għalhekk, f'dawk il-każijiet, il-Kummissjoni tqis li l-effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni tal-għajnuna għall-akkwist jew il-kiri ta' vetturi tat-trasport nodfa li jaħdmu bil-gass naturali bħal vetturi CNG u LNG x'aktarx li ma jiġux paċuti.

162. L-għajnuna għall-akkwist jew il-kiri ta' vetturi CNG u LNG tista' titqies li ma toħloqx effetti ta' intrappolament fit-tul u li ma toħloqx investimenti f'teknoloġiji aktar nodfa jekk, fil-mument meta l-Istat Membru jinnotifika lill-Kummissjoni dwar il-pjanijiet tiegħu biex jimplimenta l-miżura ta' għajnuna jew meta tiġi implimentata l-miżura ta' għajnuna, l-Istat Membru juri li alternattivi aktar nodfa mhumiex faċilment disponibbli fis-suq u mhumiex mistennija li jkunu disponibbli fi żmien qasir[71]. L-għajnuna tista' titqies ukoll li ma għandhiex effetti ta' intrappolament jew li tispostja l-investimenti f'teknoloġiji aktar nodfa fejn l-Istat Membru jimpenja ruħu li jiżgura li dawk il-vetturi jitħaddmu bl-użu ta' taħlit ta' bijogass jew karburanti tat-trasport gassużi rinnovabbli ta' oriġini mhux bijoloġika (minimu ta' 20 %).

163. Alternattivi għall-vetturi li jużaw l-aktar karburanti fossili niġġiesa, (bħad-diżil jew il-gass likwidu miż-żejt (LPG)) diġà huma disponibbli fis-suq għall-użu fit-trasport bit-triq, it-trasport fuq l-art u bil-baħar u dak kostali, u t-trasport ferrovjarju. Għalhekk, l-għajnuna għall-akkwist jew il-kiri ta' dawk il-vetturi, saħansitra vetturi tal-ġenerazzjoni ġdida li jmorru lil hinn mill-istandards tal-Unjoni fejn applikabbli, ma titqiesx li

71 Għal valutazzjoni bħal din, il-Kummissjoni ġeneralment tikkunsidra perjodu ta' erba' snin wara n-notifika jew l-implimentazzjoni tal-miżura ta' għajnuna. Hija se tibbaża l-valutazzjoni tagħha fuq studji indipendenti tas-suq ippreżentati mill-Istat Membru jew fuq kwalunkwe evidenza xierqa oħra.

tipproduċi l-istess effetti pożittivi bħal għajnuna għall-akkwist jew il-kiri ta' vetturi nodfa b'emissjonijiet ta' CO_2 diretti (mit-tailpipe/egżost) aktar baxxi. L-ewwel nett, it-titjib marġinali f'termini ta' tnaqqis dirett tal-emissjonijiet ta' CO_2 u ta' sustanzi niġġiesa huwa kontrobilanċjat mill-kontinwazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju marbuta mal-użu tal-karburanti fossili. It-tieni, l-għoti ta' għajnuna għall-akkwist ta' dawk it-tipi ta' vetturi jinvolvi riskju sinifikanti ta' intrappolament f'teknoloġiji bbażati fuq il-fossili u l-ispostament tal-investimenti f'alternattivi aktar nodfa disponibbli fis-suq billi d-domanda tiġi ttrasferita lil hinn minn vetturi b'karburant alternattiv mhux ibbażati fuq il-fossili. Dan jiskoraġġixxi wkoll l-iżvilupp ulterjuri tas-suq għal teknoloġiji nodfa u li jibqgħu validi fil-futur li mhux ibbażati fuq il-fossili. Il-Kummissjoni għalhekk tqis li l-effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni tal-għajnuna għal vetturi li jużaw l-aktar karburanti fossili niġġiesa, bħad-diżil jew l-LPG, x'aktarx mhux se jiġu kkumpensati.

164. Meta tivvaluta d-distorsjoni tal-kompetizzjoni ta' għajnuna għall-akkwist ta' vetturi tat-trasport nodfa, il-Kummissjoni se tikkunsidra jekk id-dħul fis-servizz ta' vetturi ġodda tat-trasport jirriżultax fi jew jaggravax fallimenti tas-suq eżistenti, bħall-kapaċità żejda fis-settur ikkonċernat.

165. Fir-rigward tat-trasport ferrovjarju, fid-dawl tal-ħtiġijiet ta' kapaċità addizzjonali relatati maż-żieda mmirata fl-użu ta' dan il-mezz ta' trasport, l-Istati Membri jridu jiżguraw li l-għajnuna ma tirriżultax fl-iskrappjar prematur ta' vetturi ferrovjarji mingħajr emissjonijiet. Għal dak il-għan, il-vetturi ferrovjarji mingħajr emissjonijiet li, bħala riżultat tal-għajnuna, ma għadhomx jintużaw jenħtieġ li jkunu disponibbli fis-suq matul perjodu minimu ta' tliet xhur permezz ta' proċess ta' bejgħ ippubbliċizzat sew, miftuħ, trasparenti, nondiskriminatorju u mingħajr kundizzjonijiet, bil-prezz tas-suq.

166. Fir-rigward tat-trasport bl-ajru, l-Istat Membru għandu jiżgura li, fejn tingħata lil impriża diġà attiva fis-settur ikkonċernat, l-għajnuna tingħata għas-sostituzzjoni ta' inġenju tal-ajru anqas ekoloġiku b'inġenju tal-ajru nadif fi klassi ta' inġenji tal-ajru komparabbli u li ma tirriżultax f'espansjoni tal-flotta tal-benefiċjarju.

4.3.2 *Għajnuna għall-installazzjoni ta' infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-riforniment*

4.3.2.1 Raġuni għall-għajnuna

167. Huwa meħtieġ network komprensiv ta' infrastruttura tal-iċċarġjar u tar-riforniment tal-karburant biex ikun jista' jsir użu mifrux ta' vetturi tat-trasport nodfa, u biex tkun tista' ssir il-bidla lejn mobbiltà b'emissjonijiet żero. Fil-fatt, ostaklu partikolarment kritiku għall-adozzjoni mis-suq ta' vetturi tat-trasport nodfa huwa d-disponibbiltà limitata tal-infrastruttura biex dawn jiġu ċċarġjati jew biex jerġgħu jiġi rifornuti bil-karburant. Barra minn hekk, l-infrastruttura tal-iċċarġjar u tar-riforniment tal-karburant mhijiex mifruxa b'mod ugwali fost l-Istati Membri. Fl-istess ħin, sakemm is-sehem tal-vetturi tat-trasport nodfa li qed joperaw jibqa' limitat, is-suq waħdu jista' jonqos milli jipprovdi l-infrastruttura tal-iċċarġjar u tar-riforniment tal-karburant meħtieġa.

168. Id-Direttiva 2014/94/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[72] toħloq qafas komuni ta' miżuri għall-installazzjoni ta' infrastruttura tal-karburanti alternattivi għat-trasport fl-Unjoni u tistabbilixxi dispożizzjonijiet għall-Istati Membri għall-installazzjoni ta' tali infrastruttura. Barra minn hekk, jista' jkun li politiki oħra li jippromwovu l-użu ta' vetturi tat-trasport nodfa diġà diġà jipprovdu sinjali ta' investiment għall-installazzjoni ta' infrastruttura tal-iċċarġjar u tar-riforniment tal-karburant. Madankollu, dawk il-politiki waħedhom jaf ma jkunux biżżejjed biex jindirizzaw b'mod sħiħ il-fallimenti tas-suq identifikati. Għalhekk, l-Istati Membri jistgħu jagħtu għajnuna biex jindirizzaw dawk in-nuqqasijiet residwi tas-suq u jappoġġaw l-installazzjoni tal-infrastruttura tal-iċċarġjar u tar-riforniment tal-karburant.

4.3.2.2 Kamp ta' applikazzjoni u attivitajiet appoġġati

169. L-għajnuna tista' tingħata għall-kostruzzjoni u l-installazzjoni jew għall-aġġornament tal-infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-riforniment tal-karburant.

170. Il-proġetti jistgħu jinkludu wkoll installazzjonijiet għal operazzjonijiet ta' ċċarġjar intelliġenti u għall-produzzjoni fuq il-post tal-elettriku jew l-idroġenu minn sorsi rinnovabbli, konnessi mal-infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-riforniment tal-karburant permezz ta' konnessjoni diretta, kif ukoll faċilitajiet tal-ħżin fuq il-post għall-elettriku u l-idroġenu li għandhom jiġu fornuti bħala karburanti għat-trasport.

4.3.2.3 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ

4.3.2.3.1 Neċessità tal-għajnuna

171. L-Istat Membru jrid jivverifika l-ħtieġa ta' għajnuna biex tinċentiva l-użu ta' infrastruttura tal-iċċarġjar jew tal-forniment tal-karburant tal-istess kategorija[73] permezz ta' konsultazzjoni pubblika miftuħa *ex ante* jew studju indipendenti tas-suq. B'mod partikolari, l-Istat Membru jrid jivverifika li m'hemmx probabbiltà li infrastruttura simili tiġi żviluppata fuq termini kummerċjali fuq medda qasira ta' żmien[74].

172. Meta tiġi vvalutata n-neċessità tal-għajnuna għall-installazzjoni ta' infrastruttura tal-iċċarġjar u tar-riforniment tal-karburant għal vetturi tat-trasport mingħajr emissjonijiet u nodfa li tkun miftuħa għal aċċess minn partijiet terzi, inkluż infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-riforniment aċċessibbli għall-pubbliku, tista' tiġi kkunsidrata l-penetrazzjoni fis-suq tal-vetturi tat-trasport nodfa li tali infrastruttura tkun taqdi.

4.3.2.3.2 Adegwatezza

173. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 174 u 175 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.2.1.2.

---

[72] Id-Direttiva 2014/94/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2014 dwar l-installazzjoni ta' infrastruttura tal-karburanti alternattivi (ĠU L 307, 28.10.2014, p. 1)

[73] Pereżempju, għall-infrastruttura tal-iċċarġjar, potenza elettrika normali jew għolja.

[74] Għal valutazzjoni bħal din, il-Kummissjoni ġeneralment se tikkunsidra jekk l-infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-riforniment hijiex mistennija li tiġi installata fuq termini kummerċjali fi żmien tliet snin. Hija se tibbaża l-valutazzjoni tagħha fuq ir-riżultati tal-konsultazzjoni pubblika *ex ante* msemmija fil-punt171, studji tas-suq indipendenti ppreżentati mill-Istat Membru jew fuq kwalunkwe evidenza xierqa oħra.

174. Jenħtieġ li l-verifika tal-adegwatezza fost strumenti ta' politika alternattivi tqis il-potenzjal għal interventi regolatorji ġodda biex tiġi stimulata l-bidla lejn mobbiltà nadifa u l-impatt mistenni tagħhom meta mqabbel ma' dak tal-miżura proposta. B'mod partikolari, jenħtieġ li l-Istat Membru jikkunsidra l-impatt ta' ETS, fejn applikabbli, u obbligi bħal dawk stabbiliti bid-Direttiva 2014/94/UE.

175. Fir-rigward tal-verifika tal-adegwatezza fost strumenti ta' għajnuna differenti, l-għajnuna għall-użu ta' infrastruttura tal-iċċarġjar jew ta' riforniment tista' tingħata fi kwalunkwe forma, inklużi għotjiet, self jew garanziji. L-Istat Membru jrid jiġġustifika l-għażla tiegħu ta' strument ta' għajnuna u jispjega għaliex strumenti ta' għajnuna anqas distorsivi ma jwasslux għal eżiti ugwalment effiċjenti.

4.3.2.3.3 Proporzjonalità

176. L-għajnuna ma għandhiex taqbeż il-kost meħtieġ biex jiġi ffaċilitat l-iżvilupp tal-attività ekonomika inkwistjoni b'mod li jiżdied il-livell ta' ħarsien tal-ambjent. L-għajnuna tista' titqies proporzjonata meta l-kundizzjonijiet fil-punti 177 sa 182 jiġu ssodisfati.

177. Il-kostijiet eliġibbli huma l-kostijiet tal-investiment għall-kostruzzjoni u l-installazzjoni, jew l-aġġornament tal-infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-riforniment tal-karburant. Dawn jistgħu jinkludu l-kostijiet ta':

(a) l-infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-riforniment tal-karburant innifisha;

(b) l-installazzjoni jew it-titjib ta' komponenti elettriċi jew oħrajn, bħal pereżempju għall-potenzjal ta' intelliġenza tal-infrastruttura tal-iċċarġjar, inklużi transformers tal-potenza meħtieġa għall-konnessjoni tal-infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-riforniment tal-karburant mal-grilja jew ma' unità lokali tal-produzzjoni jew tal-ħżin tal-elettriku jew tal-idroġenu;

(c) it-tagħmir tekniku relatat;

(d) ix-xogħlijiet relatati ta' inġinerija ċivili;

(e) l-adattamenti relatati tal-art jew tat-toroq;

(f) ksib ta' permessi relatati.

178. Fejn proġett jinkludi l-produzzjoni fuq il-post ta' elettriku minn sorsi rinnovabbli jew idroġenu rinnovabbli jew il-ħżin fuq il-post ta' elettriku minn sorsi rinnovabbli jew idroġenu rinnovabbli, il-kostijiet eliġibbli jistgħu jinkludu l-kostijiet ta' investiment ta' elettriku minn sorsi rinnovabbli fuq il-post jew unitajiet ta' produzzjoni ta' idroġenu rinnovabbli jew ta' elettriku rinnovabbli fuq il-post jew faċilitajiet tal-ħżin tal-idroġenu rinnovabbli.

179. L-għajnuna trid tingħata wara proċess kompetittiv ta' offerti mwettaq skont il-kriterji fil-punti 48 u 49. It-tfassil tal-proċess kompetittiv tal-offerti jrid jiżgura li jkun hemm biżżejjed inċentivi għall-applikanti biex jissottomettu offerti għal proġetti li jikkonċernaw l-iċċarġjar jew l-infrastruttura tar-riforniment tal-karburant li tipprovdi biss elettriku rinnovabbli jew idroġenu rinnovabbli. L-applikazzjoni tal-kriterji tal-għoti

ma tistax twassal biex proġetti li jikkonċernaw infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-riforniment tal-karburant li tipprovdi biss elettriku rinnovabbli jew idroġenu rinnovabbli jitqiegħdu fi żvantaġġ meta mqabbla ma' proġetti li jikkonċernaw infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-riforniment tal-karburant li tipprovdi wkoll elettriku jew idroġenu mill-karburanti fossili.

180. B'deroga mill-punt 179, l-għajnuna tista' tingħata abbażi ta' metodi oħra għajr proċess kompetittiv ta' offerti fil-każijiet li ġejjin:

(a) meta l-għadd mistenni ta' parteċipanti ma jkunx biżżejjed biex jiżgura kompetizzjoni effettiva jew biex jevita offerti strateġiċi; jew

(b) fejn proċess kompetittiv ta' offerti, kif deskritt fil-punti 48 u 49, ma jkunx jista' jiġi organizzat.

181. Fil-każijiet elenkati fil-punt 180, l-ammont ta' għajnuna jista' jiġi ddeterminat abbażi ta' analiżi tad-distakk tal-finanzjament kif stabbilit fil-punti 47, 50 u 51. L-Istat Membru jrid iwettaq monitoraġġ *ex post* biex jivverifika s-suppożizzjonijiet magħmula dwar il-livell ta' għajnuna meħtieġa u jistabbilixxi mekkaniżmu ta' rkupru kif stabbilit fil-punt 53.

182. Alternattivament għall-punt 181, l-intensità bażika tal-għajnuna ma tridx taqbeż il-30 % tal-kostijiet eliġibbli jew 40 % tal-kostijiet eliġibbli fejn l-infrastruttura tal-iċċarġjar jew ir-riforniment tal-karburant tipprovdi biss l-elettriku rinnovabbli jew l-idroġenu rinnovabbli rispettivament. Din l-intensità tal-għajnuna tista' tiġi miżjuda b'10 punti perċentwali għal impriżi ta' daqs medju jew b'20 punt perċentwali għal impriżi żgħar. L-intensità tal-għajnuna tista' tiżdied bi 15-il punt perċentwali għall-investimenti li jinsabu f'żoni megħjuna li jissodisfaw il-kundizzjonijiet fl-Artikolu 107(3), punt (a) tat-Trattat jew b'5 punti perċentwali għall-investimenti li jinstabu f'żoni megħjuna li jissodisfaw il-kundizzjonijiet fl-Artikolu 107(3), punt (c) tat-Trattat.

4.3.2.4 L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ

183. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 184 sa 189 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.2.2.

184. L-għajnuna għall-installazzjoni jew l-aġġornament tal-infrastruttura tar-riforniment tal-karburant tista' toħloq distorsjoni fil-kompetizzjoni bla bżonn meta tisposta l-investimenti f'alternattivi aktar nodfa li diġà huma disponibbli fis-suq, jew meta toħloq effett ta' intrappolament f'ċerti teknoloġiji, u b'hekk tfixkel l-iżvilupp usa' ta' suq għal teknoloġiji aktar nodfa u l-użu tagħhom. Għalhekk, f'dawk il-każijiet, il-Kummissjoni tqis li l-effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni tal-għajnuna għall-installazzjoni jew l-aġġornament tal-infrastruttura tar-riforniment li tipprovdi karburanti b'bażi ta' gass naturali bħas-CNG u l-LNG x'aktarx li ma jiġux ikkumpensati.

185. L-għajnuna għall-installazzjoni jew l-aġġornament tal-infrastruttura tar-riforniment tal-karburant tas-CNG u tal-LNG tista' titqies li ma toħloqx effetti ta' intrappolament fit-tul u li ma tispostax l-investimenti f'teknoloġiji aktar nodfa jekk, fil-mument meta l-Istat Membru jinnotifika lill-Kummissjoni dwar il-pjanijiet tiegħu biex jimplimenta l-miżura ta' għajnuna jew meta tiġi implimentata l-miżura ta' għajnuna, l-Istat Membru

juri li ma hemmx alternattivi aktar nodfa disponibbli fis-suq u li mhumiex mistennija li jkunu disponibbli fi żmien qasir[75]. L-għajnuna għall-installazzjoni jew l-aġġornament tal-infrastruttura tar-rifornient tal-karburant tas-CNG u tal-LNG tista' titqies ukoll li ma toħloqx effetti ta' intrappolament fit-tul meta l-Istat Membru jimpenja ruħu li jiżgura li s-CNG u l-LNG jitħalltu mal-bijogass jew mal-karburanti tat-trasport gassużi rinnovabbli ta' oriġini mhux bijoloġika (minimu ta' 20 %).

186. Alternattivi għall-karburanti fossili huma diġà disponibbli fis-suq għall-użu fis-setturi tat-trasport bit-triq, it-trasport fuq l-art u bil-baħar u kostali, u t-trasport ferrovjarju. Għalhekk, l-għajnuna għall-installazzjoni jew l-aġġornament ta' infrastruttura ta' rifornient tal-karburant li tforni karburant bbażati fuq il-fossili bħall-idroġenu mill-karburanti fossili ma titqiesx li tipproduċi l-istess effetti pożittivi bħall-għajnuna għall-installazzjoni ta' infrastruttura ta' rifornient li tipprovdi karburanti mhux ibbażati fuq il-fossili. L-ewwel nett, it-titjib f'termini ta' tnaqqis fl-emissjonijiet tas-CO_2 miksub fis-settur tat-trasport x'aktarx li huwa kontrobilanċjat bit-tkomplija tal-emissjonijiet tal-karbonju marbuta mal-produzzjoni u l-użu tal-karburanti fossili. It-tieni, fin-nuqqas ta' impenn mill-Istat Membru li l-infrastruttura tar-rifornient tal-karburant se tipprovdi idroġenu rinnovabbli jew tal-inqas b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju, l-għoti ta' għajnuna għall-installazzjoni ta' infrastruttura ta' rifornient tal-idroġenu jista' jinvolvi riskju ta' itrappolament fil-produzzjoni ta' idroġenu mill-karburanti fossili, u b'hekk l-investimenti f'alternattivi aktar nodfa jiġu spustati billi d-domanda tiġi ttrasferita lil hinn minn proċessi ta' produzzjoni mhux ibbażati fuq il-fossili. Dan jiskoraġġixxi wkoll l-iżvilupp ulterjuri tas-suq għal teknoloġiji nodfa u li jibqgħu validi fil-futur u mhux ibbażati fuq il-fossili għal mobbiltà b'emissjonijiet żero, u għall-produzzjoni ta' karburanti u enerġija mhux fossili. Għaldaqstant, il-Kummissjoni tqis li huwa ġeneralment improbabbli li l-effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni tal-għajnuna għall-implimentazzjoni jew l-aġġornament ta' infrastruttura ta' rifornient li tipprovdi karburanti fossili bħall-idroġenu b'intensità qawwija ta' karbonju se jiġu kkumpensati.

187. Fin-nuqqas ta' salvagwardji xierqa, l-għajnuna tista' tirriżulta fil-ħolqien jew fit-tisħiħ tal-pożizzjonijiet tas-saħħa fis-suq, li jistgħu jipprevjenu jew ifixklu l-kompetizzjoni effettiva fis-swieq emerġenti jew li qed jiżviluppaw. Għalhekk, l-Istat Membru jrid jiżgura li t-tfassil tal-miżura ta' għajnuna jkun fih salvagwardji xierqa biex jiġi indirizzat dak ir-riskju. Dawn jistgħu jinkludu, pereżempju, l-istabbiliment ta' perċentwal massimu tal-baġit għall-miżura li jista' jiġi allokat lil impriża waħda.

188. Kwalunkwe konċessjoni jew inkarigu ieħor lil parti terza biex topera l-infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-rifornient tal-karburant trid tingħata fuq bażi kompetittiva, trasparenti u mhux diskriminatorja, filwaqt li jitqiesu kif xieraq ir-regoli tal-Unjoni dwar l-akkwist pubbliku, fejn applikabbli.

189. Jekk tingħata għajnuna għall-implimentazzjoni jew l-aġġornament tal-infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-rifornient tal-karburant li tkun miftuħa għall-aċċess minn partijiet terzi, inkluż l-infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-rifornient tal-karburant aċċessibbli għall-pubbliku, din tal-aħħar trid tkun aċċessibbli għall-pubbliku u tipprovdi aċċess

[75] Għal valutazzjoni bħal din, il-Kummissjoni ġeneralment tikkunsidra perjodu ta' erba' snin wara n-notifika jew l-implimentazzjoni tal-miżura ta' għajnuna. Hija se tibbaża l-valutazzjoni tagħha fuq studji indipendenti tas-suq ippreżentati mill-Istat Membru jew fuq kwalunkwe evidenza xierqa oħra.

mhux diskriminatorju lill-utenti, inkluż, kif xieraq, b'rabta mat-tariffi, l-awtentikazzjoni u l-metodi ta' pagament u termini u kundizzjonijiet oħra tal-użu. Barra minn hekk, l-Istat Membru jenħtieġ li jiżgura li t-tariffi imposti fuq utenti terzi għall-użu tal-infrastruttura tal-iċċarġjar jew tar-riforniment jikkorrispondu għall-prezz tas-suq.

4.4 Għajnuna għall-effiċjenza fir-riżorsi u għall-appoġġ tat-tranżizzjoni lejn ekonomija ċirkolari

4.4.1 *Raġuni għall-għajnuna*

190. Il-Pjan ta' Azzjoni għal Ekonomija Ċirkolari (Circular Economy Action Plan, CEAP)[76] jipprovdi aġenda orjentata lejn il-futur li għandha l-għan li taċċellera t-tranżizzjoni tal-Unjoni lejn ekonomija ċirkolari bħala parti mill-bidla trasformattiva promossa mill-Komunikazzjoni dwar il-Patt Ekoloġiku. Is-CEAP jippromwovi proċessi tal-ekonomija ċirkolari, iħeġġeġ il-konsum u l-produzzjoni sostenibbli, u għandu l-għan li jiżgura li l-iskart jiġi evitat u li r-riżorsi użati jinżammu fl-ekonomija tal-Unjoni għall-itwal żmien possibbli. Dawk l-għanijiet huma wkoll prerekwiżit biex tinkiseb il-mira tan-newtralità klimatika tal-Unjoni għall-2050 u ekonomija aktar nadifa u aktar sostenibbli.

191. Is-CEAP isemmi speċifikament il-ħtieġa li jiġu riflessi l-objettivi marbuta mal-ekonomija ċirkolari fil-kuntest tar-reviżjoni tal-linji gwida dwar l-għajnuna mill-Istat fil-qasam tal-ambjent u l-enerġija. F'dan ir-rigward, l-appoġġ finanzjarju fil-forma ta' għajnuna mill-Istat, flimkien ma' regoli wiesgħa, ċari u konsistenti, jista' jkollu rwol ewlieni fl-appoġġ taċ-ċirkolarità fil-proċessi tal-produzzjoni bħala parti minn trasformazzjoni usa' tal-industrija tal-Unjoni lejn in-newtralità klimatika u l-kompetittività fit-tul. Jista' jkollu wkoll rwol ewlieni biex jgħin biex jinħoloq suq tal-Unjoni li jiffunzjona tajjeb għall-materja prima sekondarja li jnaqqas il-pressjoni fuq ir-riżorsi naturali u joħloq tkabbir u impjiegi sostenibbli.

4.4.2 *Kamp ta' applikazzjoni u attivitajiet appoġġati*

192. L-għajnuna skont din it-Taqsima tista' tingħata għal:

(a) investimenti li jtejbu l-effiċjenza tar-riżorsi permezz ta' wieħed minn dawn li ġejjin jew it-tnejn li huma:

(i) tnaqqis nett fir-riżorsi kkunsmati fil-produzzjoni tal-istess kwantità ta' produzzjoni[77];

(ii) is-sostituzzjoni ta' materja prima jew feedstock primarji b'materja prima jew feedstock sekondarji użata mill-ġdid jew riċiklata);

(b) investimenti għat-tnaqqis, il-prevenzjoni, il-preparazzjoni għal użu mill-ġdid, il-preparazzjoni għar-riċiklaġġ u r-riċiklaġġ tal-iskart[78] iġġenerat mill-benefiċjarju

[76] Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Pjan ta' Azzjoni ġdid għal Ekonomija Ċirkolari għal Ewropa aktar nadifa u aktar kompetittiva, COM/2020/98 final.

[77] Ir-riżorsi kkunsmati jistgħu jinkludu r-riżorsi materjali kollha kkunsmati, bl-eċċezzjoni tal-enerġija. It-tnaqqis jista' jiġi ddeterminat billi jitkejjel jew jiġi stmat il-konsum qabel u wara l-implimentazzjoni tal-miżura ta' għajnuna, inkluż kwalunkwe aġġustament għall-kundizzjonijiet esterni li jistgħu jaffettwaw il-konsum tar-riżorsi.

jew investimenti għall-preparazzjoni għal użu mill-ġdid, il-preparazzjoni għar-riċiklaġġ u r-riċiklaġġ tal-iskart iġġenerat minn partijiet terzi u li nkella jintrema, jew jiġi ttrattat abbażi ta' operazzjoni ta' trattament li tinsab aktar baxxa fl-ordni ta' prijorità tal-ġerarkija tal-iskart[79] jew b'mod inqas effiċjenti fir-riżorsi[80], jew li twassal għal kwalità aktar baxxa tar-riċiklaġġ;

(c) Investimenti għall-preparazzjoni għall-użu mill-ġdid, il-preparazzjoni għar-riċiklaġġ u r-riċiklaġġ ta' prodotti, materjali jew sustanzi oħra[81] ġġenerati mill-benefiċjarju jew minn partijiet terzi u li mod ieħor kienu jintużaw, jintremew jew jiġu rkuprati b'mod inqas effiċjenti fl-użu tar-riżorsi[82], jew iwasslu għal kwalità aktar baxxa ta' riċiklaġġ;

(d) investimenti għall-ġbir separat[83] u għas-separazzjoni tal-iskart jew ta' prodotti, materjali jew sustanzi oħra bil-ħsieb tal-preparazzjoni għall-użu mill-ġdid jew għar-riċiklaġġ.

193. Taħt ċerti kundizzjonijiet, tista' tingħata għajnuna biex tkopri l-kostijiet operatorji għall-ġbir u s-separazzjoni tal-iskart b'rabta ma' flussi speċifiċi ta' skart jew tipi speċifiċi ta' skart (ara l-punt 216).

194. L-għajnuna relatata mal-irkupru tas-sħana residwa mill-proċessi tal-produzzjoni jew l-għajnuna relatata mas-CCU se tiġi vvalutata skont il-kundizzjonijiet applikabbli għall-għajnuna għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra stabbiliti fit-Taqsima 4.1.

195. Din it-Taqsima ma tapplikax għall-miżuri msemmija fil-punt 192(a) sa (d) li huma appoġġati minn kumpensi għal servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali.

4.4.3 *Effett ta' inċentiv*

196. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 197 sa 201 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.1.2.

197. L-Istat Membru jrid jipprovdi xenarju kontrofattwali kredibbli. Xenarju kontrofattwali ġeneralment jikkorrispondi għal investiment bl-istess kapaċità, tul tal-ħajja u, fejn xieraq, karatteristiċi tekniċi rilevanti oħra bħall-investiment li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent.

---

78 Ara d-definizzjonijiet tal-użu mill-ġdid, il-preparazzjoni għall-użu mill-ġdid, ir-riċiklaġġ, u l-iskart fil-punti 18(54), (57), (66) u (79).

79 Il-ġerarkija tal-iskart tikkonsisti f'(a) prevenzjoni, (b) preparazzjoni għall-użu mill-ġdid, (c) riċiklaġġ, (d) irkupru ieħor, pereżempju l-irkupru tal-enerġija, u (e) rimi. Ara l-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2008/98/KE.

80 Wara li kkunsidra l-investimenti li jtejbu l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi deskritti fil-punt 192(a)(i) u (ii).

81 Prodotti, materjali jew sustanzi oħra jistgħu jinkludu prodotti sekondarji (kif imsemmi fl-Artikolu 5 tad-Direttiva 2008/98/KE), residwi agrikoli u tal-forestrija, ilma mormi, ilma tax-xita u ilma li jiskula, minerali, nutrijenti, gassijiet residwi minn proċessi ta' produzzjoni, prodotti, partijiet u materjali żejda, eċċ. Prodotti, partijiet u materjali żejda huma prodotti, partijiet jew materjali li ma għadhomx meħtieġa mid-detentur tagħhom jew li ma għadhomx utli għalih iżda li huma adattati għall-użu mill-ġdid.

82 Ara n-nota 95 f'qiegħ il-paġna.

83 Ara d-definizzjoni ta' "ġbir separat" fl-Artikolu 3, il-punt (11) tad-Direttiva 2008/98/KE.

198. Ix-xenarju kontrofattwali jista' jikkonsisti wkoll fiż-żamma tal-installazzjonijiet jew tat-tagħmir eżistenti li jkunu qed jitħaddmu għal perjodu li jikkorrispondi għat-tul ta' ħajja tal-investiment li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent. F'dak il-każ, il-kostijiet skontati ta' manutenzjoni, tiswija u modernizzazzjoni matul dak il-perjodu għandhom jiġu kkunsidrati.

199. F'ċerti każijiet, ix-xenarju kontrofattwali jista' jikkonsisti f'sostituzzjoni aktar tard tal-installazzjonijiet jew tat-tagħmir, f'liema każ il-valur skontat tal-installazzjonijiet u t-tagħmir jenħtieġ li jitqies u d-differenza fil-ħajja ekonomika rispettiva tal-installazzjonijiet jew tat-tagħmir tiġi paċuta.

200. Fil-każ ta' tagħmir soġġett għal arranġamenti ta' kiri, il-valur skontat tal-kiri tat-tagħmir ekoloġiku għandu jitqabbel mal-valur skontat tal-kiri tat-tagħmir li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent li kieku jintuża fin-nuqqas tal-għajnuna.

201. F'każijiet limitati, l-investiment li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent jista' jikkonsisti f'installazzjonijiet jew tagħmir li jiżdiedu ma' investiment eżistenti. F'dak il-każ, jenħtieġ li l-kostijiet eliġibbli jikkonsistu mill-kostijiet totali tal-investiment.

4.4.4 *Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet fil-kompetizzjoni u l-kummerċ*

4.4.4.1 Neċessità tal-għajnuna

202. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 203 sa 205 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.2.1.1.

203. L-għajnuna tista' titqies neċessarja biss meta l-iskart jew sustanzi jew materjali oħra mod ieħor kienu jintremew, jiġu ttrattati abbażi ta' operazzjoni ta' trattament li tinsab aktar baxxa fl-ordni ta' prijorità tal-ġerarkija tal-iskart jew b'mod inqas effiċjenti fir-riżorsi jew inkella ma tintużax.

204. L-investiment megħjun ma jridx jikkorrispondi ma' prattika li trendi qligħ ekonomiku. Għalhekk, il-proċess jew il-proċessi li bihom l-iskart jew prodotti, materjali jew sustanzi oħra jiġu ppreparati għall-użu mill-ġdid jew għar-riċiklaġġ jew jiġu rriċiklati ma għandhomx jikkorrispondu għal prattika kummerċjali ekonomikament profittabbli jew stabbilita. Fejn xieraq, dan għandu jiġi vverifikat mill-perspettiva tal-prattiki ġeneralment applikati fl-Unjoni kollha u fit-teknoloġiji kollha[84].

205. Fil-każ ta' għajnuna għall-ġbir u s-separazzjoni separati ta' skart jew prodotti, materjali jew sustanzi oħra, l-Istat Membru jrid juri li tali ġbir u separazzjoni separati huma sottożviluppati f'dak l-Istat Membru. Fejn tingħata għajnuna biex tkopri l-kostijiet operatorji, l-Istat Membru jrid juri li din l-għajnuna hija meħtieġa matul perjodu tranżitorju biex tiġi ffaċilitata t-tranżizzjoni lejn ekonomija ċirkolari, inkluż u mhux limitat għall-preparazzjoni għall-użu mill-ġdid, il-preparazzjoni għar-riċiklaġġ, jew ir-riċiklaġġ. L-Istat Membru jrid iqis kwalunkwe obbligu skont l-iskemi ta' responsabbiltà estiża tal-produttur.

[84] Minn perspettiva teknoloġika, jista' pereżempju jkun xieraq li jiġi vverifikat jekk l-investiment ippjanat iwassalx għal livell ogħla ta' riċiklabbiltà jew għal kwalità ogħla tal-materjal riċiklat meta mqabbel mal-prattika normali.

4.4.4.2 Adegwatezza

206. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punt 207 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.2.1.2.

207. Skont il-prinċipju ta' "min iniġġes iħallas"[85], l-impriżi li jiġġeneraw l-iskart ma għandhomx jinħelsu mill-kostijiet tat-trattament tal-iskart. Għalhekk, jenħtieġ li l-għajnuna ma teħlisx lill-impriżi li jiġġeneraw l-iskart minn kwalunkwe kost jew obbligu relatat mat-trattament tal-iskart li huma responsabbli għalih skont il-liġi tal-Unjoni jew nazzjonali, inkluż taħt skemi ta' responsabbiltà estiża tal-produttur. Barra minn hekk, l-għajnuna ma għandhiex teħles lill-impriżi minn kostijiet li għandhom jitqiesu bħala kostijiet normali għal impriża.

4.4.4.3 Proporzjonalità

208. Il-kostijiet eliġibbli huma l-kostijiet żejda tal-investiment li jikkonsistu fid-differenza bejn il-kostijiet tal-investiment jew tal-attività megħjuna u dawk tal-investiment fix-xenarju kontrofattwali, li jistgħu jkunu wieħed minn dawn li ġejjin:

(a) investiment komparabbli kif deskritt fil-punt 197 li b'mod kredibbli jitwettaq mingħajr għajnuna u li ma jiksibx l-istess livell ta' effiċjenza fir-riżorsi;

(b) it-trattament tal-iskart abbażi ta' operazzjoni ta' trattament li tinsab aktar baxxa fl-ordni ta' prijorità tal-ġerarkija tal-iskart jew b'mod inqas effiċjenti fl-użu tar-riżorsi;

(c) il-proċess ta' produzzjoni konvenzjonali relatat mal-materja prima primarja jew mal-prodott primarju, jekk il-prodott użat mill-ġdid jew irriċiklat (sekondarju) ikun teknikament u ekonomikament sostitwibbli bil-materja prima jew il-prodott primarju; jew

(d) kwalunkwe xenarju kontrafattwali ieħor ibbażat fuq suppożizzjonijiet iġġustifikati kif xieraq.

209. Fejn il-prodott, is-sustanza jew il-materjal jikkostitwixxu skart sakemm ma jerġgħux jintużaw u ma hemm l-ebda rekwiżit legali biex dak il-prodott, sustanza jew materjal jintrema jew jiġi ttrattat mod ieħor, il-kostijiet eliġibbli jistgħu jikkorrispondu għall-investiment meħtieġ għall-irkupru tal-prodott, is-sustanza jew il-materjal ikkonċernat.

210. L-intensità bażika tal-għajnuna ma tistax taqbeż l-40 % tal-kostijiet eliġibbli.

211. L-intensità tal-għajnuna tista' tiġi miżjuda b'10 punti perċentwali għal impriżi ta' daqs medju u b'20 punt perċentwali għal impriżi żgħar.

212. L-intensità tal-għajnuna tista' tiżdied bi 15-il punt perċentwali għall-investimenti li jinsabu f'żoni megħjuna li jissodisfaw il-kundizzjonijiet fl-Artikolu 107(3), punt (a) tat-Trattat jew b'5 punti perċentwali għall-investimenti li jinstabu f'żoni megħjuna li jissodisfaw il-kundizzjonijiet fl-Artikolu 107(3), punt (c) tat-Trattat.

---

85 Ara d-definizzjoni fil-punt 18(53).

213. L-intensità tal-għajnuna tista' tiżdied b'10 punti perċentwali għall-attivitajiet tal-ekoinnovazzjoni, sakemm jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

(a) l-attività tal-ekoinnovazzjoni trid tkun ġdida jew imtejba sostanzjalment meta mqabbla mal-aħħar żviluppi fl-industrija tagħha fl-Unjoni[86];

(b) il-benefiċċju ambjentali mistenni għandu jkun ferm ogħla mit-titjib li jirriżulta mill-evoluzzjoni ġenerali tax-xogħol kurrenti l-aktar avvanzat f'attivitajiet komparabbli[87];

(c) il-karattru innovattiv tal-assi jew proġetti jinvolvi grad ċar ta' riskju f'termini teknoloġiċi, tas-suq jew finanzjarji, li huwa ogħla mir-riskju ġeneralment assoċjat mal-assi jew il-proġetti innovattivi komparabbli li mhumiex innovattivi[88].

214. Permezz ta' deroga mill-punti 210 sa 213, l-Istat Membru jista' juri wkoll, abbażi ta' analiżi tad-distakk fil-finanzjament, kif stabbilit fil-punti 47, 50 u 51, li hija meħtieġa intensità ogħla ta' għajnuna. F'każ bħal dan, l-Istat Membru jrid iwettaq monitoraġġ *ex post* biex jivverifika s-suppożizzjonijiet magħmula dwar il-livell ta' għajnuna meħtieġa u jistabbilixxi mekkaniżmu ta' rkupru, kif stabbilit fil-punt53. L-ammont ta' għajnuna ma jridx jaqbeż id-distakk fil-finanzjament, kif stabbilit fil-punti 50 u 51.

215. Meta l-għajnuna tingħata wara proċedura kompetittiva ta' offerti mwettqa skont il-kriterji fil-punti 48 u 49, l-ammont tal-għajnuna jitqies proporzjonat.

216. L-għajnuna tista' tkopri wkoll il-kostijiet operatorji meta tkun relatata mal-ġbir separat u s-separazzjoni tal-iskart jew ta' prodotti, materjali jew sustanzi oħra b'rabta ma' flussi speċifiċi ta' skart jew tipi speċifiċi ta' skart bil-ħsieb tal-preparazzjoni għall-użu mill-ġdid jew għar-riċiklaġġ, f'liema każ iridu jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) L-għajnuna trid tingħata wara proċedura kompetittiva ta' offerti mwettqa skont il-kriterji fil-punti 48 u 49 li trid tkun miftuħa, fuq bażi mhux diskriminatorja, għall-operaturi kollha li jipprovdu servizzi ta' ġbir u ta' għażla separati;

(b) fejn ikun hemm livell għoli ta' inċertezza dwar l-evoluzzjoni futura tal-kostijiet operatorji għad-durata tal-miżura, it-tfassil tal-proċess tal-offerti jista' jinkludi

---

[86] In-novità, pereżempju, tista' tintwera mill-Istati Membri fuq il-bażi ta' deskrizzjoni preċiża tal-innovazzjoni u tal-kundizzjonijiet tas-suq għall-introduzzjoni jew id-diffużjoni tagħha, li tqabbilha mal-aktar proċessi avvanzati jew l-aktar tekniki ta' organizzazzjoni avvanzati ġeneralment użati minn impriżi oħra fl-istess industrija.

[87] Jekk il-parametri kwantitattivi jistgħu jintużaw sabiex jiġu pparagunati attivitajiet ekoinnovattivi ma' attivitajiet standard li mhumiex innovattivi, "ferm ogħla" tfisser li t-titjib marġinali mistenni minn attivitajiet ekoinnovattivi, f'termini ta' riskju ambjentali jew tniġġis imnaqqas, jew effiċjenza mtejba fl-enerġija jew fir-riżorsi, jenħtieġ li jkun mill-inqas darbtejn ogħla mit-titjib marġinali mistenni mill-iżvilupp ġenerali ta' attivitajiet paragunabbli li mhumiex innovattivi. Meta l-approċċ propost ma jkunx xieraq għal każ partikolari, jew jekk ma jkunx possibbli li jsir paragun kwantitattiv, jenħtieġ li l-fajl tal-applikazzjoni għall-għajnuna mill-Istat jinkludi deskrizzjoni ddettaljata tal-metodu użat għall-valutazzjoni ta' dan il-kriterju, waqt li jiġi assigurat standard komparabbli għal dak tal-metodu propost.

[88] Dan ir-riskju jista' jintwera mill-Istat Membru ngħidu aħna f'termini ta': kostijiet meta relatati mal-fatturat tal-intrapriża, iż-żmien meħtieġ għall-iżvilupp, il-gwadanji mistennija mill-attività ta' ekoinnovazzjoni meta mqabbla mal-kostijiet u l-probabbiltà ta' falliment.

regoli li jillimitaw il-kumpens f'ċerti ċirkostanzi identifikati sew, dment li dawk ir-regoli u ċ-ċirkostanzi jkunu stabbiliti *ex ante* b'mod trasparenti;

(c) kwalunkwe għajnuna għall-investiment mogħtija lil installazzjoni użata għall-ġbir separat u għas-separazzjoni tal-iskart fir-rigward ta' flussi speċifiċi ta' skart jew tipi speċifiċi ta' skart trid titnaqqas mill-għajnuna operatorja mogħtija lil dik l-istess installazzjoni meta ż-żewġ forom ta' għajnuna jkopru l-istess kostijiet eliġibbli;

(d) l-għajnuna tista' tingħata għal perjodu massimu ta' ħames snin.

4.4.5 *Evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ*

217. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 218 sa 221 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.2.2.

218. L-għajnuna ma tridx tinċentiva l-ġenerazzjoni tal-iskart.

219. L-għajnuna ma tridx sempliċement iżżid id-domanda għall-iskart jew materjali u riżorsi oħra maħsuba biex jintużaw mill-ġdid, jiġu rriċiklati jew irkuprati mingħajr ma jiżdied il-ġbir ta' dawk il-materjali.

220. Meta tivvaluta l-impatt tal-għajnuna fuq is-suq, il-Kummissjoni se tqis l-effetti potenzjali tal-għajnuna fuq il-funzjonament tas-swieq kemm għall-materjali primarji kif ukoll għal dawk sekondarji relatati mal-prodotti kkonċernati.

221. B'mod partikolari, meta tivvaluta l-impatt fuq is-suq tal-għajnuna għall-kostijiet operatorji relatati mal-ġbir separat u s-separazzjoni tal-iskart jew prodotti, materjali jew sustanzi oħra b'rabta ma' flussi speċifiċi ta' skart jew tipi speċifiċi ta' skart bil-ħsieb tal-preparazzjoni għall-użu mill-ġdid jew għar-riċiklaġġ, il-Kummissjoni se tqis l-interazzjonijiet potenzjali mal-iskemi ta' responsabbiltà estiża tal-produttur fl-Istat Membru kkonċernat.

4.5 Għajnuna għall-prevenzjoni jew it-tnaqqis ta' tniġġis għajr minn gassijiet serra

4.5.1 *Raġuni għall-għajnuna*

222. L-ambizzjoni ta' tniġġis żero tal-Komunikazzjoni dwar il-Patt Ekoloġiku għal ambjent ħieles mis-sustanzi tossiċi mistennija li tiżgura li, sal-2050, it-tniġġis jitnaqqas għal livelli li ma jibqgħux ta' ħsara għall-bnedmin u l-ekosistemi naturali u li jirrispettaw il-limiti li l-pjaneta tagħna tista' tlaħħaq magħhom, u b'hekk jinħoloq ambjent ħieles mis-sustanzi tossiċi, f'konformità mal-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli[89] u l-objettivi fit-tul tat-8 Programm ta' Azzjoni Ambjentali[90]. L-Unjoni stabbiliet miri speċifiċi għat-tnaqqis tal-livell ta' tniġġis, bħal pereżempju għal arja aktar nadifa[91] u

---

89 Ara https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030 Agenda for Sustainable Development web.pdf.

90 il-Proposta għal Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar Programm Ġenerali ta' Azzjoni Ambjentali tal-Unjoni sal-2030, COM/2020/652 final.

91 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "Programm għall-Arja Nadifa għall-Ewropa",

għal ebda tniġġis tal-korpi tal-ilma[92], inqas storbju, żibel tal-plastik u tniġġis u skart mill-mikroplastiċi[93], kif ukoll miri għal nutrijenti u fertilizzanti żejda, pestiċidi perikolużi u sustanzi li jikkawżaw reżistenza għall-antimikrobiċi[94].

223. L-appoġġ finanzjarju fil-forma ta' għajnuna mill-Istat jista' jikkontribwixxi b'mod sostanzjali għall-objettiv ambjentali li jitnaqqsu l-forom ta' tniġġis għajr dawk mill-emissjonijiet tal-gassijiet serra.

4.5.2 *Kamp ta' applikazzjoni u attivitajiet appoġġati*

224. Għajnuna għall-prevenzjoni jew it-tnaqqis tat-tniġġis għajr minn gassijiet serra tista' tingħata għal investimenti li jippermettu lill-impriżi jmorru lil hinn mill-istandards tal-Unjoni għall-ħarsien tal-ambjent, biex iżidu l-livell ta' ħarsien tal-ambjent fin-nuqqas ta' standards tal-Unjoni jew biex jikkonformaw mal-istandards tal-Unjoni li għadhom mhumiex fis-seħħ.

225. Meta l-għajnuna tingħata fil-forma ta' permessi negozjabbli[95], il-miżura ta' għajnuna trid tkun imfassla b'tali mod li tilħaq għanijiet ambjentali lil hinn minn dawk maħsuba biex jinkisbu abbażi ta' standards tal-Unjoni li huma obbligatorji għall-impriżi kkonċernati.

226. L-għajnuna trid primarjament timmira lejn il-prevenzjoni jew it-tnaqqis tat-tniġġis direttament marbut mal-attivitajiet tal-benefiċjarju stess.

227. L-għajnuna ma tridx sempliċiment tisposta t-tniġġis minn settur għal ieħor jew minn mezz ambjentali għal ieħor (pereżempju, mill-arja għall-ilma). Meta l-għajnuna tkun immirata lejn it-tnaqqis tat-tniġġis, trid tikseb tnaqqis globali fit-tniġġis.

228. Din it-Taqsima ma tapplikax għal miżuri ta' għajnuna li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tat-Taqsima 4.1. Fejn miżura tikkontribwixxi kemm għat-tnaqqis ta'

COM(2013)0918 final. Ara wkoll id-Direttiva 2004/107/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Diċembru 2004 dwar l-arseniku, il-kadmju, il-merkurju, in-nikil u l-idrokarboni aromatiċi poliċikliċi fl-arja ambjentali (ĠU L 23, 26.1.2005, p. 3) u d-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2008/50/KE tal-21 ta' Mejju 2008 dwar il-kwalità tal-arja fl-ambjent u arja iktar nadifa għall-Ewropa (ĠU L 152, 11.6.2008, p. 1) għall-ożonu fil-livell tal-art, il-materja partikulata, l-ossidi tan-nitroġenu, il-metalli tqal perikolużi u għadd ta' sustanzi niġġiesa oħra. Ara wkoll id-Direttiva (UE) 2016/2284 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2016 dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet nazzjonali ta' ċerti inkwinanti atmosferiċi, li temenda d-Direttiva 2003/35/KE u li tħassar id-Direttiva 2001/81/KE (ĠU L 344, 17.12.2016, p. 1) għas-sustanzi li l-aktar joħolqu tniġġis transkonfinali tal-arja. diossidi tal-kubrit, ossidi tan-nitroġenu, ammonijaka, komposti volatili organiċi mhux metaniċi u materja partikolata sospiża.

92 Id-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2000 li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ilma (ĠU L 327, 22.12.2000, p. 1) teħtieġ, sakemm ma jkunux japplikaw eżenzjonijiet, status kimiku tajjeb, għall-korpi kollha tal-wiċċ u ta' taħt l-art.

93 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "Perkors għal Pjaneta b'Saħħitha għal Kulħadd Pjan ta' Azzjoni tal-UE: Lejn Tniġġis Żero għall-Arja, għall-Ilma u għall-Ħamrija", COM(2021) 400 final.

94 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "Strateġija 'Mill-Għalqa sal-Platt' għal sistema tal-ikel ġusta, tajba għas-saħħa u favur l-ambjent", COM/2020/381 final.

95 Permessi negozjabbli jistgħu jinvolvu għajnuna mill-Istat, b'mod partikolari meta l-Istati Membri jagħtu permessi u konċessjonijiet inqas mill-valur tas-suq tagħhom.

emissjonijiet ta' gassijiet serra kif ukoll għall-prevenzjoni jew it-tnaqqis ta' tniġġis għajr minn emissjonijiet ta' gassijiet serra, il-kompatibbiltà tal-miżura ser tiġi vvalutata jew abbażi tat-Taqsima 4.1 jew ta' din it-Taqsima, skont liema miż-żewġ objettivi hija predominanti.

4.5.3 *Effett ta' inċentiv*

229. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 230 u 231 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.1.2.

230. L-għajnuna għall-investimenti li jippermettu lill-benefiċjarju jaqbeż l-istandards applikabbli tal-Unjoni tikkontribwixxi għall-objettiv ambjentali jew tal-enerġija. Sabiex l-Istati Membri ma jiġux skoraġġuti milli jistabbilixxu standards nazzjonali obbligatorji li jkunu aktar stretti mill-istandards korrispondenti tal-Unjoni, il-miżuri ta' għajnuna jista' jkollhom effett ta' inċentiv irrispettivament mill-preżenza ta' standards nazzjonali obbligatorji li jkunu aktar stretti mill-istandard tal-Unjoni. Dan jinkludi, pereżempju, il-miżuri biex itejbu l-kwalità tal-arja u l-ilma lil hinn mill-istandards mandatorji tal-Unjoni. Tali kontribuzzjoni pożittiva teżisti wkoll fil-preżenza ta' standards nazzjonali mandatorji adottat fl-assenza ta' standards tal-Unjoni.

231. L-għajnuna għall-adattament għall-istandards tal-Unjoni adottati imma li għadhom mhumiex fis-seħħ se tiġi meqjusa li jkollha effett ta' inċentiv jekk l-investiment jiġi implimentat u ffinalizzat mill-inqas 18-il xahar qabel l-istandards tal-Unjoni jidħlu fis-seħħ.

4.5.4 *Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ*

4.5.4.1 Neċessità tal-għajnuna

232. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punt 233 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.2.1.1.

233. Għal għajnuna fil-forma ta' permessi negozjabbli[96], l-Istat Membru jrid juri li l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin huma ssodisfati:

(a) irkant integrali jwassal għal żieda sostanzjali fil-kostijiet tal-produzzjoni għal kull settur jew kategorija ta' benefiċjarji individwali;

(b) iż-żieda sostanzjali fil-kostijiet tal-produzzjoni ma tistax tingħadda lill-klijenti mingħajr ma tirriżulta fi tnaqqis sostanzjali fil-bejgħ[97];

(c) mhux possibbli għal impriżi individwali fis-settur li jnaqqsu l-livelli ta' emissjonijiet sabiex il-prezz taċ-ċertifikati jkun sostenibbli. Konsum li ma jistax jitnaqqas jista' jiġi muri billi jiġu pprovduti l-livelli ta' emissjonijiet derivati mit-teknika bl-aħjar prestazzjoni fiż-Żona Ekonomika Ewropea u jintużaw bħala punt

[96] Permessi negozjabbli jistgħu jinvolvu għajnuna mill-Istat, b'mod partikolari meta l-Istati Membri jagħtu permessi u konċessjonijiet inqas mill-valur tas-suq tagħhom.

[97] L-analiżi tista' titwettaq abbażi ta' stimi tal-elastiċità tal-prezz tal-prodott tas-settur ikkonċernat, fost fatturi oħra, kif ukoll fuq stimi ta' bejgħ mitluf kif ukoll l-impatt tagħhom fuq il-profittabbiltà tal-benefiċjarju.

ta' riferiment. Kull impriża li tilħaq it-teknika bl-aħjar prestazzjoni tista' tibbenefika l-iktar minn konċessjoni ekwivalenti għaż-żieda fil-kostijiet ta' produzzjoni mill-iskema ta' permessi negozjabbli bl-użu tat-teknika tal-aħjar prestazzjoni, u li ma tistax tingħadda lill-konsumatur. Kwalunkwe impriża bi prestazzjoni ambjentali agħar tibbenefika minn konċessjoni iktar baxxa, proporzjonali mal-prestazzjoni ambjentali tagħha.

4.5.4.2 Proporzjonalità

234. Il-kostijiet eliġibbli huma l-kostijiet addizzjonali ta' investiment marbuta direttament mal-kisba ta' livell ogħla ta' ħarsien ambjentali.

235. Il-kostijiet żejda tal-investiment jikkonsistu fid-differenza bejn il-kostijiet tal-investiment megħjun u dawk tal-investiment fix-xenarju kontrofattwali kif deskritt fil-punti 197 sa 201. Fejn il-proġett jikkonsisti fl-adattament bikri għall-istandards tal-Unjoni li għadhom mhumiex fis-seħħ, ix-xenarju kontrofattwali fil-prinċipju għandu jkun dak deskritt fil-punt 199.

236. L-intensità bażika tal-għajnuna ma tistax taqbeż il-40 % tal-kostijiet eliġibbli.

237. L-intensità tal-għajnuna tista' tiġi miżjuda b'10 punti perċentwali għal impriżi ta' daqs medju u b'20 punt perċentwali għal impriżi żgħar.

238. L-intensità tal-għajnuna tista' tiżdied bi 15-il punt perċentwali għall-investimenti li jinsabu f'żoni megħjuna li jissodisfaw il-kundizzjonijiet fl-Artikolu 107(3), il-punt (a) tat-Trattat jew b'5 punti perċentwali għall-investimenti li jinstabu f'żoni megħjuna li jissodisfaw il-kundizzjonijiet fl-Artikolu 107(3), punt (c) tat-Trattat.

239. L-intensità tal-għajnuna tista' tiżdied b'10 punti perċentwali għall-attivitajiet tal-ekoinnovazzjoni, sakemm il-kundizzjonijiet fil-punt 213 jiġu ssodisfati.

240. Permezz ta' deroga mill-punti 236 sa 239, l-Istat Membru jista' juri wkoll, abbażi ta' analiżi tad-distakk fil-finanzjament, kif stabbilit fil-punti 47, 50 u 51, li huwa meħtieġ ammont ogħla ta' għajnuna. F'każ bħal dan, l-Istat Membru jrid iwettaq monitoraġġ *ex post* biex jivverifika s-suppożizzjonijiet magħmula dwar il-livell ta' għajnuna meħtieġ u jistabbilixxi mekkaniżmu ta' rkupru, kif stabbilit fil-punt53. L-ammont ta' għajnuna ma jridx jaqbeż id-diskrepanza tal-likwidità, kif stabbilit fil-punti 50 u 51.

241. Meta l-għajnuna tingħata wara proċess kompetittiv ta' offerti mwettaq skont il-kriterji fil-punti 48 u 49, l-ammont tal-għajnuna jitqies proporzjonat

242. Għal għajnuna fil-forma ta' permessi negozjabbli, il-Kummissjoni se tivverifika wkoll li:

(a) l-allokazzjoni ssir b'mod trasparenti bbażat fuq kriterji oġġettivi u abbażi ta' sorsi ta' *data* tal-ogħla kwalità possibbli:

(b) l-ammont totali tal-permessi negozjabbli jew konċessjonijiet mogħtija lil kull impriża għall-prezz li jkun taħt il-valur tas-suq ma jkunx akbar mill-valur tas-suq għall-ħtiġiet mistennija kif tkun l-istima għal sitwazzjoni mingħajr l-iskema tal-kummerċ:

4.5.5 *Evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ*

243. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punt 244 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.2.2.

244. Għal għajnuna fil-forma ta' permessi negozjabbli, il-Kummissjoni se tivverifika wkoll li:

(a) l-għażla ta' benefiċjarji hi bbażata fuq kriterji oġġettivi u trasparenti u l-għajnuna tingħata fil-prinċipju bl-istess mod għall-kompetituri kollha fl-istess settur jekk ikunu jinsabu f'sitwazzjoni fattwali simili;

(b) il-metodoloġija tal-allokazzjoni ma tiffavorix ċerti impriżi[98] jew ċerti setturi, sakemm dan ma jkunx iġġustifikat mil-loġika ambjentali tal-iskema nnifisha jew fejn tali regoli jkunu meħtieġa għal konsistenza ma' linji oħra ta' politika ambjentali;

(c) parteċipanti ġodda ma jirċievux permessi jew benefiċċji b'kundizzjonijiet aktar favorevoli meta mqabbla ma' impriżi eżistenti li huma attivi fl-istess swieq:

(d) fejn allokazzjonijiet ogħla jingħataw lil installazzjonijiet eżistenti meta mqabbla ma' parteċipanti ġodda, dan ma jirriżultax fil-ħolqien ta' ostakli żejda għad-dħul.

4.6 Għajnuna għar-riabilitazzjoni ta' siti kkontaminati, għar-rijabilitazzjoni ta' ħabitats naturali u ekosistemi u għal soluzzjonijiet ibbażati fuq il-bijodiversità u n-natura

4.6.1 *Raġuni għall-għajnuna*

245. L-Istrateġija għall-Bijodiversità għall-2030[99] għandha l-għan li tipproteġi n-natura, treġġa' lura d-degradazzjoni tal-ekosistemi u tpoġġi l-bijodiversità tal-Unjoni fit-triq tal-irkupru sal-2030. Bħala parti ewlenija tal-Komunikazzjoni dwar il-Patt Ekoloġiku, hija tistabbilixxi miri u impenji ambizzjużi għall-2030 biex jinkisbu ekosistemi b'saħħithom u reżiljenti.

246. L-appoġġ finanzjarju fil-forma ta' għajnuna mill-Istat jista' jikkontribwixxi sostanzjalment għall-objettiv ambjentali tal-protezzjoni u r-restawr tal-bijodiversità u l-ekosistemi, b'diversi modi, inkluż billi jiġu pprovduti inċentivi biex tissewwa l-ħsara lil siti kkontaminati, jiġu riabilitati l-ħabitats naturali u l-ekosistemi degradati jew isiru investimenti għall-protezzjoni tal-ekosistemi.

247. L-istrateġija tal-UE għall-adattament għat-tibdil fil-klima[100] għandha l-għan li tingrana l-investimenti f'soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura għall-adattament[101], peress li l-

[98] Pereżempju parteċipanti ġodda, jew għall-kuntrarju, impriżi jew installazzjonijiet eżistenti.
[99] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, "L-Istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030 - Inreġġgħu n-natura lura f'ħajjitna", COM/2020/380 final.
[100] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Insawru Ewropa reżiljenti għall-klima – L-Istrateġija l-ġdida tal-UE dwar l-Adattament għat-Tibdil fil-Klima, COM/2021/82 final.

implimentazzjoni tagħhom fuq skala kbira żżid ir-reżiljenza klimatika u tikkontribwixxi għal diversi objettivi tal-Patt Ekoloġiku Ewropew.

4.6.2 *Kamp ta' applikazzjoni u attivitajiet appoġġati*

248. Din it-Taqsima tkopri r-regoli ta' kompatibbiltà għal miżuri ta' għajnuna għar-riabilitazzjoni ta' siti kkontaminati, għar-riabilitazzjoni ta' ħabitats naturali u ekosistemi, għall-protezzjoni u r-restawr tal-bijodiversità, u soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura għall-adattament għat-tibdil fil-klima.

249. Din it-Taqsima ma tapplikax għal:

(a) rijabilitazzjoni wara l-għeluq tal-impjanti tal-enerġija u l-operazzjonijiet tal-minjieri koperti mit-Taqsima 4.12;

(b) miżuri mmirati lejn ir-rimedjar ta' siti kkontaminati, ir-riabilitazzjoni ta' ħabitats naturali u ekosistemi, il-protezzjoni jew ir-restawr tal-bijodiversità u soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura għall-adattament għat-tibdil fil-klima li huma appoġġati minn kumpensi għal servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali;

(c) għajnuna biex tagħmel tajjeb għall-ħsara kkawżata minn diżastri naturali u minn terremoti, valangi, uqigħ tal-art, għargħar, trombi tal-arja, uragani, eruzzjonijiet vulkaniċi u nirien fil-foresti ta' oriġini naturali[102].

250. L-għajnuna taħt din it-Taqsima tista' tingħata għall-attivitajiet li ġejjin:

(a) ir-rimedju tal-ħsara ambjentali, inkluża l-ħsara lill-kwalità tal-ħamrija jew tal-ilma tal-wiċċ jew tal-ilma tal-pjan;

(b) ir-riabilitazzjoni ta' ħabitats naturali u ekosistemi minn stat degradat;

(c) investimenti li jikkontribwixxu għall-protezzjoni jew ir-restawr tal-bijodiversità jew tal-ekosistemi fejn dawk l-investimenti jikkontribwixxu għall-kisba tal-kundizzjoni tajba tal-ekosistemi jew għall-protezzjoni tal-ekosistemi li diġà jinsabu f'kundizzjoni tajba;

(d) investimenti f'soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura għall-adattament għat-tibdil fil-klima.

4.6.3 *Effett ta' inċentiv*

251. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 252 sa 255 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.1.2.

252. L-għajnuna għar-riabilitazzjoni ta' siti kkontaminati u għar-rijabilitazzjoni ta' ħabitats naturali u ekosistemi, għall-protezzjoni u r-restawr tal-bijodiversità u għal soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura għall-adattament għat-tibdil fil-klima tista' titqies li għandha

[101] https://www.eea.europa.eu/publications/nature-based-solutions-in-europe/.

[102] L-għajnuna biex tikkumpensa għal ħsara bħal din hija koperta mill-Artikolu 50 tar-Regolament (UE) Nru 651/2014.

effett ta' inċentiv biss meta min iniġġes ma jkunx identifikat jew ma jkunx jista' jinżamm legalment responsabbli għall-finanzjament tax-xogħlijiet meħtieġa għall-prevenzjoni u l-korrezzjoni tad-degradazzjoni ambjentali u l-kontaminazzjoni skont il-prinċipju ta' "min iniġġes iħallas". Min iniġġes huwa l-entità responsabbli skont il-liġi applikabbli f'kull Stat Membru, mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 2004/35/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[103], jew regoli rilevanti oħra tal-Unjoni[104].

253. Mingħajr preġudizzju għall-prinċipju ta' "min iniġġes iħallas", l-għajnuna lill-entità responsabbli skont id-dritt tal-Unjoni jew nazzjonali applikabbli jista' jkollha effett ta' inċentiv fejn tkopri l-kostijiet żejda meħtieġa biex jiżdiedu l-kamp ta' applikazzjoni jew l-ambizzjoni tal-proġett ta' dekontaminazzjoni jew riabilitazzjoni lil hinn mill-obbligi legali skont il-liġi tal-Unjoni jew nazzjonali applikabbli. L-Istat Membru jrid juri li jkunu saru l-isforzi raġonevoli kollha biex jiġi identifikat l-operatur responsabbli. Meta l-persuna responsabbli skont il-liġi applikabbli ma tkunx identifikata jew ma tkunx tista' tiġi mġiegħla ġġarrab il-kostijiet, l-għajnuna mill-Istat għax-xogħlijiet kollha ta' dekontaminazzjoni jew riabilitazzjoni tista' titqies li għandha effett ta' inċentiv. Fejn il-persuna li tkun ikkawżat il-kontaminazzjoni jew ħsara ambjentali oħra tiġi identifikata, l-Istat Membru jrid juri li ttieħdu l-passi legali kollha biex min iniġġes iġorr il-kostijiet, inklużi azzjonijiet legali. Il-Kummissjoni tista' tikkunsidra li impriża ma tistax tiġi mġiegħla ġġarrab il-kostijiet biex tirrimedja l-kontaminazzjoni li tkun ikkawżat fejn ma baqgħetx teżisti legalment u l-ebda impriża oħra ma tista' titqies bħala s-suċċessur legali tagħha[105], u fejn ma hemmx biżżejjed sigurtà finanzjarja biex tkopri l-kostijiet tar-rimedju.

254. L-għajnuna mill-Istat ma jkollhiex effett ta' inċentiv fejn tingħata għall-implimentazzjoni ta' miżuri kompensatorji skont it-tifsira tal-Artikolu 6, punt (4), tad-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE[106]. Madankollu, l-għajnuna biex tkopri l-kostijiet żejda meħtieġa biex jiżdied il-kamp ta' applikazzjoni jew l-ambizzjoni ta' dawk il-miżuri lil hinn mill-obbligi legali skont l-Artikolu 6, punt (4), ta' dik id-Direttiva tista' tinstab li għandha effett ta' inċentiv.

255. Barra minn hekk, l-għajnuna għar-riabilitazzjoni ta' siti kkontaminati u għar-rijabilitazzjoni ta' ħabitats naturali u ekosistemi hija kkunsidrata li għandha effett ta' inċentiv meta l-kostijiet ta' rimedju jew riabilitazzjoni jaqbżu ż-żieda fil-valur tal-art.

4.6.4 *Proporzjonalità*

256. Il-kostijiet eliġibbli huma:

---

[104] Ara n-Notifika tal-Kummissjoni Linji gwida li jipprovdu fehim komuni tat-terminu "danni ambjentali" kif definit fl-Artikolu 2 tad-Direttiva 2004/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-responsabbiltà ambjentali f'dak li għandu x'jaqsam mal-prevenzjoni u r-rimedju għal danni ambjentali 2021/C 118/01 (ĠU C 118, 7.4.2021, p. 1).

[105] Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni C (2012) 558 final tal-17 ta' Ottubru 2012 fil-każ SA.33496 (2011/N) – l-Awstrija –Einzelfall, Altlast, DECON Umwelttechnik GmbH, il-premessi 65-69 (ĠU C 14, 17.1.2013, p. 1).

[106] Id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-ħabitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7).

(a) il-kostijiet imġarrba għar-rimedju tal-ħsara ambjentali għall-kwalità tal-ħamrija jew tal-ilma tal-wiċċ jew tal-ilma tal-pjan;

(b) il-kostijiet imġarrba għax-xogħlijiet ta' riabilitazzjoni;

(c) il-kostijiet imġarrba għal xogħlijiet imwettqa biex jipproteġu jew jirrestawraw il-bijodiversità;

(d) il-kostijiet imġarrba għax-xogħlijiet biex jiġu implimentati soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura għall-adattament għat-tibdil fil-klima.

257. In-nefqa kollha mġarrba għar-riabilitazzjoni jew ir-riabilitazzjoni tas-sit jew il-protezzjoni jew ir-restawr tal-bijodiversità, jew l-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura, jistgħu jitqiesu bħala kostijiet eliġibbli għar-riabilitazzjoni jew ir-riabilitazzjoni ta' siti kkontaminati jew għall-protezzjoni jew ir-restawr tal-bijodiversità.

258. L-għajnuna tista' tkopri 100 % tal-kostijiet eliġibbli bit-tnaqqis taż-żieda fil-valur tal-art. L-evalwazzjonijiet taż-żieda fil-valur tal-art li tirriżulta mir-riabilitazzjoni jew ir-riabilitazzjoni għandhom jitwettqu minn espert indipendenti kkwalifikat.

4.7 Għajnuna fil-forma ta' tnaqqis fit-taxxi jew imposti parafiskali

4.7.1 *Għajnuna fil-forma ta' tnaqqis fit-taxxi ambjentali u imposti parafiskali*

4.7.1.1 Raġuni għall-għajnuna

259. It-taxxi ambjentali jew l-imposti parafiskali jiġu imposti sabiex iżidu l-kostijiet ta' mġiba li tagħmel ħsara lill-ambjent, u b'hekk jiskoraġġixxu mġiba bħal din u jżidu l-livell ta' ħarsien ambjentali. Fil-prinċipju, it-taxxi ambjentali u l-imposti parafiskali għandhom jirriflettu l-kostijiet globali għas-soċjetà, u b'mod korrispondenti, l-ammont ta' taxxa jew imposta parafiskali mħallsa għal kull unità ta' emissjonijiet; jenħtieġ li sustanzi niġġiesa oħra, jew riżorsi kkonsmati, ikunu l-istess għall-impriżi kollha, li huma responsabbli għall-imġiba ta' ħsara għall-ambjent. Filwaqt li t-tnaqqis fit-taxxi ambjentali jew l-imposti parafiskali jista' jkollu impatt negattiv fuq dak l-objettiv, approċċ bħal dan jista' madankollu jkun meħtieġ meta l-benefiċjarji jkunu fi żvantaġġ kompetittiv tant kbir li ma jkunx fattibbli li jiġu introdotti t-taxxa ambjentali jew l-imposta parafiskali.

4.7.1.2 Kamp ta' applikazzjoni u attività appoġġata

260. L-għoti ta' trattament aktar favorevoli lil xi impriżi jista' jiffaċilita livell ġenerali ogħla ta' taxxi ambjentali jew imposti parafiskali. Għaldaqstant, it-tnaqqis fit-taxxi jew l-imposti ambjentali jista' mill-inqas indirettament jikkontribwixxi għal livell ogħla ta' ħarsien tal-ambjent. Madankollu, l-objettiv ġenerali tat-taxxa ambjentali jew tal-imposta parafiskali li tiskoraġġixxi mġiba li tagħmel ħsara lill-ambjent m'għandux jiddgħajjef.

261. Il-Kummissjoni se tqis li t-tnaqqis fit-taxxa jew fl-imposti ma jimminax l-objettiv ġenerali segwit u jikkontribwixxi tal-anqas indirettament għal livell ogħla ta' ħarsien tal-ambjent, jekk Stat Membru juri li ż-żewġ kundizzjonijiet li ġejjin huma ssodisfati:

(a) it-tnaqqis huwa mmirat sew lejn dawk l-impriżi l-aktar affettwati minn taxxa ogħla;

(b) rata ta' taxxa, li hija ġeneralment applikabbli, hija ogħla milli kien ikun il-każ mingħajr it-tnaqqis.

262. Għal dan il-għan il-Kummissjoni se tivvaluta l-informazzjoni pprovduta mill-Istati Membri. Jenħtieġ li dik l-informazzjoni tinkludi s-setturi jew il-kategoriji ta' benefiċjarji koperti mit-tnaqqis u deskrizzjoni tas-sitwazzjoni tal-benefiċjarji ewlenin f'kull settur ikkonċernat u spjegazzjoni ta' kif it-tassazzjoni tista' tikkontribwixxi għall-ħarsien tal-ambjent. Jenħtieġ li s-setturi eliġibbli għat-tnaqqis jiġu deskritti kif suppost, u jenħtieġ ukoll li tiġi pprovduta lista tal-akbar benefiċjarji għal kull settur (b'kunsiderazzjoni, b'mod partikolari, tal-fatturat, tal-ishma tas-suq u tad-daqs tal-bażi tat-taxxa).

4.7.1.3 Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ

4.7.1.3.1 Neċessità

263. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punt 264 japplikaw flimkien mar-rekwiżiti stabbiliti fit-Taqsima 3.2.1.1.

264. Il-Kummissjoni se tikkunsidra l-għajnuna bħala neċessarja jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

(a) l-għażla ta' benefiċjarji hi bbażata fuq kriterji oġġettivi u trasparenti u l-għajnuna tingħata fil-prinċipju bl-istess mod għall-kompetituri kollha fl-istess settur jekk ikunu jinsabu f'sitwazzjoni fattwali simili;

(b) it-taxxa ambjentali jew l-imposta parafiskali mingħajr tnaqqis twassal għal żieda sostanzjali fil-kostijiet tal-produzzjoni kkalkulati bħala proporzjon tal-valur miżjud gross għal kull settur jew kategorija ta' benefiċjarji individwali;

(c) iż-żieda sostanzjali fil-kostijiet tal-produzzjoni ma setgħetx tgħaddi għand il-konsumaturi mingħajr ma twassal għal tnaqqis sostanzjali fil-bejgħ.

4.7.1.3.2 Adegwatezza

265. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 266 u 267 japplikaw flimkien mar-rekwiżiti stabbiliti fit-Taqsima 3.2.1.2.

266. Il-Kummissjoni se tawtorizza biss skemi ta' għajnuna għal perjodi massimi ta' 10 snin, li warajh Stat Membru jista' jinnotifika l-miżura mill-ġdid jekk jirrievalwa kemm kienu addattati l-miżuri ta' għajnuna kkonċernati.

267. L-Istati Membri jistgħu jagħtu l-għajnuna fil-forma ta' tnaqqis tar-rata tat-taxxa jew tal-imposta jew bħala ammont ta' kumpens fiss annwali (rifużjoni tat-taxxa jew tal-imposta), jew bħala kombinazzjoni tat-tnejn li huma. Il-vantaġġ tal-approċċ ta' rifużjoni tat-taxxa huwa li l-impriżi jibqgħu esposti għas-sinjal tal-prezz, mogħti mit-taxxa jew l-imposta ambjentali. Meta jintuża, l-ammont ta' rifużjoni tat-taxxa għandu jiġi kkalkolat

fuq il-bażi ta' *data* storika, jiġifieri l-livell tal-produzzjoni, u l-konsum jew it-tniġġis osservat għall-impriża fuq sena ta' bażi partikolari.

4.7.1.3.3 Proporzjonalità

268. It-Taqsima 3.2.1.3 ma tapplikax għal għajnuna fil-forma ta' tnaqqis fit-taxxi ambjentali u l-imposti parafiskali.

269. Il-Kummissjoni tikkunsidra l-għajnuna bħala proporzjonata jekk tiġi ssodisfata mill-inqas waħda mill-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) il-benefiċjarji tal-għajnuna jħallsu mill-inqas 20 % tat-taxxa ambjentali jew tal-imposta parafiskali nazzjonali ;

(b) it-tnaqqis fit-taxxa jew fl-imposta ma jaqbiżx il-100 % tat-taxxa ambjentali jew tal-imposta parafiskali nazzjonali, u huwa kundizzjonali fuq il-konklużjoni ta' ftehimiet bejn l-Istat Membru u l-benefiċjarji jew l-assoċjazzjonijiet ta' benefiċjarji li permezz tagħhom il-benefiċjarji jew l-assoċjazzjonijiet tal-benefiċjarji jimpenjaw ruħhom li jilħqu objettivi ta' ħarsien tal-ambjent li jkollhom l-istess effett daqslikieku l-benefiċjarji jew l-assoċjazzjonijiet ta' benefiċjarji ħallsu mill-inqas 20 % tat-taxxa jew imposta nazzjonali. Dawn il-ftehimiet jew impenji jistgħu jkunu marbuta, fost affarijiet oħra, ma' tnaqqis fil-konsum tal-enerġija, tnaqqis fl-emissjonijiet jew sustanzi niġġiesa oħra, jew kwalunkwe miżura ambjentali oħra.

270. Tali ftehimiet għandhom jissodisfaw il-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

(a) is-sustanza tal-ftehimiet tkun innegozjata minn kull Stat Membru u tispeċifika l-miri u tistabilixxi skeda ta' żmien biex jintlaħqu dawn il-miri;

(b) l-Istati Membri għandhom jassiguraw monitoraġġ indipendenti u regolari tal-impenji fil-ftehimiet;

(c) il-ftehimiet jiġu riveduti perjodikament fid-dawl tal-iżviluppi teknoloġiċi u żviluppi oħra u jipprevedu penali effettivi f'każ li l-impenji ma jintlaħqux.

4.7.2 *Għajnuna għall-ħarsien tal-ambjent fil-forma ta' tnaqqis fit-taxxi jew imposti parafiskali*

4.7.2.1 Raġuni għall-għajnuna

271. L-Istati Membri jistgħu jikkunsidraw li jżidu l-livell ta' ħarsien tal-ambjent permezz ta' tnaqqis fit-taxxi jew imposti parafiskali. Fejn tali tnaqqis ikollu l-għan li jinċentiva lill-benefiċjarji biex iwettqu proġetti jew attivitajiet li jirriżultaw f'inqas tniġġis jew konsum tar-riżorsi, il-Kummissjoni se tivvaluta l-miżuri fid-dawl tar-rekwiżiti stabbiliti fit-Taqsima 4.7.2.

4.7.2.2 Kamp ta' applikazzjoni u attività appoġġata

272. Din it-Taqsima tkopri l-għajnuna għal proġetti u attivitajiet li ma jagħmlux ħsara lill-ambjent li jaqgħu fil-kamp ta’ applikazzjoni tat-Taqsimiet 4.2 sa 4.6 u li jieħdu l-forma ta’ tnaqqis fit-taxxi jew fl-imposti parafiskali.

273. Fejn it-tnaqqis fit-taxxa jew fl-imposta primarjament ikollu bħala objettiv id-dekarbonizzazzjoni, it-Taqsima 4.1 tapplika u mhux it-Taqsima 4.7.2.

4.7.2.3 Effett ta’ inċentiv

274. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 275 u 276 japplikaw flimkien ma’ dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.1.2.

275. Għal kull proġett eliġibbli jew proġett ta’ referenza għal kategorija ta’ benefiċjarji, l-Istat Membru jrid jissottometti kwantifikazzjoni, kif stabbilit fit-Taqsima 3.2.1.3 (punt 50)), jew *data* ekwivalenti, għall-valutazzjoni mill-Kummissjoni li tqabbel il-profittabbiltà tal-proġett jew attività ta’ referenza mat-tnaqqis tat-taxxa jew tal-imposta parafiskali u mingħajru u li turi li t-tnaqqis jinċentiva t-twettiq ta’ proġett jew attività li ma jagħmlux ħsara lill-ambjent.

276. Għajnuna għal proġetti li jibdew qabel ma tiġi sottomessa l-applikazzjoni għall-għajnuna titqies li għandha effett ta’ inċentiv meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

(a) il-miżura tistabbilixxi dritt għall-għajnuna skont kriterji oġġettivi u mhux diskriminatorji, u mingħajr eżerċizzju ulterjuri ta’ diskrezzjoni mill-Istat Membru;

(b) il-miżura tkun ġiet adottata u tkun fis-seħħ qabel ma jkun beda x-xogħol fuq il-proġett jew l-attività megħjuna, ħlief fil-każ ta’ skemi fiskali suċċessivi, fejn l-attività kienet diġà koperta mill-iskemi preċedenti fil-forma ta’ vantaġġi fiskali jew parafiskali.

4.7.2.4 Proporzjonalità

277. It-Taqsima 3.2.1.3 ma tapplikax għal għajnuna għall-ħarsien ambjentali fil-forma ta’ tnaqqis fit-taxxi jew imposti parafiskali

278. L-għajnuna ma għandhiex taqbeż ir-rata normali jew l-ammont tat-taxxa jew imposta li kieku kienet tkun applikabbli.

279. Meta t-tnaqqis tat-taxxa jew tal-imposta parafiskali jkun marbut mal-kostijiet tal-investiment, l-għajnuna titqies proporzjonata, sakemm ma taqbiżx l-intensitajiet tal-għajnuna u l-ammonti massimi tal-għajnuna fit-Taqsimiet 4.2 sa 4.6. Fejn dawk it-Taqsimiet jeħtieġu proċess kompetittiv ta’ offerti, dak ir-rekwiżit ma japplikax għat-tnaqqis tat-taxxa jew tal-imposta parafiskali.

280. Fejn it-tnaqqis tat-taxxa jew tal-imposta parafiskali jnaqqas il-kostijiet operatorji rikorrenti, l-ammont tal-għajnuna ma għandux jaqbeż id-differenza bejn il-kostijiet operatorji tas-soluzzjoni favur l-ambjent u tax-xenarju kontrofattwali li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent. Għandu jittieħed kont ukoll tal-iffrankar potenzjali ta’ kostijiet jew

dħul addizzjonali li jirriżulta minn attività li tirrispetta aktar l-ambjent. Fejn ma jkun hemm l-ebda attività jew investiment kontrofattwali, l-għajnuna ma tridx taqbeż id-differenza bejn il-kostijiet operatorji u d-dħul, inkluż profitt raġonevoli matul il-perjodu rilevanti, u l-Istat Membru jrid jistabbilixxi mekkaniżmu ta' rkupru biex jiżgura li jiġu rkuprati l-pagamenti żejda.

4.7.2.5 Evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ

281. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 282 sa 283 japplikaw flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.2.2.

282. L-għajnuna mill-Istat trid tingħata, fil-prinċipju, bl-istess mod għall-impriżi eliġibbli kollha li joperaw fl-istess settur ta' attività ekonomika li jkunu fl-istess sitwazzjoni fattwali jew simili fir-rigward tal-għanijiet jew l-objettivi tal-miżura ta' għajnuna.

283. Jekk it-tnaqqis tat-taxxa jew tat-taxxa parafiskali jikkonċerna proġetti li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tat-Taqsima 4.3.1, japplikaw il-punti 161 sa 166; jekk jikkonċerna proġetti li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tat-Taqsima 4.3.2, għandhom japplikaw il-punti 184 sa 189.

4.8 Għajnuna għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku

4.8.1 *Raġuni għall-għajnuna*

284. Fallimenti tas-suq u regolatorji jistgħu jfissru li s-sinjali tal-prezzijiet jonqsu milli jipprovdu inċentivi ta' investiment effiċjenti, li jwasslu pereżempju għal taħlita inadegwata ta' riżorsi tal-elettriku, kapaċità, flessibbiltà jew post. Barra minn hekk, it-trasformazzjoni sinifikanti fis-settur tal-elettriku minħabba t-tibdil teknoloġiku u l-isfidi klimatiċi tqajjem sfidi ġodda biex tiġi żgurata s-sigurtà tal-provvista tal-elettriku. Filwaqt li suq tal-elettriku dejjem aktar integrat normalment jippermetti l-iskambju tal-elettriku madwar l-UE kollha, u b'hekk itaffi l-problemi tas-sigurtà tal-provvista nazzjonali, jistgħu jseħħu sitwazzjonijiet fejn anke fi swieq akkoppjati, is-sigurtà tal-provvista tista' ma tkunx garantita f'kull ħin f'xi Stati Membri jew reġjuni. B'riżultat ta' dan, l-Istati Membri jistgħu jikkunsidraw l-introduzzjoni ta' miżuri biex jiżguraw ċerti livelli ta' sigurtà tal-provvista tal-elettriku.

4.8.2 *Kamp ta' applikazzjoni u attività appoġġata*

285. Din it-Taqsima tkopri r-regoli ta' kompatibbiltà għal miżuri ta' għajnuna mmirati biex iżidu s-sigurtà tal-provvista tal-elettriku. Dawn jinkludu mekkaniżmi ta' kapaċità u skemi ta' interruttibbiltà għat-trattament ta' kwistjonijiet ta' sigurtà tal-provvista fit-tul u għal żmien qasir li jirriżultaw minn fallimenti tas-suq li jipprevjenu investiment suffiċjenti fil-kapaċità tal-ġenerazzjoni tal-elettriku, il-ħżin jew ir-rispons tad-domanda, kif ukoll riżervi tan-network li għandhom l-għan li jittrattaw l-insuffiċjenza tan-networks ta' trażmissjoni u distribuzzjoni tal-elettriku.

286. Tali miżuri jistgħu jitfasslu wkoll biex jappoġġaw l-objettivi tal-ħarsien tal-ambjent, pereżempju permezz tal-esklużjoni ta' kapaċità li tniġġes aktar jew miżuri li jagħtu vantaġġ lill-kapaċità ta' benefiċċju ambjentali fil-proċess tal-għażla.

4.8.3 *L-għajnuna trid tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika*

4.8.3.1 Il-faċilitazzjoni tal-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi

287. Bħala parti min-notifika tagħhom, jenħtieġ li l-Istati Membri jidentifikaw l-attivitajiet ekonomiċi li se jiġu żviluppati bħala riżultat tal-għajnuna. L-għajnuna biex tiżdied is-sigurtà tal-provvista tal-elettriku tiffaċilita direttament l-iżvilupp ta' attivitajiet ekonomiċi marbuta mal-ġenerazzjoni tal-elettriku, il-ħżin u r-rispons tad-domanda, inklużi investimenti ġodda u r-rinnovazzjoni u l-manutenzjoni effiċjenti tal-assi eżistenti. Tista' tappoġġa wkoll b'mod indirett firxa wiesgħa ta' attività ekonomika li tiddependi fuq l-elettriku bħala input li jinkludi l-elettrifikazzjoni tas-sħana u t-trasport.

4.8.3.2 Effett ta' inċentiv

288. Bħala eċċezzjoni għall-punti 25, 26 u 27, minħabba n-natura ġenerali tal-fallimenti tas-suq li jwasslu għal ħtieġa potenzjali li tiġi inċentivata sigurtà addizzjonali tal-provvista tal-elettriku, l-Istati Membri jistgħu jistrieħu fuq l-evidenza ppreżentata taħt it-Taqsima 4.8.4.1 biex juru l-effett ta' inċentiv tal-miżura proposta b'mod ġenerali. Il-valutazzjoni meħtieġa biex tintwera, tiġi analizzata u kkwantifikata l-ħtieġa ta' miżura ta' sigurtà tal-provvista tippermetti tqabbil tas-sitwazzjoni tas-sigurtà tal-provvista mal-miżura u s-sitwazzjoni kontrofattwali mingħajr il-miżura.

289. Japplikaw ir-regoli dwar l-effett ta' inċentiv fil-punti 28, 29, 30 u 31.

4.8.4 *Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ*

4.8.4.1 Neċessità

290. It-Taqsima 3.2.1.1 ma tapplikax għal miżuri għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku.

291. In-natura u l-kawżi tal-problema tas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku, u għalhekk il-ħtieġa ta' għajnuna mill-Istat biex tkun żgurata s-sigurtà tal-provvista tal-elettriku, iridu jiġu analizzati u kkwantifikati kif xieraq, inkluż meta u fejn tkun mistennija titfaċċa l-problema b'referenza għall-istandard ta' affidabbiltà kif definit fl-Artikolu 25 tar-Regolament. (UE) 2019/943. L-unità ta' kejl għall-kwantifikazzjoni jenħtieġ li tiġi deskritta u jenħtieġ li jiġi pprovdut il-metodu tal-kalkolu tagħha, b'referenza għal kwalunkwe rekwiżit rilevanti fil-leġiżlazzjoni settorjali.

292. Jekk applikabbli, l-identifikazzjoni ta' problema tas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku jenħtieġ li tkun konsistenti mal-aħħar analiżi disponibbli mwettqa mill-ENTSO-E għall-elettriku f'konformità mal-leġiżlazzjoni tas-suq intern tal-enerġija, b'mod partikolari:

(a) għal miżuri mmirati lejn l-adegwatezza tar-riżorsi, il-valutazzjonijiet Ewropej dwar l-adegwatezza tar-riżorsi msemmija fl-Artikolu 23 tar-Regolament (UE) 2019/943;

(b) għal miżuri mmirati lejn il-konġestjoni strutturali, ir-rapporti dwar il-konġestjonijiet strutturali u konġestjonijiet fiżiċi ewlenin oħra bejn iż-żoni tal-offerti u fi ħdanhom, imsemmija fl-Artikolu 14(2) tar-Regolament (UE) 2019/943.

293. L-Istati Membri jistgħu jserrħu wkoll fuq valutazzjonijiet nazzjonali dwar l-adegwatezza tar-riżorsi biex juru l-ħtieġa ta' miżuri ta' sigurtà tal-provvista, sa fejn permess skont l-Artikolu 24 tar-Regolament (UE) 2019/943.

294. Il-miżuri relatati mar-riskju ta' kriżijiet tal-elettriku fil-qrib jenħtieġ li jiġu identifikati fil-pjan nazzjonali ta' tħejjija għar-riskji previst fl-Artikolu 11 tar-Regolament (UE) 2019/941[107].

295. L-Istati Membri li jipproponu li jintroduċu diversi miżuri mmirati lejn is-sigurtà tal-provvista tal-elettriku jridu jispjegaw b'mod ċar kif jinteraġixxu ma' xulxin biex jilħqu l-istandard ta' affidabbiltà (imma ma jmorrux lil hinn minnu).

296. Iridu jiġu identifikati l-fallimenti regolatorji jew tas-suq, li jipprevjenu l-ksib ta' grad suffiċjenti ta' sigurtà tal-provvista tal-elettriku (u ta' protezzjoni ambjentali jekk rilevanti) fin-nuqqas ta' intervent.

297. Iridu jiġu identifikati wkoll il-miżuri eżistenti li diġà huma mmirati lejn il-falliment(i) tas-suq.

298. L-Istati Membri jridu juru b'mod ċar ir-raġunijiet għaliex is-suq ma jistax ikun mistenni li jipprovdi sigurtà tal-provvista tal-elettriku mingħajr għajnuna mill-Istat, billi jitqiesu l-iżviluppi li qed isiru u dawk ippjanati fis-suq u tat-teknoloġija.

299. Fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni se tikkunsidra l-elementi li ġejjin li għandhom jiġu pprovduti mill-Istat Membru:

(a) valutazzjoni tal-impatt tal-ġenerazzjoni varjabbli, inkluża dik li toriġina minn sistemi ġirien;

(b) valutazzjoni tal-impatt tal-parteċipazzjoni fin-naħa tad-domanda, inkluża deskrizzjoni tal-miżuri biex jinkoraġġixxu ġestjoni tad-domanda;

(c) valutazzjoni tal-eżistenza attwali jew potenzjali ta' interkonnetturi u ta' infrastruttura ewlenija ta' grilja tat-trażmissjoni, inkluża deskrizzjoni tal-proġetti taħt kostruzzjoni u ppjanati;

(d) valutazzjoni ta' kull element ieħor li jista' jikkaġuna jew jiggrava l-problema tas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku, bħal limiti massimi fuq il-prezzijiet bl-ingrossa jew fallimenti regolatorji jew tas-suq oħra. Fejn meħtieġ skont ir-Regolament (UE) 2019/943, il-pjan ta' implimentazzjoni msemmi fl-Artikolu 20(3) ta' dak ir-Regolament irid jiġi soġġett għal opinjoni tal-Kummissjoni qabel ma tkun tista' tingħata l-għajnuna. Il-pjan ta' implimentazzjoni u l-opinjoni se jitqiesu fil-valutazzjoni tan-neċessità.

4.8.4.2 Adegwatezza

300. It-Taqsima 3.2.1.2 ma tapplikax għal miżuri għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku.

---

[107] Ir-Regolament (UE) 2019/941 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar it-tħejjija għar-riskji fis-settur tal-elettriku (ir-Regolament dwar it-tħejjija għar-riskji) (*ĠU L 158, 14.6.2019, p. 1*).

301. Jenħtieġ li l-Istati Membri primarjament jikkunsidraw modi alternattivi biex jiksbu s-sigurtà tal-provvista tal-elettriku, b'mod partikolari billi jikkunsidraw disinn tas-suq tal-elettriku aktar effiċjenti li jista' jtaffi l-fallimenti tas-suq li jimminaw is-sigurtà tal-provvista tal-elettriku. Pereżempju t-titjib tal-funzjonament tal-issetiljar tal-iżbilanċ tal-elettriku, integrazzjoni aħjar tal-ġenerazzjoni varjabbli, l-inċentivar u l-integrazzjoni tar-rispons u l-ħżin fin-naħa tad-domanda, il-possibbiltà ta' sinjali tal-prezzijiet effiċjenti, it-tneħħija ta' ostakli għall-kummerċ transfruntier, u t-titjib tal-infrastruttura inkluża l-interkonnessjoni. L-għajnuna tista' titqies xierqa għal miżuri ta' sigurtà tal-provvista tal-enerġija jekk, minkejja titjib xieraq fid-disinn tas-suq u investimenti fl-assi tan-network, kemm jekk diġà implimentati jew ippjanati, tibqa' teżisti problema ta' sigurtà tal-provvista.

4.8.4.3 Eliġibbiltà

302. Jenħtieġ li l-miżuri ta' għajnuna jkunu miftuħa għall-benefiċjarji jew għall-proġetti kollha li teknikament huma kapaċi jikkontribwixxu b'mod effiċjenti għall-kisba tal-objettiv tas-sigurtà tal-provvista. Dan jinkludi l-ġenerazzjoni, il-ħżin u r-rispons fin-naħa tad-domanda, kif ukoll l-aggregazzjoni ta' unitajiet żgħar ta' dawn il-forom ta' kapaċità fi blokok akbar.

303. Il-limitazzjonijiet fuq il-parteċipazzjoni fil-miżuri tas-sigurtà tal-provvista li għandhom l-għan li jiżguraw li dawn il-miżuri ma jdgħajfux il-protezzjoni ambjentali huma meqjusa xierqa (ara l-punti 325 u 326).

304. L-Istati Membri huma inkoraġġuti jintroduċu kriterji jew karatteristiċi addizzjonali fil-miżuri tagħhom għas-sigurtà tal-provvista biex jippromwovu l-parteċipazzjoni ta' teknoloġiji ekoloġiċi (jew inaqqsu l-parteċipazzjoni ta' teknoloġiji li jniġġsu) meħtieġa biex jappoġġaw it-twettiq tal-objettivi tal-protezzjoni ambjentali tal-Unjoni. Tali kriterji jew karatteristiċi addizzjonali jridu jkunu oġġettivi, trasparenti u nondiskriminatorji fir-rigward ta' objettivi tal-protezzjoni ambjentali identifikati b'mod ċar, u ma jistgħux jirriżultawx f'kumpens żejjed tal-benefiċjarji.

305. Jekk ikun teknikament fattibbli, il-miżuri għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku jridu jkunu miftuħa għall-parteċipazzjoni transfruntiera diretta ta' fornituri tal-kapaċità li jinsabu fi Stat Membru ieħor. L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-kapaċità barranija li kapaċi tipprovdi prestazzjoni teknika ekwivalenti għall-kapaċitajiet nazzjonali, ikollha l-opportunità li tipparteċipa fl-istess proċess kompetittiv tal-kapaċità nazzjonali. L-Istati Membri jistgħu jeħtieġu li l-kapaċità tkun tinsab fi Stat Membru li għandu konnessjoni diretta tan-network mal-Istat Membru li japplika l-miżura. Irid ikun hemm konformità mar-regoli rilevanti stabbiliti fl-Artikolu 26 tar-Regolament (UE) 2019/943.

4.8.4.4 Konsultazzjoni pubblika

306. L-Istati Membri jridu jikkonsultaw pubblikament dwar il-miżuri li għandhom jiġu nnotifikati skont din it-Taqsima qabel in-notifika tal-għajnuna, ħlief f'ċirkostanzi ta' eċċezzjoni debitament ġustifikati. L-obbligu ta' konsultazzjoni ma japplikax fir-rigward ta' emendi għal miżuri diġà approvati li ma jbiddlux il-kamp ta' applikazzjoni jew l-eliġibbiltà tagħhom, u l-każijiet imsemmija fil-punt 307. Sabiex jiġi ddeterminat jekk miżura hijiex ġustifikata jew le, b'kont meħud tal-kriterji f'dawn il-linji gwida, hija meħtieġa l-konsultazzjoni pubblika li ġejja:

a) għall-miżuri fejn l-għajnuna annwali medja stmata li għandha tingħata tkun ≥ EUR 100 miljun fis-sena, konsultazzjoni pubblika li ddum mill-inqas tmien ġimgħat, li tkopri:

(i) l-eliġibbiltà;

(ii) l-użu propost u l-kamp ta' applikazzjoni tal-proċessi kompetittivi ta' offerti u kwalunkwe eċċezzjoni proposta;

(iii) il-parametri ewlenin għall-proċess tal-allokazzjoni tal-għajnuna[108], inkluż biex tkun possibbli l-kompetizzjoni bejn it-tipi differenti ta' benefiċjarji[109];

(iv) jekk ma jintużax proċess kompetittiv ta' offerti, il-preżunzjonijiet u d-*data* li fuqhom hija bbażata l-kwantifikazzjoni użata biex tintwera l-proporzjonalità tal-għajnuna, inklużi l-kostijiet, id-dħul, il-preżunzjonijiet operattivi u t-tul tal-ħajja, u l-kost medju ponderat tal-kapital; u

(v) fejn jistgħu jiġu appoġġati investimenti ġodda fil-ġenerazzjoni bbażata fuq il-gass naturali, is-salvagwardji proposti biex tiġi żgurata l-konsistenza mal-miri klimatiċi tal-Unjoni.

b) għall-miżuri fejn l-għajnuna annwali medja stmata mogħtija tkun < EUR 100 miljun fis-sena, konsultazzjoni pubblika li ddum mill-inqas erba' (4) ġimgħat, li tkopri:

(i) l-eliġibbiltà;

(ii) l-użu propost u l-kamp ta' applikazzjoni tal-proċessi kompetittivi ta' offerti u kwalunkwe eċċezzjoni proposta; u

(iii) fejn jistgħu jiġu appoġġati investimenti ġodda fil-ġenerazzjoni bbażata fuq il-gass naturali, is-salvagwardji proposti biex tiġi żgurata l-konsistenza mal-miri klimatiċi tal-Unjoni.

307. Mhijiex meħtieġa konsultazzjoni pubblika għall-miżuri li jaqgħu taħt il-punt 306(b) fejn jintużaw proċessi kompetittivi ta' offerti u l-miżura ma tkunx tappoġġa investimenti fil-ġenerazzjoni tal-enerġija bbażata fuq il-fjuwils fossili.

308. Il-kwestjonarji ta' konsultazzjoni jridu jiġu ppubblikati fuq sit web pubbliku. L-Istati Membri jridu jippubblikaw risposta għall-konsultazzjoni, li tiġbor fil-qosor u tindirizza t-tweġibiet li jkunu waslu. Jenħtieġ li din tkun tinkludi spjegazzjoni ta' kif l-impatti possibbli fuq il-kompetizzjoni ġew minimizzati permezz tal-kamp ta' applikazzjoni/tal-eliġibbiltà tal-miżura proposta. L-Istati Membri jridu jipprovdu link

[108] Pereżempju ż-żmien bejn il-proċess kompetittiv u l-perjodu tat-twettiq, ir-regoli tal-offerta, ir-regoli tal-ipprezzar.

[109] Pereżempju, jekk ikun hemm tulijiet differenti tal-kuntratti, metodoloġiji differenti għall-kalkolu tal-ammont tal-kapaċità/tal-output eliġibbli minn teknoloġiji differenti, metodoloġiji differenti għall-kalkolu jew għall-ħlas tas-sussidji.

għar-risposta tagħhom għall-konsultazzjoni bħala parti min-notifika tal-miżuri ta' għajnuna fil-qafas ta' din it-Taqsima.

309. F'każijiet eċċezzjonali u debitament ġustifikati, il-Kummissjoni tista' tikkunsidra metodi alternattivi ta' konsultazzjoni, dment li l-fehmiet tal-partijiet interessati jitqiesu fl-implimentazzjoni (imkomplija) tal-għajnuna. F'każijiet bħal dawn, il-konsultazzjoni jaf ikollha tiġi kkombinata ma' azzjonijiet korrettivi biex jiġu minimizzati l-effetti ta' distorsjoni possibbli tal-miżura.

4.8.4.5 Proporzjonalità

310. Ir-regoli stabbiliti fil-punti 311, 312, 313 u 314 japplikaw flimkien mar-regoli stabbiliti fil-punti 48, 49 u 50.

311. Iż-żmien bejn l-għoti tal-għajnuna u l-iskadenza sa meta jridu jitwettqu l-proġetti jenħtieġ li jippermetti l-kompetizzjoni effettiva bejn il-proġetti varji eliġibbli.

312. L-eċċezzjonijiet mir-rekwiżit li tiġi allokata għajnuna u jiġi ddeterminat il-livell ta' għajnuna permezz ta' proċess kompetittiv ta' offerti jistgħu jiġu ġġustifikati biss fejn tiġi pprovduta evidenza, inkluż kwalunkwe evidenza miġbura fil-konsultazzjoni pubblika, li turi li x'aktarx ma jkunx hemm biżżejjed parteċipazzjoni potenzjali f'tali proċess ta' offerti biex tiġi żgurata l-kompetizzjoni.

313. F'każ ta' għotjiet ta' għajnuna individwali li ma jingħatawx permezz ta' proċess kompetittiv ta' offerti, l-Istati Membri jridu jiġġustifikaw il-livelli tal-għajnuna proposti fuq pjanijiet tan-negozju individwali għall-proġett speċifiku li għandu jingħata għajnuna, inklużi l-elementi kollha elenkati fil-punti 50 u 51.

314. L-Istati Membri jistgħu jużaw ukoll ċertifikati kompetittivi/skemi ta' obbligi tal-fornituri, dment li:

(a) id-domanda fl-iskema tkun inqas mill-provvista potenzjali; u

(b) il-prezz tal-akkwiżizzjoni/tal-penali li japplika għal konsumatur/fornitur li ma jkunx xtara l-għadd ta' ċertifikati meħtieġa (jiġifieri l-prezz li jikkostitwixxi l-massimu li jista' jitħallas għall-appoġġ) huwa stabbilit abbażi tal-valur tat-tagħbija mitlufa.

4.8.5 *L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ u l-ibbilanċjar*

315. It-Taqsima 3.2.2 ma tapplikax għal miżuri għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku.

316. Il-miżuri għas-sigurtà tal-provvista tal-enerġija spiss jimmiraw li jipproduċu inċentivi effiċjenti għal investiment kumplessiv suffiċjenti fis-sistema kollha biex jintlaħaq l-istandard ta' affidabbiltà fil-mira u għalhekk mhux dejjem ikunu marbuta ma' investimenti identifikabbli speċifiċi minn kull benefiċjarju.

317. L-għajnuna trid titfassal b'tali mod li jinżamm il-funzjonament effiċjenti tas-swieq u jiġu ppreservati l-inċentivi ta' operat effiċjenti u s-sinjali tal-prezzijiet.

318. Ma jistgħux jingħataw inċentivi għall-ġenerazzjoni tal-enerġija li tkun tieħu post forom ta' enerġija li jniġġsu inqas.

319. Ir-rekwiżiti fil-punti 317 u 318 ġeneralment jiġu ssodisfati meta miżura tħallas għall-kapaċità (EUR għal kull megawatt (MW)) minflok għall-output tal-elettriku (EUR/MWh). Jekk ikun hemm pagament għal kull MWh hemm bżonn ta' attenzjoni addizzjonali biex jiġi żgurat li jiġu evitati l-effetti negattivi fuq is-suq u li ma jiġux sostitwiti sorsi tal-ġenerazzjoni li jniġġsu inqas.

320. Il-miżuri tas-sigurtà tal-provvista tal-enerġija jridu jissodisfaw kwalunkwe kundizzjoni rilevanti tad-disinn fl-Artikolu 22 tar-Regolament (UE) 2019/943[110].

321. Għar-riżervi strateġiċi u kwalunkwe miżura oħra fejn il-kapaċità tinżamm barra mis-suq, japplikaw ir-rekwiżiti kumulattivi addizzjonali li ġejjin biex jiġi żgurat li ma jkunx hemm distorsjoni tal-formazzjoni tal-prezz tas-suq:

(a) ir-riżorsi tal-miżura għandhom jintbagħtu biss jekk l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni x'aktarx jeżawrixxu r-riżorsi ta' bilanċ tagħhom biex jistabbilixxu ekwilibriju bejn id-domanda u l-provvista[111];

(b) matul il-perjodi tal-issetiljar tal-iżbilanċ, meta jintbagħtu r-riżorsi fil-miżura, l-iżbilanċi fis-suq għandhom jiġu ssetiljati mill-anqas bil-valur tat-tagħbija mitlufa[112] jew b'valur ogħla mil-limitu tal-prezz tekniku ta' dakinhar[113], skont liema minnhom huwa l-ogħla;

(c) l-output tal-miżura wara d-dispaċċ għandu jiġi attribwit lill-partijiet responsabbli mill-bilanċ permezz tal-mekkaniżmu ta' saldu tal-iżbilanċ;

(d) ir-riżorsi fil-miżura għandhom jinżammu barra mis-swieq tal-enerġija mill-anqas għal kemm idum il-perjodu kuntrattwali.

322. Għall-mekkaniżmi ta' kapaċità, l-Istati Membri jridu jiżguraw li l-obbligi ta' kapaċità jkunu trasferibbli bejn il-fornituri eliġibbli tal-kapaċità.

323. Il-miżuri għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku jenħtieġ li:

(a) ma joħolqux distorsjonijiet tas-suq bla bżonn jew jillimitaw il-kummerċ transżonali;

(b) ma jnaqqsux l-inċentivi għall-investiment fil-kapaċità tal-interkonnessjoni — pereżempju billi jnaqqsu d-dħul mill-konġestjoni għal interkonnetturi eżistenti jew ġodda;

---

110 Għall-miżuri inklużi fil-pjan ta' tħejjija għar-riskji msemmi fir-Regolament (UE) 2019/941, ara wkoll l-Artikolu 16(1) ta' dak ir-Regolament.

111 Dan ir-rekwiżit huwa mingħajr preġudizzju għall-attivazzjoni tar-riżorsi qabel id-dispaċċ attwali sabiex jiġu rispettati l-limiti ta' kalar u r-rekwiżiti operazzjonali tar-riżorsi. L-output tar-riżerva strateġika matul l-attivazzjoni ma jistax ikun attribwit lil gruppi ta' bbilanċjar permezz tas-swieq bl-ingrossa u ma jistax jibdel l-iżbilanċi tagħhom.

112 Kif iddeterminat skont l-Artikolu 11 tar-Regolament (UE) 2019/943.

113 Kif imsemmi fl-Artikolu 10(1) tar-Regolament (UE) 2019/943.

(c) ma jimminawx l-akkoppjament tas-swieq, inkluż għas-swieq tal-istess ġurnata u tal-ibbilanċjar;

(d) ma jimminawx deċiżjonijiet tal-investiment dwar il-kapaċità li jkunu saru qabel il-miżura.

324. Sabiex jiġi evitat li jiġu mminati l-inċentivi għar-rispons fin-naħa tad-domanda u l-aggravar tal-fallimenti tas-suq li jwasslu għall-ħtieġa ta' miżuri ta' sigurtà tal-provvista, u biex jiġi żgurat li d-daqs tal-intervent fis-sigurtà tal-provvista jkun limitat kemm possibbli, jenħtieġ li l-kostijiet tal-miżura għas-sigurtà tal-provvista jiġġarrbu mill-parteċipanti fis-suq li jikkontribwixxu għall-ħtieġa tal-miżura. Dan jista' jinkiseb, pereżempju, billi l-kostijiet ta' miżura għas-sigurtà tal-provvista jiġu allokati lill-konsumaturi tal-elettriku f'perjodi ta' domanda għolja għall-elettriku.

325. Il-Kummissjoni tqis li ċerti miżuri ta' għajnuna għandhom effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ, li x'aktarx mhux se jiġu kkumpensati. B'mod partikolari, ċerti miżuri ta' għajnuna jistgħu jaggravaw il-fallimenti tas-suq, bil-ħolqien ta' ineffiċjenzi għad-detriment tal-benessri tal-konsumaturi u soċjali. Pereżempju, il-miżuri — inklużi riżervi tan-network u skemi ta' interrompibbiltà — li ma jirrispettawx il-limitu tal-emissjonijiet applikabbli għall-mekkaniżmi ta' kapaċità stabbiliti fl-Artikolu 22 tar-Regolament (UE) 2019/943 u li jistgħu jinċentivaw investimenti ġodda fl-enerġija bbażati fuq il-karburanti fossili li jniġġsu l-aktar, bħall-faħam, id-diżil, il-linjite, iż-żejt, il-pit u x-shale bituminuż iżidu l-esternalitajiet ambjentali negattivi fis-suq.

326. Il-miżuri li jinċentivaw investimenti ġodda fil-ġenerazzjoni tal-enerġija bbażati fuq il-gass naturali jistgħu jappoġġaw is-sigurtà tal-provvisti tal-elettriku imma jaggravaw l-esternalitajiet ambjentali negattivi fit-tul, meta mqabbla ma' investimenti alternattivi f'teknoloġiji mingħajr emissjonijiet. Sabiex il-Kummissjoni tkun tista' tivverifika li l-effetti negattivi ta' tali miżuri jistgħu jiġu kkumpensati b'effetti pożittivi fit-test tal-ibbilanċjar, jenħtieġ li l-Istati Membri jispjegaw kif se jiżguraw li dan l-investiment jikkontribwixxi għall-ksib tal-mira klimatika tal-Unjoni għall-2030 u l-mira tan-newtralità klimatika sal-2050. B'mod partikolari, jenħtieġ li l-Istati Membri jispjegaw kif se jiġi evitat l-intrappolament ta' din il-ġenerazzjoni tal-enerġija mill-gass. Dan jista' jinkludi pereżempju impenji vinkolanti mill-benefiċjarju biex jimplimenta teknoloġiji ta' dekarbonizzazzjoni bħas-CCS/CCU jew jissostitwixxi l-gass naturali b'gass rinnovabbli jew b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju jew jagħlaq l-impjant fi skeda ta' żmien konsistenti mal-miri klimatiċi tal-Unjoni.

327. Fir-rigward tal-miżuri jew tal-iskemi ta' għajnuna individwali li jibbenefikaw biss lil għadd partikolarment limitat ta' benefiċjarji jew lil benefiċjarju stabbilit, jenħtieġ li l-Istati Membri, barra minn hekk, juru li l-miżura ta' għajnuna proposta mhix se twassal għal saħħa akbar fis-suq.

4.9 Għajnuna għall-infrastruttura tal-enerġija

4.9.1 *Raġunament għall-għajnuna*

328. Se jkun meħtieġ investiment sinifikanti kif ukoll aġġornament tal-infrastruttura tal-enerġija biex jintlaħqu l-miri klimatiċi tal-Unjoni. Infrastruttura tal-enerġija moderna

hija kruċjali għal suq tal-enerġija integrat li jissodisfa l-miri tal-klima filwaqt li jiżgura s-sigurtà tal-provvista fl-Unjoni. L-infrastruttura tal-enerġija adegwata hija element neċessarju ta' suq effiċjenti tal-enerġija. It-titjib tal-infrastruttura tal-enerġija jtejjeb l-istabbiltà tas-sistema, l-adegwatezza tar-riżorsi, l-integrazzjoni ta' sorsi differenti tal-enerġija u l-provvista tal-enerġija f'networks sottożviluppati.

329. Fejn l-operaturi tas-suq ma jkunux jistgħu jipprovdu l-infrastruttura meħtieġa, l-għajnuna mill-Istat tista' tkun neċessarja sabiex jingħelbu l-fallimenti tas-suq u biex jiġi żgurat li jiġu ssodisfati l-bżonnijiet infrastrutturali konsiderevoli tal-Unjoni. Wieħed mill-fallimenti tas-suq li jista' jinqala' fil-qasam tal-infrastruttura tal-enerġija huwa relatat ma' problemi ta' koordinazzjoni. Interessi diverġenti fost l-investituri, l-inċertezza dwar ir-riżultati kollaborattivi u l-effetti tan-network jistgħu jipprevjenu l-iżvilupp ta' proġett jew it-tfassil effettiv tiegħu. Fl-istess ħin, l-infrastruttura tal-enerġija tista' tiġġenera esternalitajiet pożittivi sostanzjali, fejn il-kostijiet u l-benefiċċji tal-infrastruttura jistgħu jseħħu b'mod asimetriku fost id-diversi parteċipanti fis-suq u l-Istati Membri. Il-Kummissjoni għalhekk tqis li l-għajnuna għall-infrastruttura tal-enerġija tista' tkun ta' benefiċċju għas-suq intern billi tindirizza dawn il-fallimenti tas-suq. Dan huwa partikolarment minnu għal proġetti infrastrutturali b'impatt transfruntier bħall-proġetti ta' interess komuni, kif definiti fl-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 347/2013.

4.9.2 *Kamp ta' applikazzjoni*

330. Din it-Taqsima tapplika għall-appoġġ għall-kostruzzjoni jew għall-aġġornament tal-infrastruttura tal-enerġija, kif definit fit-Taqsima 2.4, il-punt 18 (35). Sakemm il-proġett ma jkunx eskluż mill-kontroll tal-għajnuna mill-Istat (ara l-punt 331), il-Kummissjoni se tivvalutah kif stabbilit f'din it-Taqsima.

331. L-investimenti fl-infrastruttura tal-enerġija li jsiru fil-qafas ta' monopolju legali mhumiex soġġetti għar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat. Fis-settur tal-enerġija dan huwa partikolarment rilevanti għal dawk l-Istati Membri fejn il-kostruzzjoni u l-operat ta' ċerti infrastrutturi huma riżervati esklussivament bil-liġi għat-TSO jew għad-DSO.

332. Il-Kummissjoni tqis li jeżisti monopolju legali li jeskludi d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni fejn jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

(a) il-kostruzzjoni u l-operat tal-infrastruttura huma soġġetti għal monopolju legali stabbilit f'konformità mad-dritt tal-Unjoni; dan huwa l-każ fejn it-TSO/id-DSO jkun legalment l-unika entità intitolata li tagħmel ċertu tip ta' investiment u l-ebda entità oħra ma tkun tista' topera network alternattiv[114];

[114] Monopolju legali jeżisti fejn servizz partikolari jkun riżervat bil-liġi jew b'miżuri regolatorji għal fornitur esklużiv f'żona ġeografika determinata (anke fi Stat Membru wieħed), bi projbizzjoni ċara li operatur ieħor jipprovdi tali servizz (lanqas biex jissodisfa domanda residwa possibbli minn ċerti gruppi ta' klijenti). Madankollu, is-sempliċi fatt li l-provvista ta' servizz pubbliku tingħata lil impriża speċifika ma jfissirx li tali impriża tgawdi monopolju legali.

(b) il-monopolju legali ma jeskludix biss il-kompetizzjoni fis-suq, iżda anke għas-suq, fis-sens li jeskludi kull possibbiltà ta' kompetizzjoni sabiex wieħed isir l-operatur esklużiv tal-infrastruttura inkwistjoni;

(c) is-servizz ma jkunx f'kompetizzjoni ma' servizzi oħra;

(d) jekk l-operatur tal-infrastruttura tal-enerġija jkun attiv f'suq (ġeografiku jew ta' prodott) ieħor miftuħ għall-kompetizzjoni, is-sussidju inkroċjat huwa eskluż; dan jeħtieġ li jintużaw kontijiet separati, li l-kostijiet u d-dħul jiġu allokati b'mod xieraq u li l-finanzjament pubbliku pprovdut għas-servizz soġġett għall-monopolju legali ma jkunx jista' jkun ta' benefiċċju għal attivitajiet oħra. Fir-rigward tal-infrastruttura tal-elettriku u tal-gass, billi l-Artikoli 31 kemm tad-Direttiva 2009/72/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill kif ukoll tad-Direttiva 2009/73/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill jirrikjedu li entitajiet integrati vertikalment iżommu kontijiet separati għal kull waħda mill-attivitajiet tagħhom, dan ir-rekwiżit x'aktarx li jiġi ssodisfat.

333. B'mod simili, il-Kummissjoni tqis li ma hemm l-ebda għajnuna mill-Istat involuta fl-investimenti fejn l-infrastruttura tal-enerġija hija operata f'"monopolju naturali", li huwa meqjus li jeżisti meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

(a) infrastruttura ma tiffaċċja l-ebda kompetizzjoni diretta, li huwa l-każ meta l-infrastruttura tal-enerġija ma tkunx tista' tiġi rreplikata ekonomikament u għalhekk l-ebda operatur għajr it-TSO/id-DSO ma jkun involut;

(b) il-finanzjament alternattiv fl-infrastruttura tan-network, apparti l-finanzjament tan-network, huwa insinifikanti fis-settur u fl-Istat Membru kkonċernat;

(c) l-infrastruttura ma tkunx imfassla biex tiffavorixxi impriża speċifika jew settur speċifiku selettivament iżda tipprovdi benefiċċji għas-soċjetà inġenerali, li normalment ikun il-każ għall-infrastruttura tal-gass u tal-elettriku.

334. L-Istati Membri jridu jiżguraw ukoll li l-finanzjament ipprovdut għall-kostruzzjoni tal-infrastruttura tan-network tal-enerġija ma jkunx jista' jintuża għas-sussidju inkroċjat jew indirett ta' attivitajiet ekonomiċi oħra, inkluż l-operat tal-infrastruttura. Għall-infrastruttura tal-elettriku u tal-gass, ara l-punt 332 (d).

4.9.3 *Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ*

4.9.3.1 Neċessità u adegwatezza

335. It-Taqsimiet 3.2.1.1 u 3.2.1.2 ma japplikawx għall-għajnuna għall-infrastruttura tal-enerġija.

336. L-infrastruttura tal-enerġija hija tipikament iffinanzjata permezz ta' tariffi tal-utenti. Għal ħafna kategoriji tal-infrastruttura dawn it-tariffi huma soġġetti għar-regolamentazzjoni biex ikun żgurat il-livell meħtieġ ta' investimenti waqt li jiġu ppreservati d-drittijiet tal-utenti.

337. L-għoti ta' għajnuna mill-Istat huwa mod kif jingħelbu l-fallimenti tas-suq li ma jistgħux jiġu indirizzati permezz ta' tariffi tal-utent obbligatorji. Għaldaqstant, biex tintwera l-ħtieġa ta' għajnuna mill-Istat, japplikaw il-prinċipji li ġejjin:

(a) il-Kummissjoni tqis li għal proġetti ta' interess komuni kif definiti bl-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 347/2013, li huma soġġetti għalkollox għal-leġiżlazzjoni tas-suq intern tal-enerġija, il-fallimenti tas-suq f'termini ta' problemi ta' koordinazzjoni huma tali li l-finanzjament permezz tat-tariffi jista' ma jkunx biżżejjed u tista' tingħata għajnuna mill-Istat;

(b) għall-proġetti ta' interess komuni li huma parzjalment jew totalment eżentati mil-leġiżlazzjoni tas-suq intern tal-enerġija, u għal kategoriji oħra tal-infrastruttura, il-Kummissjoni se twettaq valutazzjoni każ b'każ tal-ħtieġa għal għajnuna mill-Istat. Fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni se tikkunsidra l-fatturi li ġejjin: (i) sa liema punt falliment tas-suq iwassal għal proviżjoni subottimali tal-infrastruttura meħtieġa; (ii) sa fejn l-infrastruttura hija miftuħa għal aċċess ta' parti terza u soġġetta għal regolamentazzjoni tariffarja; u (iii) sa fejn il-proġett jikkontribwixxi għas-sigurtà tal-provvista tal-enerġija fl-Unjoni.

4.9.3.2 Proporzjonalità tal-għajnuna

338. Il-proporzjonalità se tkun ivvalutata fuq il-bażi tal-prinċipju tad-distakk fil-finanzjament stabbilit fil-punti 47, 50 u 51. Għal għajnuna għall-infrastruttura, kif spjegat fil-punt 51, ix-xenarju kontrofattwali huwa preżunt bħala s-sitwazzjoni li fiha l-proġett ma jseħħx. L-introduzzjoni tal-mekkaniżmi ta' rkupru hija meħtieġa fejn ikun hemm riskju sinifikanti ta' profitti mhux mistennija, eż. meta l-għajnuna tkun qrib il-massimu permess, waqt li jinżammu l-inċentivi għall-benefiċjarji biex jimminimizzaw il-kostijiet tagħhom u jiżviluppaw in-negozju tagħhom b'mod aktar effiċjenti matul iż-żmien.

4.9.4 *L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ u l-ibbilanċjar*

339. It-Taqsima 3.2.2 ma tapplikax għall-infrastruttura tal-enerġija. Meta tanalizza l-impatt li l-għajnuna mill-Istat għall-infrastruttura tal-enerġija għandha fuq il-kompetizzjoni, il-Kummissjoni se tieħu l-approċċ li ġej:

(a) Fid-dawl tar-rekwiżiti eżistenti skont il-leġiżlazzjoni tas-suq intern tal-enerġija, li huma mmirata lejn it-tisħiħ tal-kompetizzjoni, il-Kummissjoni ġeneralment tikkunsidra li għajnuna għall-infrastruttura tal-enerġija soġġetta għal regolamentazzjoni sħiħa tas-suq intern ma għandhiex effetti distorsivi indebiti.

(b) F'każ ta' proġetti infrastrutturali li huma eżentati, għalkollox jew parzjalment, mil-leġiżlazzjoni tas-suq intern tal-enerġija, il-Kummissjoni se twettaq valutazzjoni każ b'każ tad-distorsjonijiet potenzjali tal-kompetizzjoni waqt li tqis b'mod partikolari l-grad ta' aċċess ta' partijiet terzi għall-infrastruttura appoġġata, l-aċċess għal infrastruttura alternattiva, l-esklużjoni ta' investiment tas-settur privat u l-pożizzjoni kompetittiva tal-benefiċjarju jew tal-benefiċjarji. Għall-infrastruttura eżentata għalkollox mil-leġiżlazzjoni tas-suq intern tal-enerġija, l-effetti negattivi ta' distorsjoni fuq il-kompetizzjoni jitqiesu partikolarment serji.

(c) Minbarra l-approċċ deskritt hawn fuq, il-Kummissjoni tqis li għall-investimenti fl-infrastruttura tal-gass naturali l-effetti pożittivi fuq il-kompetizzjoni manifestament joħonqu l-effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni fejn l-infrastruttura li tirriżulta tkun adattata għall-użu tal-idroġenu u għall-gassijiet jew fjuwils rinnovabbli ta' oriġini mhux bijoloġika. Fejn dan ma jkunx il-każ, sabiex jiġu bbilanċjati l-effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni, l-Istat Membru kkonċernat jeħtieġ li juri dan li ġej: (i) għalfejn mhuwiex possibbli li l-proġett jitfassal b'tali mod li jkun tajjeb għall-użu tal-idroġenu u għall-gassijiet jew fjuwils rinnovabbli ta' oriġini mhux bijoloġika; (ii) għaliex il-proġett ma joħloqx effett ta' intrappolament għall-użu tal-gass naturali; u (iii) kif l-investiment jikkontribwixxi għall-ksib tal-mira tal-Unjoni tal-klima għall-2030 u l-mira tagħha għan-newtralità klimatika sal-2050.

4.10 Għajnuna għal tisħin jew tkessiħ distrettwali

4.10.1 *Raġunament għall-għajnuna*

340. Il-kostruzzjoni jew l-aġġornament ta' sistemi ta' tisħin u tkessiħ distrettwali jistgħu jagħtu kontribut pożittiv għall-ħarsien tal-ambjent billi jżidu l-effiċjenza fl-enerġija u s-sostenibbiltà tas-sistema appoġġata. Madankollu, l-esternalitajiet ambjentali assoċjati mal-operat ta' tisħin u tkessiħ distrettwali jistgħu jwasslu għal sottoinvestiment ineffiċjenti fil-kostruzzjoni u fl-aġġornament tas-sistemi ta' tisħin u tkessiħ distrettwali. L-għajnuna mill-Istat tista' tindirizza dan il-falliment tas-suq billi tagħti lok għal investiment effiċjenti addizzjonali.

4.10.2 *Kamp ta' applikazzjoni u attività appoġġata*

341. Din it-Taqsima tapplika għall-appoġġ għall-kostruzzjoni jew għall-aġġornament tas-sistemi ta' tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti fl-użu tal-enerġija. L-investimenti appoġġati jistgħu jikkonċernaw l-impjanti tal-ġenerazzjoni u tal-ħżin ta' tisħin jew tkessiħ, jew in-network ta' distribuzzjoni, jew it-tnejn li huma.

342. Dawn il-miżuri ta' għajnuna tipikament ikopru l-kostruzzjoni jew l-aġġornament tal-unità ta' ġenerazzjoni biex tuża l-enerġija rinnovabbli, is-sħana mormija, jew il-koġenerazzjoni effiċjenti ħafna inklużi soluzzjonijiet ta' ħżin termali, jew l-aġġornament tan-network ta' distribuzzjoni biex jitnaqqas it-telf u tiżdied l-effiċjenza, inkluż permezz ta' soluzzjonijiet intelliġenti u diġitali.

343. Meta Stat Membru jinvesti fl-aġġornament ta' sistema ta' tisħin u tkessiħ distrettwali mingħajr ma jissodisfa l-istandard tal-effiċjenza fl-enerġija, dan irid jimpenja ruħu li jibda x-xogħlijiet biex jilħaq dak l-istandard fi żmien tliet snin wara x-xogħlijiet ta' aġġornament.

4.10.3 *Neċessità u adegwatezza*

344. It-Taqsimiet 3.2.1.1 u 3.2.1.2 ma japplikawx għall-għajnuna għat-tisħin jew għat-tkessiħ distrettwali. Il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna mill-Istat tista' tikkontribwixxi biex tindirizza l-fallimenti tas-suq billi tiskatta l-investiment meħtieġ għall-ħolqien ta' sistemi ta' tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti fl-użu tal-enerġija. Barra minn hekk, l-għajnuna mill-Istat għal sistemi ta' tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti fl-enerġija bl-

użu tal-iskart, inkluża s-sħana mormija, bħala karburant tal-input, tista' tagħti kontribut pożittiv għall-ħarsien tal-ambjent, dment li ma jiġix injorat il-prinċipju tal-ġerarkija tal-iskart[115].

4.10.4 *Proporzjonalità tal-miżura ta' għajnuna*

345. Il-proporzjonalità se tkun ivvalutata fuq il-bażi tal-prinċipju tad-distakk fil-finanzjament stabbilit fil-punti 47, 50 u 51.

346. Għall-kostruzzjoni u għall-aġġornament tan-networks ta' distribuzzjoni, kif stabbiliti fil-punt 51, ix-xenarju kontrofattwali jkun is-sitwazzjoni li fiha l-proġett ma jseħħx.

4.10.5 *L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ u l-ibbilanċjar*

347. It-Taqsima 3.2.2. ma tapplikax għall-għajnuna għat-tisħin jew għat-tkessiħ distrettwali. Il-Kummissjoni tqis li l-aġġornament jew il-kostruzzjoni ta' sistemi ta' tisħin u tkessiħ distrettwali li jiddependu fuq l-aktar fjuwils fossili niġġiesa bħall-faħam, il-linjite, iż-żejt u d-diżil, għandhom konsegwenzi negattivi fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ li x'aktarx ma jiġux ikkumpensati sakemm ma jiġux issodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

(a) l-appoġġ ikun limitat għall-aġġornament tan-network ta' distribuzzjoni;

(b) in-network ta' distribuzzjoni jkun jew isir adatt għat-trasport tas-sħana jew tat-tkessiħ iġġenerati minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli;

(c) l-investiment ma jwassalx għal aktar ġenerazzjoni ta' enerġija mill-fjuwils fossili li jniġġsu l-aktar (pereżempju billi jiġu konnessi klijenti addizzjonali);

(d) ikun hemm kronoloġija ċara li tinvolvi impenji sodi għat-tranżizzjoni mill-karburanti fossili li jniġġsu l-aktar, kompatibbli mal-mira klimatika tal-Unjoni għall-2030 u mal-mira tan-newtralità klimatika sal-2050.

348. Fir-rigward tal-kostruzzjoni jew tal-aġġornament tal-installazzjonijiet ta' ġenerazzjoni tat-tisħin distrettwali, il-miżuri li jinċentivaw investimenti ġodda fl-enerġija fuq il-bażi tal-gass naturali jistgħu jnaqqsu l-emissjonijiet ta' gassijiet serra f'terminu ta' żmien qasir imma jaggravaw l-esternalitajiet ambjentali negattivi fit-tul, meta mqabbla ma' investimenti alternattivi. Sabiex dawn l-investimenti fil-gass naturali jitqiesu li għandhom effetti ambjentali pożittivi, l-Istati Membri jridu jispjegaw kif se jiżguraw li l-investiment jikkontribwixxi għall-ksib tal-mira klimatika tal-Unjoni għall-2030 u l-mira tan-newtralità klimatika sal-2050, u b'mod partikolari kif se jiġi evitat intrappolament tal-ġenerazzjoni tal-enerġija li taħdem bil-gass jew tat-tagħmir tal-produzzjoni li jaħdem bil-gass. Dan jista' jinkludi pereżempju impenji vinkolanti mill-benefiċjarju biex jimplimenta s-CCS/is-CCU jew jissostitwixxi l-gass naturali b'gass

[115] Il-ġerarkija tal-iskart tikkonsisti fi (a) prevenzjoni, (b) preparazzjoni għall-użu mill-ġdid, (c) riċiklaġġ, (d) irkupru ieħor, pereżempju l-irkupru tal-enerġija, u (e) rimi. Ara l-Artikolu 4, il-punt (1) tad-Direttiva 2008/98/KE.

rinnovabbli jew b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju jew biex jagħlaq l-impjant fi skeda ta' żmien konsistenti mal-miri klimatiċi tal-Unjoni.

349. Meta tanalizza l-impatt tal-għajnuna mill-Istat għas-sistemi ta' tisħin u tkessiħ distrettwali fuq il-kompetizzjoni u meta tibbilanċjaha mal-attività ekonomika appoġġata, il-Kummissjoni se twettaq valutazzjoni każ b'każ li tibbilanċja l-benefiċċji tal-proġett f'termini ta' effiċjenza fl-enerġija u sostenibbiltà mal-effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni u b'mod partikolari l-impatt negattiv possibbli fuq it-teknoloġiji alternattivi jew il-fornituri ta' servizzi u network ta' tisħin u tkessiħ.

4.11 Għajnuna fil-forma ta' tnaqqis mill-imposti fuq l-elettriku għall-utenti li jużaw ħafna enerġija

4.11.1 *Raġunament għall-għajnuna*

350. It-trasformazzjoni tal-ekonomija tal-Unjoni f'konformità mal-Komunikazzjoni tal-Patt Ekoloġiku hija parzjalment iffinanzjata b'dazji fuq il-konsum tal-elettriku. It-twettiq tal-Patt Ekoloġiku jfisser li l-Istati Membri jkollhom jistabbilixxu politiki ambizzjużi ta' dekarbonizzazzjoni biex inaqqsu b'mod sinifikanti l-emissjonijiet tal-gassijiet serra tal-Unjoni sal-2030 u jilħqu n-newtralità klimatika sal-2050. F'dan il-kuntest huwa probabbli li l-Istati Membri jkomplu jiffinanzjaw politiki bħal dawn permezz ta' imposti u għalhekk huwa possibbli li dawn l-imposti jiżdiedu.

351. Għal ċerti setturi ekonomiċi li huma partikolarment esposti għall-kummerċ internazzjonali u jiddependu b'mod qawwi fuq l-elettriku għall-ħolqien tal-valur tagħhom, l-obbligu li jħallsu l-ammont sħiħ ta' tali imposti jista' joħloq piż addizzjonali sinifikanti. Dan il-piż jista' jżid ir-riskju li attivitajiet f'dawn is-setturi jiċċaqalqu barra mill-Unjoni Ewropea lejn postijiet fejn id-dixxiplini ambjentali huma nieqsa jew inqas ambizzjużi. Barra minn dan, imposti bħal dawn iżidu l-kost tal-elettriku meta mqabbel mal-kost tal-emissjonijiet diretti u b'hekk jistgħu jiskoraġġixxu l-elettrifikazzjoni tal-proċessi ta' produzzjoni, li hija ċentrali għad-dekarbonizzazzjoni b'suċċess tal-ekonomija tal-Unjoni. Sabiex jiġu mitigati dawn ir-riskji, l-Istati Membri jistgħu jagħtu tnaqqis minn dawn l-imposti lill-kumpaniji attivi fis-setturi ekonomiċi kkonċernati.

352. Din it-Taqsima tistabbilixxi l-kriterji li l-Kummissjoni se tapplika meta tivvaluta l-iżvilupp ta' attività ekonomika, l-effett ta' inċentiv, in-neċessità, l-adegwatezza, il-proporzjonalità u l-impatt fuq il-kompetizzjoni tat-tnaqqis fl-imposti fuq l-elettriku għal ċerti utenti b'użu intensiv tal-enerġija. Il-kriterji ta' kompatibbiltà fil-Kapitolu 3 japplikaw biss għal dawk il-kriterji li għalihom m'hemm l-ebda regoli speċifiċi f'din it-Taqsima.

353. Il-Kummissjoni użat miżuri xierqa biex tidentifika dawk is-setturi li huma partikolarment esposti għar-riskji msemmija fil-punt 351 u introduċiet rekwiżiti ta' proporzjonalità li jqisu li, jekk l-imposti mnaqqsa jkunu għoljin wisq jew jingħataw lil wisq konsumaturi tal-elettriku, jista' jkun mhedded il-finanzjament globali tal-appoġġ għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli u d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ jistgħu jkunu partikolarment għoljin.

4.11.2 *Kamp ta' applikazzjoni: imposti li għalihom jista' jingħata tnaqqis*

354. L-Istati Membri jistgħu jagħtu tnaqqis mill-imposti fuq il-konsum tal-elettriku li jiffinanzja objettiv politiku relatat mal-enerġija skont din it-Taqsima. Dan jinkludi imposti li jiffinanzjaw l-appoġġ għas-sorsi rinnovabbli jew għal sħana u enerġija kkombinati u imposti li jiffinanzjaw tariffi jew prezzijiet tal-enerġija soċjali f'reġjuni iżolati. Din it-Taqsima ma tkoprix imposti li jirriflettu parti mill-kost tal-provvista tal-elettriku lill-benefiċjarji inkwistjoni. Pereżempju, din it-Taqsima ma tkoprix eżenzjonijiet mit-tariffi tan-network jew minn tariffi li jiffinanzjaw il-mekkaniżmi tal-kapaċità. Lanqas l-imposti fuq il-konsum ta' forom oħra ta' enerġija, b'mod partikolari l-gass naturali, ma huma koperti minn din it-Taqsima.

355. L-impatt tal-imposti, li fir-rigward tagħhom jista' jingħata tnaqqis, fuq ir-riskju ta' rilokazzjoni barra mill-Unjoni jiddependi fuq l-effett finanzjarju kkombinat tal-imposti kollha kkonċernati u fuq it-tnaqqis kollu mill-imposti li jingħata lill-benefiċjarji eliġibbli. L-Istati Membri li jixtiequ jintroduċu miżura li tkun trid tiġi vvalutata skont din it-Taqsima għandhom għalhekk jinkludu dan it-tnaqqis kollu fi skema waħda u, bħala parti min-notifika, iridu jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar l-effett kumulattiv tal-imposti eliġibbli kollha u t-tnaqqis kollu propost. Jekk fi stadju aktar tard Stat Membru jiddeċiedi li jintroduċi tnaqqis addizzjonali fuq l-imposti koperti minn din it-Taqsima, se jkollu jinnotifika emenda għall-iskema eżistenti.

356. Il-Kummissjoni tqis li l-Istati Membri jistgħu jagħtu biss tnaqqis għall-imposti skont din it-Taqsima jekk il-livell kumulattiv globali ta' dawn l-imposti (qabel kwalunkwe tnaqqis) ikun mill-inqas [...] EUR/MWh.

4.11.3 *Minimizzazzjoni tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ*

4.11.3.1 Eliġibbiltà

357. Jenħtieġ li l-għajnuna skont din it-Taqsima tkun limitata għas-setturi li jinsabu fi żvantaġġ kompetittiv sinifikanti u f'riskju ta' rilokazzjoni barra mill-Unjoni minħabba l-imposti eliġibbli. Ir-riskju ta' rilokazzjoni jiddependi fuq l-intensità fl-użu tal-elettriku tas-settur inkwistjoni u mill-esponiment tiegħu għall-kummerċ internazzjonali. Konsegwentement, l-għajnuna tista' tingħata biss jekk l-impriża tappartjeni għal settur b'intensità tal-kummerċ ta' mill-inqas 20 % fil-livell tal-Unjoni u intensità fl-użu tal-elettriku ta' mill-inqas 10 % fil-livell tal-Unjoni. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tqis li jeżisti riskju simili f'setturi li jiffaċċjaw intensità fl-użu tal-elettriku ta' mill-inqas 7 % u li jiffaċċjaw intensità tal-kummerċ ta' mill-inqas 80 %. Is-setturi li jissodisfaw dawn il-kriterji ta' eliġibbiltà huma elenkati fl-Anness I.

358. Jekk Stat Membru jagħti appoġġ biss lil subsett ta' benefiċjarji eliġibbli jew jagħti livelli differenti ta' tnaqqis lil kategoriji differenti ta' benefiċjarji eliġibbli, dan irid juri li din id-deċiżjoni tkun saret abbażi ta' kriterji oġġettivi, mhux diskriminatorji, u trasparenti u li l-għajnuna tingħata, fil-prinċipju, bl-istess mod lill-kompetituri kollha fl-istess settur jekk ikunu f'sitwazzjoni fattwali simili.

4.11.3.2 Proporzjonalità tal-miżura ta' għajnuna

359. Il-Kummissjoni se tqis li l-għajnuna tkun proporzjonata jekk il-benefiċjarji jħallsu mill-inqas 25 % tal-kostijiet iġġenerati mill-imposti tal-elettriku li Stat Membru jinkludi fl-iskema tiegħu.

360. Madankollu, kontribuzzjoni proprja ta' 25 % tal-imposti tal-elettriku eliġibbli tista' tkun aktar minn dak li jifilħu jġarrbu l-impriżi li huma partikolarment esposti. Għaldaqstant, l-Istat Membru jista' minflok jillimita l-kostijiet addizzjonali li jirriżultaw mill-imposti tal-elettriku għal 1,5 % tal-valur miżjud gross (gross value added, GVA) tal-impriża kkonċernata.

361. Għall-finijiet tal-punt 360, il-GVA ta' impriża għandu jfisser il-valur miżjud gross skont il-kostijiet tal-fatturi, li huwa l-GVA bil-prezzijiet tas-suq bit-tnaqqis ta' kull taxxa indiretta u biż-żieda tas-sussidji. Il-valur miżjud gross skont il-kost tal-fatturi jista' jiġi kkalkulat mill-fatturat, biż-żieda tal-produzzjoni kapitalizzata, biż-żieda ta' introjtu operattiv ieħor, biż-żieda jew bit-tnaqqis tat-tibdil fil-ħażniet, u minnhom jitnaqqas ix-xiri ta' oġġetti u servizzi[116], jitnaqqsu t-taxxi l-oħrajn fuq prodotti li huma marbuta mal-fatturat iżda li mhumiex deduċibbli, bit-tnaqqis tad-dazji u t-taxxi marbuta mal-produzzjoni. Inkella, il-GVA skont il-kost tal-fatturi jista' jiġi kkalkulat mis-surplus operattiv gross billi jiżdiedu l-kostijiet tal-persunal. L-introjtu u n-nefqa fil-kontijiet tal-kumpanija li jiġu kklassifikati bħala finanzjarji jew straordinarji huma esklużi mill-valur miżjud. Il-valur miżjud skont il-kostijiet tal-fatturi jiġi kkalkulat fil-livell gross, minħabba li l-aġġustamenti fil-valur (bħad-deprezzament) ma jitnaqqsux[117].

362. Għall-finijiet tal-punt 361 se tintuża l-medja aritmetika fuq it-tliet snin l-aktar riċenti li għalihom hi disponibbli d-*data* tal-GVA.

4.11.3.3 Forma tal-għajnuna mill-Istat

363. L-Istati Membri jistgħu jagħtu l-għajnuna fil-forma ta' tnaqqis mill-imposti, bħala ammont ta' kumpens fiss annwali (rifużjoni), jew bħala kombinazzjoni tat-tnejn li huma[118]. Fejn l-għajnuna tingħata fil-forma ta' tnaqqis mill-imposti, għandu jkun hemm mekkaniżmu ta' monitoraġġ *ex post* sabiex jiġi żgurat li kull pagament żejjed li jkun sar fir-rigward tal-għajnuna jitħallas lura qabel l-1 ta' Lulju tas-sena ta' wara. Fejn l-għajnuna tingħata fil-forma ta' rifużjoni, din trid tiġi kkalkulata abbażi tal-livelli osservati ta' konsum tal-elettriku u, jekk applikabbli, il-valur miżjud gross fil-perjodu ta' żmien li matulu ġew applikati l-imposti eliġibbli.

---

116 "Oġġetti u servizzi" ma jinkludux il-kostijiet tal-persunal.

117 Il-kodiċi 12 15 0 fil-qafas legali stabbilit mir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 58/97 tal-20 ta' Diċembru 1996 dwar statistiċi strutturali kummerċjali (ĠU L 14, 17.1.1997, p. 1).

118 L-użu ta' kumpensi annwali fissi (rifużjonijiet) għandu l-vantaġġ li l-impriżi li jibbenefikaw mill-għajnuna jiffaċċjaw l-istess żieda fil-kost marġinali tal-elettriku (jiġifieri l-istess żieda fil-kost tal-elettriku għal kull MWh żejjed ikkunsmat), u b'hekk jiġu limitati d-distorsjonijiet potenzjali tal-kompetizzjoni fi ħdan is-settur.

4.11.3.4 Awditjar tal-Enerġija u Sistemi ta' Ġestjoni

364. Għall-għajnuna mogħtija skont it-Taqsima 4.11, l-Istat Membru jrid jimpenja ruħu li jivverifika li l-benefiċjarju jikkonforma mal-obbligu tiegħu li jwettaq awditu tal-enerġija fis-sens tal-Artikolu 8 tad-Direttiva 2012/27/UE. Dan jista' jsir jew bħala awditu tal-enerġija awtonomu jew fil-qafas ta' Sistema ta' Ġestjoni tal-Enerġija jew Sistema ta' Ġestjoni Ambjentali ċċertifikata, pereżempju l-iskema tal-Unjoni ta' ġestjoni u verifika ambjentali (EMAS)[119].

365. L-Istat Membru jimpenja ruħu wkoll li jimmonitorja li l-benefiċjarji meħtieġa li jwettqu awditu tal-enerġija skont l-Artikolu 8(4) tad-Direttiva 2012/27/UE jwettqu wieħed jew aktar mill-punti li ġejjin:

(a) jimplimentaw rakkomandazzjonijiet tar-rapport tal-awditjar, sal-punt li ż-żmien ta' ħlas lura għall-investimenti rilevanti ma jaqbiżx it-tliet (3) snin u li l-kostijiet tal-investimenti tagħhom ikunu proporzjonati;

(b) inaqqsu l-impronta tal-karbonju tal-konsum tal-elettriku tagħhom, sabiex ikopru mill-inqas 30 % tal-konsum tal-elettriku tagħhom minn sorsi ħielsa mill-karbonju;

(c) jinvestu sehem sinifikanti ta' mill-inqas 50 % tal-ammont ta' għajnuna fi proġetti li jwasslu għal tnaqqis sostanzjali tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra tal-installazzjoni; jekk applikabbli, jenħtieġ li l-investiment iwassal għal tnaqqis li jkun ferm taħt il-parametru referenzjarju rilevanti użat għall-allokazzjoni bla ħlas fl-ETS tal-Unjoni.

4.11.3.5 Regoli tranżizzjonali

366. Il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna mhux notifikata mogħtija fil-forma ta' imposti mnaqqsa fuq l-elettriku għall-utenti b'użu intensiv tal-enerġija fil-perjodu ta' qabel il-pubblikazzjoni ta' dawn il-linji gwida tista' tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern bil-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) li l-għajnuna kienet meħtieġa għall-iżvilupp tal-attivitajiet ekonomiċi mwettqa mill-benefiċjarji u

(b) li ġew evitati distorsjonijiet eċċessivi tal-kompetizzjoni.

4.12 Għajnuna għall-għeluq tal-attivitajiet tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż

367. It-Taqsimiet 4.12.1 u 4.12.2 jipprovdu r-regoli ta' kompatibbiltà applikabbli għal żewġ tipi ta' miżuri li l-Istati Membri jistgħu jieħdu biex jappoġġaw l-għeluq ta' impjanti tal-enerġija li jaħarqu l-faħam (inklużi kemm il-faħam iebes kif ukoll il-linjite), il-pit jew ix-shale bituminuż u potenzjalment anki ta' operazzjonijiet ta' estrazzjoni ta' dawn il-karburanti (flimkien imsejħa "attivitajiet tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż").

---

[119] Ir-Regolament (KE) 1221/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2009 dwar il-parteċipazzjoni volontarja ta' organizzazzjonijiet fi skema Komunitarja ta' ġestjoni u verifika ambjentali (EMAS) li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 761/2001 u d-Deċiżjonijiet tal-Kummissjoni 2001/681/KE u 2006/193/KE (ĠU L 342, 22.12.2009, p. 1).

368. Iż-żewġ Taqsimiet ta’ hawn taħt jistabbilixxu l-kriterji li l-Kummissjoni se tapplika meta tivvaluta l-effett ta’ inċentiv, in-neċessità, l-adegwatezza, il-proporzjonalità u l-effetti fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ. Il-kriterji ta’ kompatibbiltà fil-Kapitolu 3 japplikaw biss għal dawk il-kriterji li għalihom m’hemm l-ebda regoli speċifiċi fiż-żewġ Taqsimiet ta’ hawn taħt.

4.12.1 *Għajnuna għall-għeluq bikri*

4.12.1.1 Raġunament għall-għajnuna

369. It-tranżizzjoni mill-ġenerazzjoni tal-enerġija bbażata fuq il-faħam, il-pit u x-shale bituminuż hija waħda mill-aktar muturi importanti tad-dekarbonizzazzjoni fis-settur tal-enerġija fl-Unjoni. Din il-bidla hija xprunata l-aktar mill-forzi tas-suq bħall-effetti tal-prezzijiet tal-karbonju u l-kompetizzjoni mis-sorsi ta’ enerġija rinnovabbli b’kostijiet marġinali baxxi.

370. Madankollu, l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li jaċċelleraw din it-tranżizzjoni xprunata mis-suq billi jipprojbixxu l-ġenerazzjoni tal-enerġija minn dawn il-karburanti minn ċerta data. Din il-projbizzjoni tista’ toħloq sitwazzjonijiet fejn l-attivitajiet profittabbli tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż ikollhom jintemmu qabel tmiem il-ħajja ekonomika tagħhom u b’hekk tirriżulta fi profitt mitluf.

4.12.1.2 Kamp ta’ applikazzjoni u attivitajiet appoġġati

371. Din it-Taqsima tistabbilixxi regoli ta’ kompatibbiltà għal miżuri meħuda biex jikkumpensaw għall-għeluq bikri ta’ attivitajiet profittabbli tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż.

372. Il-miżuri koperti minn din it-Taqsima jistgħu jiffaċilitaw l-iżvilupp ta’ ċerti attivitajiet jew oqsma ekonomiċi. Pereżempju, tali miżuri jistgħu joħolqu spazju għall-iżvilupp ta’ attivitajiet oħra, x’aktarx ekoloġiċi, biex jikkumpensaw għat-tnaqqis fil-kapaċità tal-ġenerazzjoni tal-enerġija kkawżat mill-għeluq bikri. Mingħajr il-miżura, dan l-iżvilupp jaf ma jseħħx fl-istess livell. Minbarra dan, il-prevedibbiltà u ċ-ċertezza tad-dritt introdotti b’dawn il-miżuri jistgħu jiffaċilitaw l-għeluq ordnat tal-attivitajiet tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż.

4.12.1.3 Effett ta’ inċentiv

373. Jeħtieġ li l-miżura tiskatta bidla fl-imġiba ekonomika tal-operaturi, li jkunu qed itemmu l-attivitajiet tagħhom ta’ faħam, pit u shale bituminuż qabel tmiem il-ħajja ekonomika tagħhom. Sabiex tiddetermina jekk dan huwiex il-każ, il-Kummissjoni se tqabbel l-effetti tal-miżura ma’ xenarju kontrofattwali mingħajr l-għeluq obbligatorju u l-kumpens relatat. Jenħtieġ li x-xenarju kontrofattwali jkun ibbażat fuq suppożizzjonijiet ġustifikati skont l-iżviluppi proġettati u jirrifletti d-dħul u l-kostijiet proġettati tal-installazzjonijiet inkwistjoni. Jenħtieġ li l-għeluq tal-attivitajiet tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż iseħħ mhux aktar tard minn sena mill-għoti tal-kumpens, sakemm ma jkunx hemm mekkaniżmu ta’ korrezzjoni biex jaġġorna l-kalkolu fuq il-bażi tas-suppożizzjonijiet l-aktar reċenti. F’ċirkostanzi ta’ eċċezzjoni l-Istat Membru jista’ jiġġustifika għaliex huwa meħtieġ perjodu itwal saħansitra mingħajr mekkaniżmu ta’

korrezzjoni. Jenħtieġ li l-miżura ma twassalx għal ċirkomvenzjoni tar-regoli applikabbli għall-miżuri għas-sigurtà tal-provvista.

4.12.1.4 Neċessità u adegwatezza

374. Il-kumpens għal tali profitt mitluf li jirriżulta mit-tmiem bikri ta' attivitajiet profittabbli tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż ħafna drabi jgħin biex jiġi evitat tilwim legali mal-operaturi u tkun żgurata ċ-ċertezza tad-dritt u l-prevedibbiltà. Il-kumpens għall-profitti mitlufa kif deċiż minn qorti nazzjonali f'konformità mar-regoli tal-liġi domestika applikabbli għal kwalunkwe litigant f'sitwazzjoni simili x'aktarx li ma jaqax fl-ambitu tal-kontroll tal-għajnuna mill-Istat minħabba n-natura tiegħu. L-istess regola ma tapplikax għall-kumpens deċiż mill-awtoritajiet tal-Istat jew miftiehem mal-impriżi. F'każijiet bħal dawn, il-Kummissjoni ma tistax teskludi li dawn il-forom ta' kumpens jinvolvu għajnuna mill-Istat, billi l-Kummissjoni ma tistax tivverifika jekk il-kumpens mogħti huwiex ugwali għall-kumpens li kieku kien jingħata skont id-dritt nazzjonali.

4.12.1.5 Proporzjonalità

375. Fil-prinċipju, l-għajnuna trid tingħata permezz ta' proċess kompetittiv ta' offerti abbażi ta' kriterji ċari, trasparenti u mhux diskriminatorji, b'mod konformi mat-Taqsima 3.2.1.3[120]. Dan ir-rekwiżit ma japplikax meta l-Istat Membru juri li proċess ta' offerti x'aktarx ma jkunx kompetittiv minħabba raġunijiet oġġettivi. Pereżempju, dan jista' jkun il-każ jekk l-għadd ta' parteċipanti potenzjali jkun limitat, dment li dan ma jkunx dovut għal kriterji ta' eliġibbiltà diskriminatorji.

376. Jekk l-għajnuna tingħata permezz ta' proċess kompetittiv ta' offerti, il-Kummissjoni se tassumi li l-għajnuna hija proporzjonata u limitata għall-minimu neċessarju.

377. Jekk ma jsirx proċess kompetittiv ta' offerti, il-Kummissjoni tivvaluta l-proporzjonalità fuq bażi ta' każ b'każ. F'dan il-kuntest il-Kummissjoni tanalizza fid-dettall is-suppożizzjonijiet użati mill-Istat Membru biex jiddetermina l-profitti mitlufa u l-kostijiet addizzjonali minħabba t-tmiem bikri, billi tqabbel il-profittabbiltà mistennija fix-xenarju fattwali u kontrofattwali. Il-kostijiet addizzjonali ma jistgħux jinkludu kostijiet li kienu jinħolqu wkoll fix-xenarju kontrofattwali, bħal kostijiet ta' dekostruzzjoni. Jekk it-tmiem tal-attivitajiet tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż iseħħ aktar minn sena wara li jkun ingħata l-kumpens, l-Istat Membru jrid jintroduċi mekkaniżmu biex jaġġorna l-kalkolu fuq il-bażi tas-suppożizzjonijiet l-aktar reċenti, sakemm ma jkunx jista' juri għaliex l-użu ta' tali mekkaniżmu mhuwiex ġustifikat minħabba ċ-ċirkostanzi ta' eċċezzjoni fil-każ inkwistjoni.

4.12.1.6 Evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ

378. L-Istat Membru jrid jidentifika u jikkwantifika l-benefiċċji ambjentali mistennija tal-miżura, fejn possibbli f'termini ta' sussidju għal kull tunnellata ta' ekwivalenti ta' CO_2 evitata. Meta tivvaluta l-benefiċċji tal-miżura f'termini ta' dekarbonizzazzjoni, il-Kummissjoni se tqis ukoll jekk il-miżura tinkludix kanċellazzjoni volontarja tal-kwoti tal-emissjonijiet tas-CO_2 fil-livell nazzjonali.

[120] Ir-rekwiżit ta' 25 % stabbilit fil-punt 49 tal-linji gwida għall-proċessi ta' offerti skont din it-Taqsima 4.12.

379. Huwa importanti li jiġi żgurat li l-miżura tkun strutturata b'tali mod li tillimita kull distorsjoni tal-kompetizzjoni fis-suq. Jekk l-għajnuna tingħata permezz ta' proċess kompetittiv ta' offerti miftuħ għall-operaturi kollha tal-faħam, tal-pit jew tax-shale bituminuż fuq bażi mhux diskriminatorja, il-Kummissjoni se tassumi li l-effetti distorsivi tal-għajnuna fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ huma limitati. Jekk ma jsirx proċess kompetittiv ta' offerti, il-Kummissjoni tivvaluta l-effetti tal-għajnuna fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ abbażi tat-tfassil tal-miżura u l-effett tagħha fuq is-suq rilevanti.

4.12.2 *Għajnuna għal kostijiet eċċezzjonali*

4.12.2.1 Raġunament għall-għajnuna

380. L-għeluq tal-attivitajiet mhux kompetittivi ta' faħam, pit u shale bituminuż jista' jiġġenera kostijiet soċjali u ambjentali sinifikanti fil-livell tal-impjanti tal-enerġija u tal-operazzjonijiet tal-minjieri. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li jkopru dawn il-kostijiet eċċezzjonali biex itaffu l-konsegwenzi soċjali u reġjonali tal-proċess tal-għeluq.

4.12.2.2 Kamp ta' applikazzjoni u attivitajiet appoġġati

381. Din it-Taqsima tistabbilixxi regoli ta' kompatibbiltà għal miżuri meħuda biex ikopru kostijiet eċċezzjonali li jirriżultaw mit-tmiem tal-attivitajiet tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż li mhumiex kompetittivi.

382. Il-miżuri koperti minn din it-Taqsima jistgħu jiffaċilitaw it-tranżizzjoni soċjali, ambjentali u ta' sikurezza taż-żona kkonċernata.

383. Din it-Taqsima tapplika sa fejn il-miżura mhijiex koperta mid-Deċiżjoni tal-Kunsill tal-10 ta' Diċembru 2010 dwar Għajnuna mill-Istat biex jiġi ffaċilitat l-għeluq ta' minjieri tal-faħam li mhumiex kompetittivi[121].

4.12.2.3 Neċessità u adegwatezza

384. Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna biex jiġu koperti kostijiet eċċezzjonali meħtieġa u xierqa sal-punt li tista' ttaffi l-impatt soċjali u ambjentali tat-tmiem tal-attivitajiet mhux kompetittivi tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż fir-reġjun u fl-Istat Membru kkonċernat.

4.12.2.4 Effett ta' inċentiv u proporzjonalità

385. L-għajnuna mill-Istat għal kostijiet eċċezzjonali tista' tintuża biss biex jiġu koperti l-kostijiet li jirriżultaw mit-tmiem tal-attivitajiet mhux kompetittivi tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż.

[121] Id-Deċiżjoni tal-Kunsill tal-10 ta' Diċembru 2010 dwar Għajnuna mill-Istat biex jiġi ffaċilitat l-għeluq ta' minjieri tal-faħam li mhumiex kompetittivi (ĠU L 336, 21.12.2010, p. 24–29).

386. Il-kategoriji ta' kostijiet eliġibbli koperti huma definiti fl-Anness II. Il-kostijiet li jirriżultaw min-nuqqas ta' konformità mar-regolamenti ambjentali u l-kostijiet relatati mal-produzzjoni attwali mhumiex eliġibbli.

387. B'mod partikolari fir-rigward ta' għajnuna biex tkopri kostijiet ambjentali eċċezzjonali, din l-għajnuna tista' tingħata biss meta min iniġġes ma jkunx identifikat jew ma jkunx jista' jinżamm legalment responsabbli biex ikopri dawn il-kostijiet f'konformità mal-prinċipju ta' min iniġġes iħallas. Min iniġġes huwa l-entità responsabbli skont il-liġi applikabbli f'kull Stat Membru, mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 2004/35/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[122], jew regoli rilevanti oħra tal-Unjoni[123].

388. Mingħajr preġudizzju għall-prinċipju ta' min iniġġes iħallas, l-għajnuna mill-Istat tista' tingħata lill-entità responsabbli skont ir-regoli applikabbli tal-Unjoni u nazzjonali biex jiġu koperti biss il-kostijiet ambjentali eċċezzjonali li jmorru lil hinn mill-obbligi legali skont ir-regoli applikabbli tal-Unjoni u nazzjonali jew skont impenji preċedenti/kuntrattwali.

389. Jekk il-persuna responsabbli skont id-dritt applikabbli ma tiġix identifikata jew ma tkunx tista' tiġi mġiegħla tħallas il-kostijiet, l-għajnuna mill-Istat tista' tingħata biex tkopri l-kostijiet ambjentali eċċezzjonali kollha. L-Istat Membru jrid juri li jkunu saru l-isforzi raġonevoli kollha biex tiġi identifikata l-entità responsabbli. Jekk il-persuna li tkun ikkawżat il-kontaminazzjoni jew ħsara ambjentali oħra tiġi identifikata, l-Istat Membru jrid juri li ttieħdu l-passi legali kollha biex min niġġes iġarrab il-kostijiet, inkluż permezz ta' azzjonijiet legali. Il-Kummissjoni tista' tqis li impriża ma tistax tkun imġiegħla ġġarrab il-kostijiet biex tirrimedja l-kontaminazzjoni li tkun ikkawżat meta ma tkunx għadha teżisti legalment u l-ebda impriża oħra ma tista' titqies bħala s-suċċessur legali tagħha u/jew ma jkunx hemm garanzija finanzjarja biex jitħallsu l-kostijiet tar-rimedju jew din tkun insuffiċjenti.

390. L-ammont tal-għajnuna jrid ikun limitat biex ikopri l-kostijiet eċċezzjonali tal-benefiċjarju u ma jistax jaqbeż il-kostijiet li fil-fatt iġġarrbu. Il-Kummissjoni se titlob lill-Istati Membri biex jidentifikaw b'mod ċar u separat l-ammont ta' għajnuna għal kull kategorija ta' kostijiet eliġibbli, kif spjegat fid-dettall fl-Anness II. Jekk l-Istat Membru jkopri dawn il-kostijiet fuq il-bażi ta' stimi qabel ma fil-fatt jiġġarrbu mill-benefiċjarju, l-Istat Membru jrid iwettaq verifika *ex post* tal-kostijiet imġarrba fuq il-bażi ta' rapporti dettaljati li l-benefiċjarju jagħti lill-awtorità awtorizzanti, inklużi fatturi jew ċertifikati li juru l-kostijiet eċċezzjonali mġarrba, u jaġġusta l-ammonti mogħtija kif xieraq.

4.12.2.5 Evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ

391. Dment li l-għajnuna tkun limitata għall-kopertura tal-kostijiet eċċezzjonali mġarrba mill-benefiċjarju, il-Kummissjoni tqis li din għandha effetti ta' distorsjoni limitati fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ.

---

123 Ara n-Notifika tal-Kummissjoni Linji gwida li jipprovdu fehim komuni tat-terminu "danni ambjentali" kif definit fl-Artikolu 2 tad-Direttiva 2004/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-responsabbiltà ambjentali f'dak li għandu x'jaqsam mal-prevenzjoni u r-rimedju għal danni ambjentali 2021/C 118/01 (ĠU C 118, 7.4.2021, p. 1).

392. Jenħtieġ li l-għajnuna riċevuta tidher fil-kontijiet tal-profitt u t-telf tal-benefiċjarju bħala entrata separata ta' dħul distinta mill-fatturat. Jekk il-benefiċjarju jkompli jinnegozja jew jopera wara li jtemm l-attivitajiet rilevanti tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż, dan irid iżomm kontijiet preċiżi u separati għal dawk l-attivitajiet. L-għajnuna mogħtija trid tiġi ġestita b'tali mod li ma jkun hemm l-ebda possibbiltà li tiġi trasferita għal attivitajiet ekonomiċi oħra tal-istess impriża.

4.13 Għajnuna għal studji jew servizzi ta' konsulenza dwar il-ħarsien tal-ambjent u kwistjonijiet relatati mal-enerġija

4.13.1 *Kamp ta' applikazzjoni u attività appoġġata*

393. Din it-Taqsima tapplika għal għajnuna għal studji jew servizzi ta' konsulenza marbuta direttament ma' proġetti jew attivitajiet koperti minn dawn il-linji gwida. L-għajnuna tista' tingħata irrispettivament minn jekk l-istudju jew is-servizz ta' konsulenza jkunx segwit minn investiment kopert minn dawn il-linji gwida jew le.

4.13.2 *Effett ta' inċentiv*

394. Ir-rekwiżit stabbilit fil-punt 395 japplika flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Taqsima 3.1.2.

395. L-għajnuna għall-awditjar tal-enerġija meħtieġ skont id-Direttiva 2012/27/UE tista' titqies li għandha effett ta' inċentiv biss sal-punt li l-awditjar tal-enerġija jitwettaq apparti l-awditjar tal-enerġija obbligatorju skont dik id-Direttiva. Madankollu, jekk l-awditjar tal-enerġija jitwettaq apparti l-awditjar tal-enerġija obbligatorju skont dik id-Direttiva, l-għajnuna għall-awditjar tal-enerġija addizzjonali tista' titqies li għandha effett ta' inċentiv.

4.13.3 *Proporzjonalità*

396. Il-kostijiet eliġibbli huma l-kostijiet tal-istudji jew tas-servizzi ta' konsulenza relatati ma' proġetti jew attivitajiet koperti minn dawn il-linji gwida. Meta tkun biss parti mill-istudju jew mis-servizz ta' konsulenza li tikkonċerna investimenti koperti minn dawn il-linji gwida, il-kostijiet eliġibbli huma kostijiet tal-partijiet tal-istudju jew tas-servizz ta' konsulenza relatati ma' dawk l-investimenti.

397. L-intensità tal-għajnuna ma tistax taqbeż is-60 % tal-kostijiet eliġibbli.

398. L-intensità tal-għajnuna tista' tiżdied b'20 punt perċentwali għal studji jew servizzi ta' konsulenza mwettqa f'isem intrapriżi żgħar u b'10 punti perċentwali għal studji jew servizzi ta' konsulenza mwettqa f'isem intrapriżi ta' daqs medju.

5. EVALWAZZJONI

399. Sabiex ikompli jiġi żgurat li d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ ikunu limitati, il-Kummissjoni tista' titlob li skemi ta' għajnuna notifikabbli jkunu soġġetti għal evalwazzjoni *ex post*. Jenħtieġ li l-evalwazzjonijiet isiru għall-iskemi fejn id-distorsjonijiet potenzjali tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ ikunu partikolarment għoljin, jiġifieri skemi li hemm riskju ta' restrizzjoni jew ta' distorsjoni sinifikanti tal-kompetizzjoni jekk l-implimentazzjoni tagħhom ma tiġix riveduta fi żmien debitu.

400. Se tkun meħtieġa evalwazzjoni *ex post* għal skemi b'baġits kbar għall-għajnuna, jew li jkun fihom karatteristiċi ġodda, jew meta jkunu previsti bidliet sinifikanti fis-suq, fit-teknoloġija jew fir-regolamentazzjoni. Fi kwalunkwe każ, l-evalwazzjoni *ex post* se tkun meħtieġa għal skemi fejn il-baġit tal-għajnuna mill-Istat jew in-nefqiet kontabilizzati jaqbżu l-EUR 150 miljun f'sena partikolari jew is-EUR 750 miljun fid-durata totali tal-iskemi. Id-durata totali tal-iskemi tinkludi t-tul ta' żmien ikkombinat tal-iskema u ta' xi skema preċedenti li tkopri objettiv u żona ġeografika simili, mill-1 ta' Jannar 2022. Minħabba l-objettivi tal-evalwazzjoni, u sabiex ma jiġix impost piż sproporzjonat fuq l-Istati Membri u fuq proġetti ta' għajnuna iżgħar, ir-rekwiżit tal-evalwazzjoni *ex post* huwa meħtieġ biss għal skemi ta' għajnuna li t-tul totali tagħhom jaqbeż it-tliet snin, mill-1 ta' Jannar 2022.

401. Minħabba l-objettivi tagħha u sabiex ma tpoġġix piż sproporzjonat fuq l-Istati Membri u fuq miżuri ta' għajnuna iżgħar, ir-rekwiżit li l-iskemi ta' għajnuna notifikabbli jiġu soġġetti għal evalwazzjoni *ex post* se japplika biss għal skemi ta' għajnuna b'baġits kbar, jew li jkollhom karatteristiċi ġodda jew meta jkunu previsti bidliet sinifikanti fis-suq, fit-teknoloġija jew fir-regoli.

402. Ir-rekwiżit ta' evalwazzjoni *ex post* jista' jiġi rtirat fil-każ ta' skemi ta' għajnuna li huma s-suċċessuri immedjati ta' skemi li jkopru objettiv u żona ġeografika simili li kienu soġġetti għal evalwazzjoni, ressqu rapport ta' evalwazzjoni finali f'konformità mal-pjan ta' evalwazzjoni approvat mill-Kummissjoni u ma ġġeneraw l-ebda sejba negattiva. Kwalunkwe skema li r-rapport ta' evalwazzjoni finali tagħha ma jkunx konformi mal-pjan ta' evalwazzjoni approvat trid tiġi sospiża b'effett immedjat.

403. Jenħtieġ li l-għan tal-evalwazzjoni jkun li jiġi verifikat jekk is-suppożizzjonijiet u l-kundizzjonijiet sottostanti għall-kompatibbiltà tal-iskema ntlaħqux, b'mod partikolari l-ħtieġa u l-effikaċja tal-miżura ta' għajnuna fid-dawl tal-objettivi ġenerali u speċifiċi tagħha u għandha tipprovdi indikazzjonijiet dwar l-impatt tal-iskema fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ.

404. L-Istat Membru għandu jinnotifika abbozz ta' pjan ta' evalwazzjoni, li jkun parti integrali mill-valutazzjoni tal-iskema mill-Kummissjoni, kif ġej:

(a) flimkien mal-iskema ta' għajnuna jekk il-baġit tiegħu għall-għajnuna mill-Istat jkun jaqbeż il-EUR 150 miljun f'xi sena partikolari jew is-EUR 750 miljun tul il-ħajja kollha tagħha, u;

(b) fi żmien 30 jum ta' xogħol wara modifika sinifikanti li permezz tagħha l-baġit tal-iskema jiżdied għal aktar minn EUR 150 miljun f'xi sena partikolari jew EUR 750 miljun tul il-ħajja kollha tal-iskema, u;

(c) fi żmien 30 jum ta' xogħol wara li n-nefqa reġistrata fil-kontijiet uffiċjali taqbeż il-EUR 150 miljun fis-sena preċedenti.

405. L-abbozz tal-pjan ta' evalwazzjoni għandu jkun skont il-prinċipji metodoloġiċi komuni pprovduti mill-Kummissjoni[124]. Il-pjan ta' evalwazzjoni approvat mill-Kummissjoni għandu jiġi ppubblikat.

406. L-evalwazzjoni *ex post* trid issir minn espert li jkun indipendenti mill-awtorità awtorizzanti tal-għajnuna fuq il-bażi tal-pjan ta' evalwazzjoni. Kull evalwazzjoni trid tinkludi mill-anqas rapport ta' evalwazzjoni *interim* wieħed u wieħed finali. Iż-żewġ rapporti għandhom jiġu ppubblikati.

407. Fil-każ ta' skemi ta' għajnuna esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' regolament ta' eżenzjoni ta' kategorija esklussivament minħabba li jkollhom baġit kbir, il-Kummissjoni se tivvaluta l-kompatibbiltà tagħhom unikament abbażi tal-pjan ta' evalwazzjoni.

408. Ir-rapport ta' evalwazzjoni finali jrid jiġi ppreżentat lill-Kummissjoni fi żmien debitu, biex tkun tista' tiġi vvalutata l-estensjoni possibbli tad-data ta' skadenza tal-iskema ta' għajnuna u mhux aktar tard minn disa' xhur qabel tiskadi. Dik l-iskadenza tista' titnaqqas għal skemi li jiskattaw ir-rekwiżit ta' evalwazzjoni fl-aħħar sentejn ta' implimentazzjoni tagħhom. Il-kamp ta' applikazzjoni u l-arranġamenti preċiżi ta' kull evalwazzjoni jiġu definiti fid-deċiżjoni ta' approvazzjoni tal-iskema ta' għajnuna. Kwalunkwe miżura ta' għajnuna sussegwenti b'objettiv simili trid tiddeskrivi b'liema mod ġew meqjusin ir-riżultati tal-evalwazzjoni.

6. RAPPORTAR U MONITORAĠĠ

409. F'konformità mar-Regolament (UE) 2015/1589 u r-Regolament (KE) Nru 794/2004, l-Istati Membri jridu jissottomettu rapporti annwali lill-Kummissjoni.

410. L-Istati Membri jridu jżommu reġistri ddettaljati rigward il-miżuri ta' għajnuna kollha. Dawn ir-reġistri jridu jinkludu l-informazzjoni kollha meħtieġa biex jiġi stabbilit li l-kundizzjonijiet li jirrigwardaw il-kostijiet eliġibbli u l-intensitajiet massimi tal-għajnuna ġew issodisfati. Dawn ir-reġistri jridu jinżammu għal 10 snin mid-data tal-għoti tal-għajnuna u meta jintalbu jridu jiġu pprovduti lill-Kummissjoni.

7. APPLIKABBILTÀ

411. Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-linji gwida mill-1 ta' Jannar 2022.

412. Dawn il-linji gwida jissostitwixxu l-Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-protezzjoni ambjentali u l-enerġija 2014-2020[125].

413. Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-linji gwida għall-valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-għajnuna kollha notifikata u li fir-rigward tagħha hija mitluba tieħu deċiżjoni wara l-1 ta' Jannar 2022. L-għajnuna illegali se tiġi vvalutata f'konformità mar-regoli applikabbli fid-data li fiha ngħatat l-għajnuna.

---

[124] Id-Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni, Metodoloġija komuni għall-evalwazzjoni tal-għajnuna mill-Istat, 28.5.2014, SWD(2014) 179 final.

[125] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-protezzjoni ambjentali u l-enerġija 2014-2020 (ĠU C 200, 28.6.2014, p. 1).

414. Il-Kummissjoni tipproponi l-miżuri xierqa li ġejjin lill-Istati Membri skont l-Artikolu 108(1) tat-Trattat:

(a) L-Istati Membri jridu jemendaw, fejn meħtieġ, l-iskemi ta' għajnuna eżistenti tagħhom ta' ħarsien tal-ambjent u tal-enerġija biex iġibuhom konformi ma' dawn il-linji gwida sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2023;

(b) Jenħtieġ li l-Istati Membri jagħtu l-approvazzjoni espliċita u bla kundizzjoni tagħhom għall-miżuri xierqa proposti fil-punt 414(a) fi żmien xahrejn mid-data tal-pubblikazzjoni ta' dawn il-linji gwida f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Fin-nuqqas ta' tweġiba, il-Kummissjoni se tassumi li l-Istat Membru inkwistjoni ma jaqbilx mal-miżuri proposti.

8. REVIŻJONI

415. Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li tirrieżamina jew temenda dawn il-linji gwida fi kwalunkwe ħin jekk dan ikun meħtieġ għal raġunijiet marbuta mal-politika tal-kompetizzjoni jew biex tieħu inkunsiderazzjoni politiki tal-Unjoni u impenji internazzjonali oħrajn jew għal kwalunkwe raġuni oħra ġustifikata.